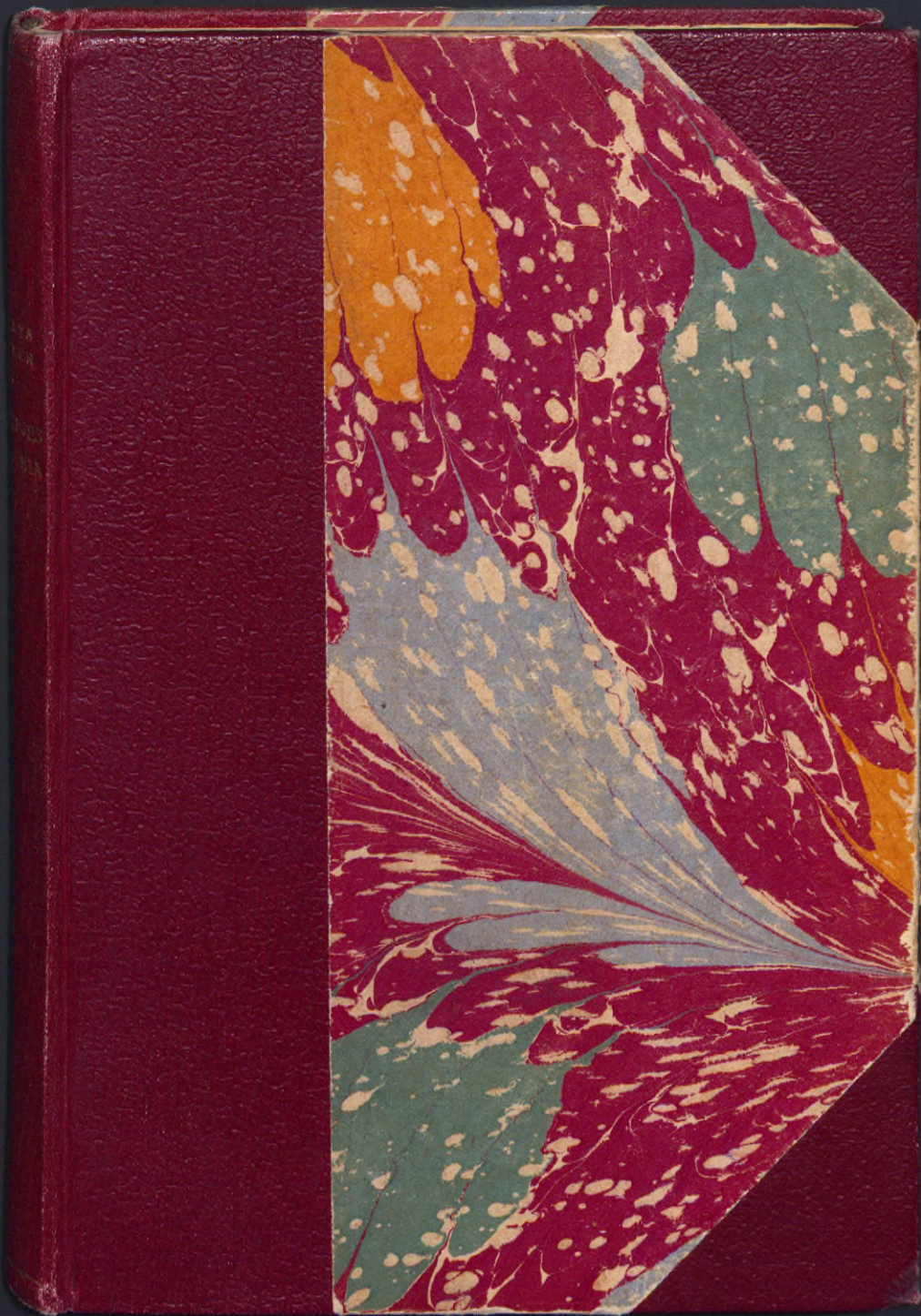

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

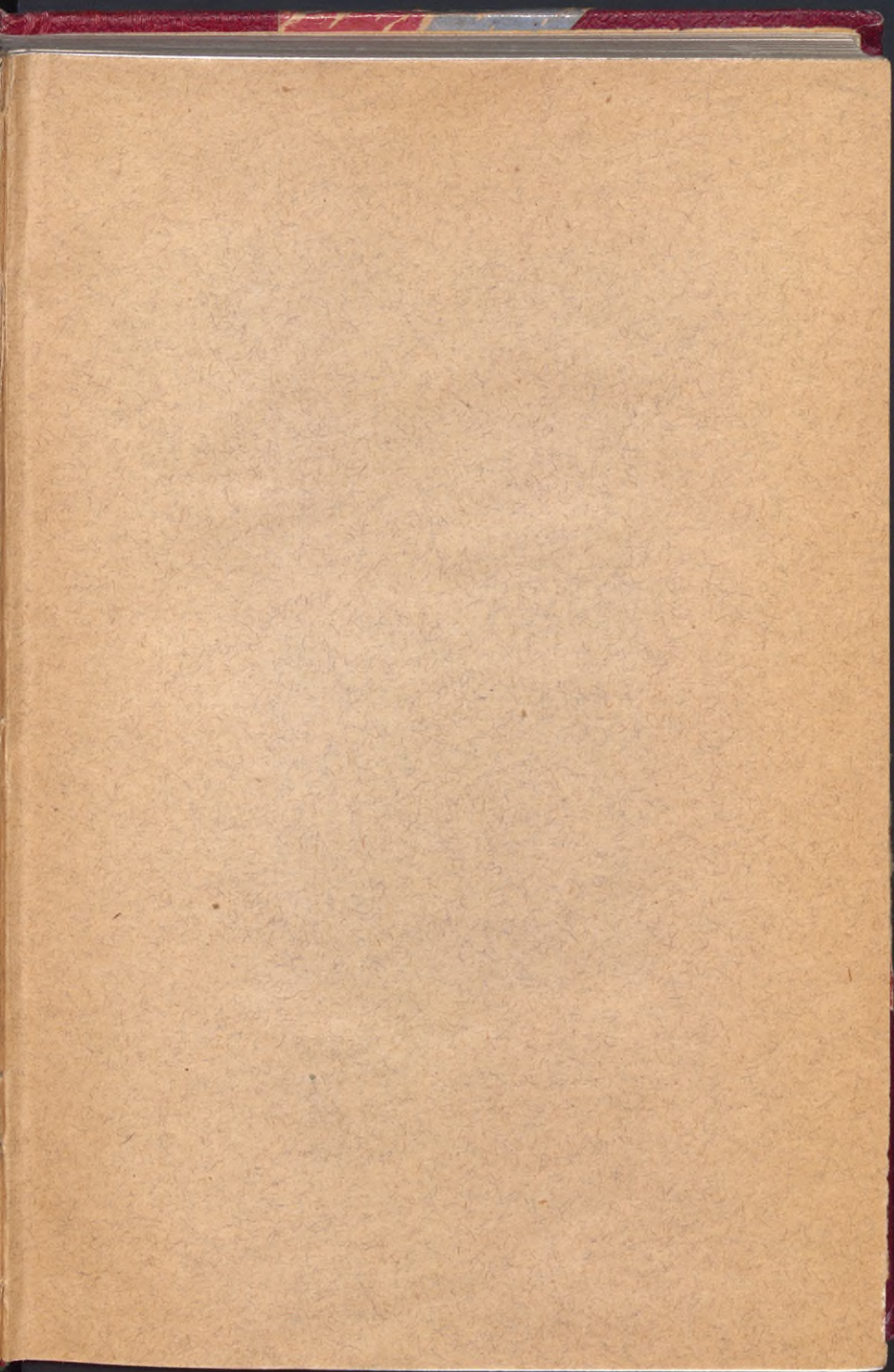

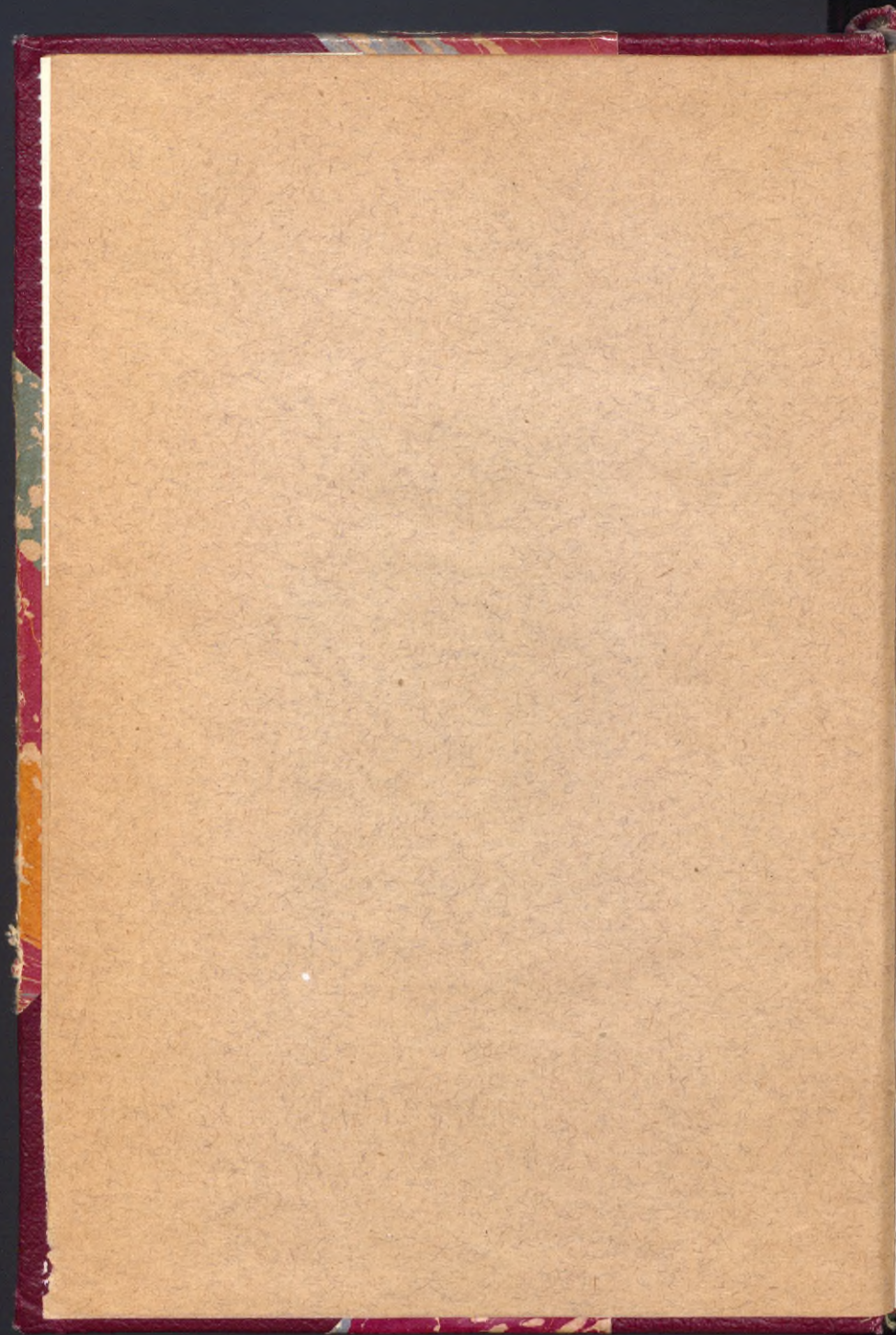

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

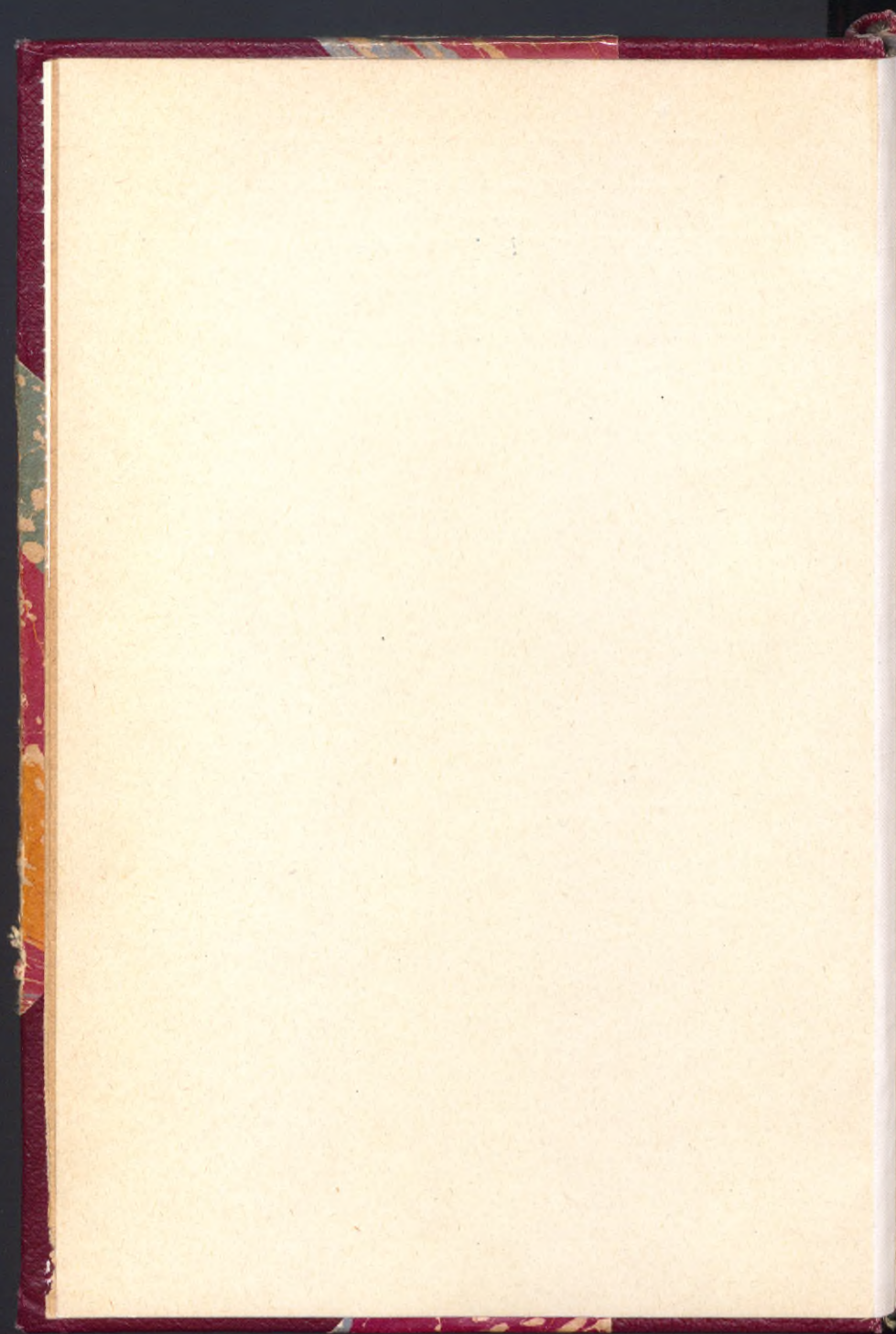

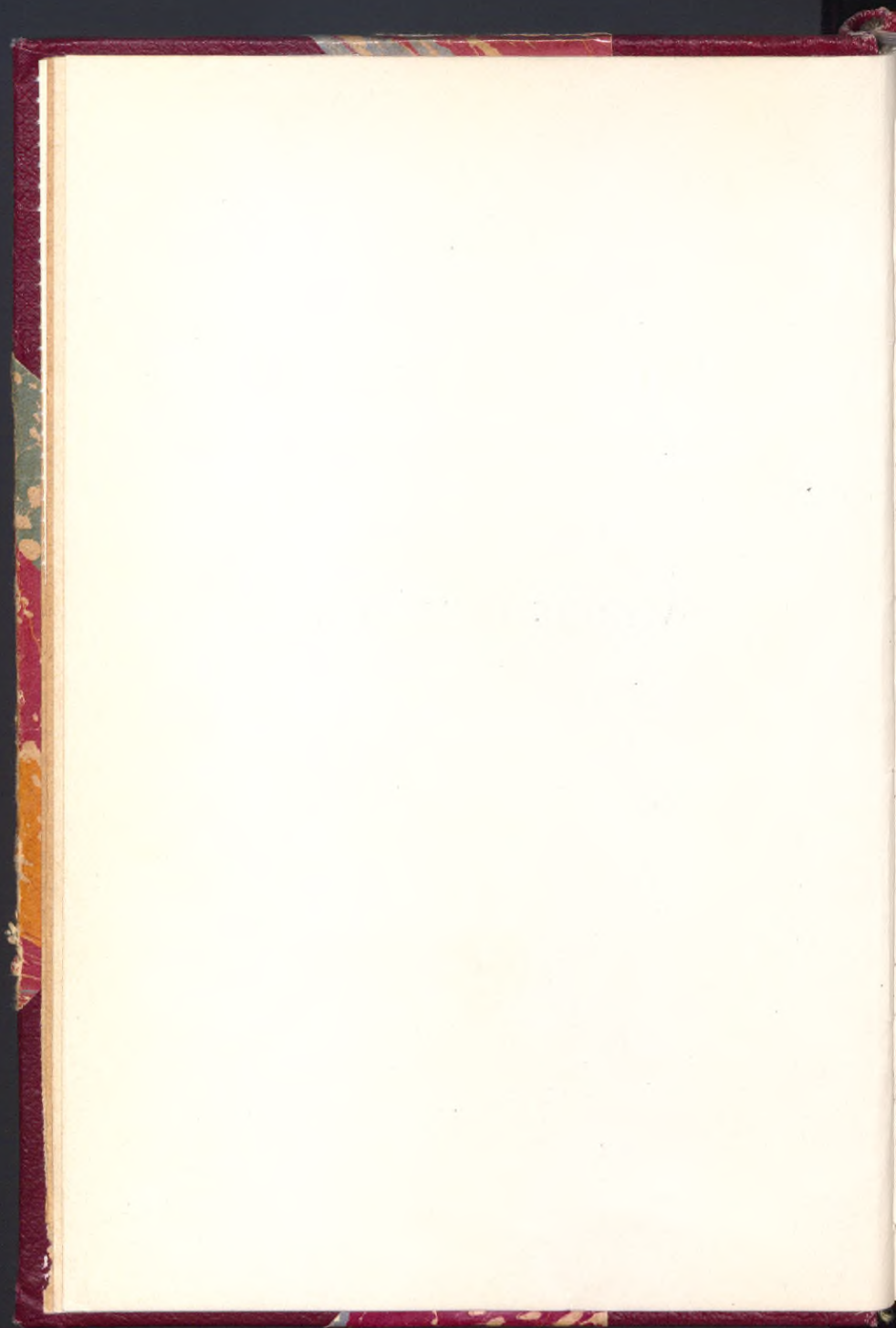
SVARTA MASKEN SVÄRJES HISTORIA

Upptecknad i kända drag
av
Södergrabben
Ville Andeson

SVÄRJES HISTORIA

SVARTA MASKEN

[= Anna Nyberg]

SVÄRJES HISTORIA

UPPTEKKNAD I KÄRTA DRAG AV
SÖDERGRABBen *VILLE ANDESON*

MED TECKNINGAR AV HONOM
SJÄLV UNDER ÖVERINSEENDE

AV

NILS RINGSTRÖM

STOCKHOLM
AHLÉN & AKERLUNDS FÖRLAG

STOCKHOLM 1923
NORDISKA BOKTRYCKERIET

ÄRADE ALLMÄNHET!

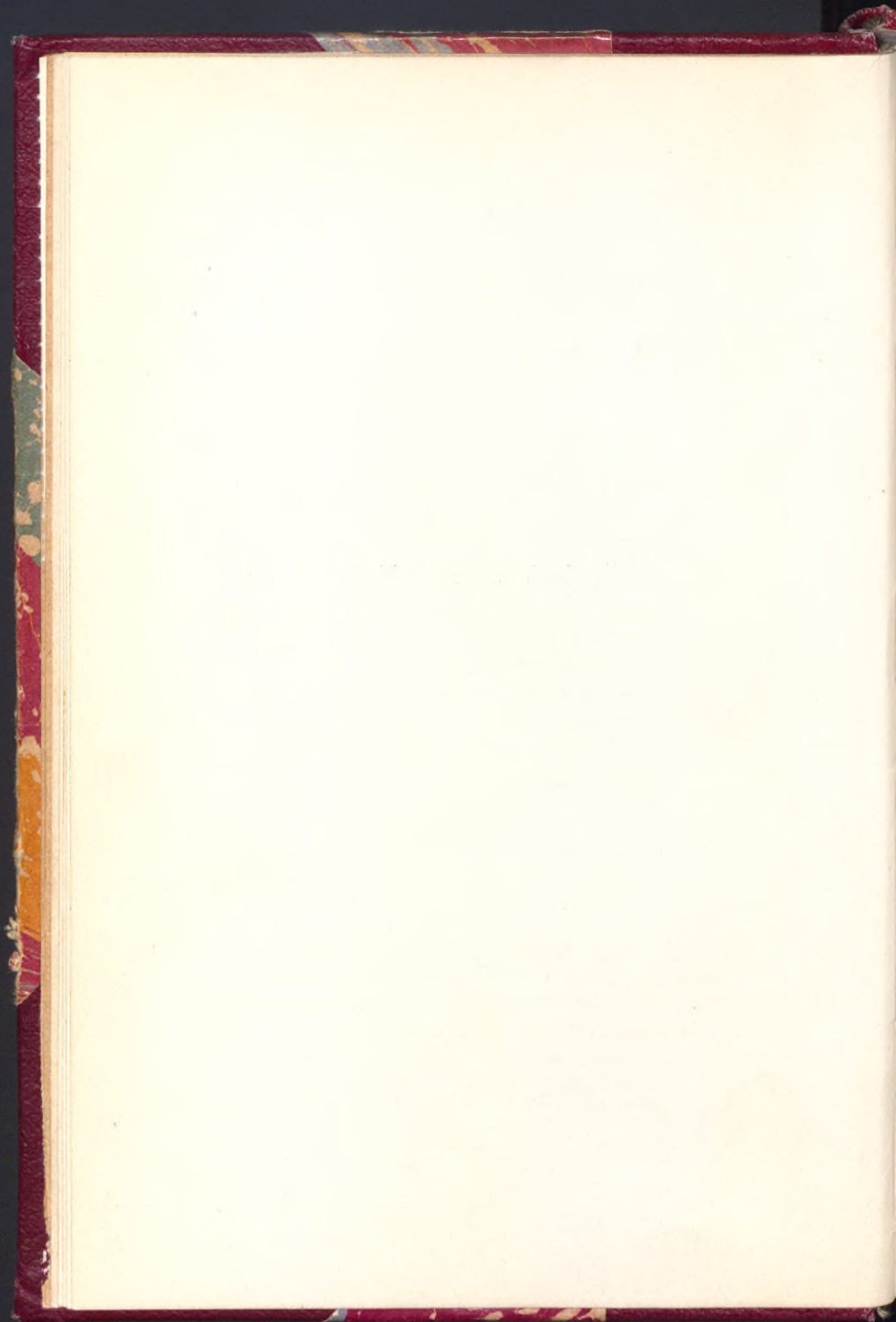
Stockholmsslangen eller den s. k. söderamerikan-
skan är, det medger jag gärna, ingalunda något vac-
kert eller välklingande språk, men det har en merit
— det är ovanligt lättfattligt. Ett bevis härför är,
att jag, som ej är infödd stockholmare, ändock lärt
mig detta språk så gott som omedvetet. Ja, rynka
gärna på näsan, herrar skriftställare och språkför-
skare, ni hitta i alla fall inte någon humor varken i
edert torra latin eller i volapyken! Det första slang-
ord jag hörde, var adjektivet »kul». Det flög för
cirka 30 år sedan, trots dåliga kommunikationer,
ända upp till de värmländska gränserna, där det
nådde mina ofördärvade barnaöron. Resten anar
allmänheten.

Ville Andeson, min södergrabb, behöver jag ej
presentera. Hela »Svärjes befälkning» känner ho-
nom förut genom Kasper. Hans »förbättrade» upp-
laga av Svenska såväl som Allmänna historien vå-
gar jag precis ej rekommendera åt folkskolor eller
högre läroverk, men jag anser att både barnen, pe-
dagogerna samt den stora allmänheten emellanåt bör
ha en rolig stund eller rast. Man är väl inte mer
än människa heller.

*Alltså — pillra ut de tjocka, pessimistiskt slipade
glasen ur edra gullbågar och sätt er att läsa boken
med den äkta stockholmsgrabbens oförfalskade bar-
nasjäl!*

*Med största högaktning
Svarta Masken.*

SVÄRJES HISTORIA

De ä kymit att man ska böva knata te plugget var mårren, när en ligger å snarkar som bäst, å man har ett jädrans gnissel fönn man kårmer ivåg, men de förstår inte Låran, för han blir syrack å ger en bassning, fallatt man kårmer lite fösent. Å tänk att en dag rota han så här: »De ä rent frunlitt va du ä åtter i historien, Ville Andeson, du får min liv å schål sätta dej ner å skriva allt va du vet om Svårjes kungar å dråttningar å håvmånn, fallatt du ska hinna me din tid, du kånner ju inte te historien mer ån min gamla ylletröja, som hånger på vinn.» Prisis dom ordena kraxa han fram, men nu ska Ville Andeson visan att han kan skriva om alla gamla kungskrållen å dråttninghopper å andra håvlevrantörer, fast de blir förstås ett sablit knåpjöra, men nu börjar ja me

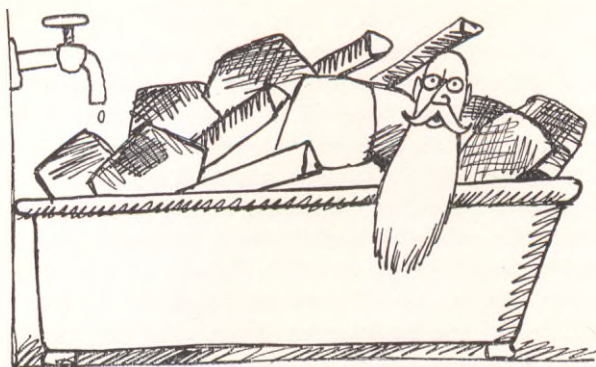
BRAVALLA SLAG

De va kuschlit å leva i början på historien, för då va både Svårje, Norje å Danmark hopgrötat i en enda röra, å den styrdes åv diverse envisa kungar, som va så fåniga, så rom bara jode jekelskap

åt befälkningen å for ut på spat me draksjepp å reta opp både venner å fiender. Dom kalla sej för Vikinganas segelsellskap, å re finns nåra kvar åv dom än i dag, som seglar kring kustena, fast dom rövar å mördar inte utan bara trumfar över varandra i sjögång. Men kungana va tillika så nångsjalistiskt fräcka, för om dom ville ha sej en Jemål, kuta rom bara ner i Kungstregårn eller utåt Strandvägen å kamma åt sej en svaji rynka, som va ute å provstälpa me nya lackmaron å hadde fårmer, som va smaskens. Men för att kungana så ofta feck ombyte på Jemåler, vatt dom så övermensklit gamla, så rom kola nästan allri, å inte hadde rom nåra dåcktorer på den tin heller, som fökotta live på rom. Somliga åv kungana stack spjutspettsen i mellanjärde på sej te sist, å somliga ställde sej mot en vägg å schöt ner sej schälva me pilbågar.

Men Hildetand hadde levat så länge att han sjämdes, för han va 150 bast, men han ville ändå uppschuta schutningen å låg för de mesta å drog sej i snarken å sög på ett knaster, fast hela lande mårra å tyckte att dom hadde ingen fröjd åv en, å inte kunde han försvara sej på någe vänster heller, när fiendena lubba ikring fönstena å sikta pån å skrämde närvsjokker pån varannan halvtimma.

Då vare ett par Håvleverantörer, som kokka ihop att dom skulle ta å mördan, fallatt de passa sej, å när Hildetand en mårron klev ner i det Kungliga plyschklädda håvbadkaret, tog griffiana å lassa stenaar å veklumpar övern, för att han inte skulle få

Harald Hildetand i badkaret.

nån lufft utan bara vatten. Men Hildetand dök opp mellan veträna å pep: »Åh, i havet heller, gässar, den här gången feck ni tji! Nesta gång badar allt mandrom i Sentralbade. Jode ja rätt, sjikka ja ätter en hårding, så han feck suga er å bura in er på Långis. Ja föstår välan att ni ä föbannade på mej fratt ja inte mular, men så ta mej alla hjärnsmidda sabelbaljer, om ja vill dö som en gammal rådis, de säjera er. Nä, nu skriver ja te Sigurd Ring att han möter mej me en stor krixhär, få se om han inte kan ge mej en snyting, så ja dunstar åv för allti. Vi ska ta å sätta i gång me ett skarpt sjöslag på Bråvalla hed för å förjylla opp Svärjes historia.»

Sen sjikka Hildetand ikring reklamkort å skrivelser te dom annra kungpaltana å ba dom rusta sej, men de dröjde 7 bast, innan dom vatt klara å

kunde råkas, för dom visste knappt var Brävalla låg, å kåmmunickasjonena va inte uppfunna då heller. Hildetand va nu så skralti, så rom schöt en baklänges på en dragtjärra te krixplattsen. Men sen vatt de, föståni, en fajtning, som ingen hadde sett maken till. Kämpana blåste fösst nära hypokondriska rytanden i krumelurhorn prexis som när våran Brandkår rykker ut, å sen ga dom till varsitt gallhojtande, innan dom åkte ihop, så tjäringana, som piska matter på Brävalla bakgårdar, backsna å ställde sej me matgluggen öppen, för dom tänkte, seni, att deras gubbar hadde pimpla ur brännvinslitrana å rykt ihop ätteråt eller att oxen hadde fått i sej någe rövarkek, så han vråla å kjöt åv kolik. Men kungana å deras paltisar smocka på varannra me yxena, så re stog härliga till, å Sigurd Ring spräckte rom ena pjäxan på å schöt ner 6 kämpar å 16 människor förn me samma rom börja. På den tin va dosena me å slox, fast dom satte på sej blusliv åv järn å hadde grytlåkk på magen, för att dom inte skulle skadas lifsfarlit. Men dom va både viga å lättörda å klappa te grabbana me tjöttyxan, så rom geck i 2 delar, innan dom hann nysa.

Hildetand vatt hässken för dom inte ga sej på honom i ställe, å däfför lät han köra in tjärran mitt i slaxmåle å stack bassana me fällkniven i bena å i ryggen, fast han va rätt så svagis, så rom tjändet knappt. Men te sist skar han sönder svidern för en åv sina egna lodare, å killen vatt så ettri, så han

klämde till Hildetand me klubban mitt i sågspånsklumpen. Kungen tog överbalangsen å trilla baklänges ur tjärran me skaklena opp, å då förstog dom att den gamla hudiken va kolix, fast de inte va en dag för tidigt, tyckte rom.

Sen strunta dom i slaxmåle å geck hem å bäscha sej, men de finns märken än i dag ätter slage vid Bråvalla.

*TORA BÄRJARJOTT Å RANGNAR
LODBROK*

Dom va ett hesskap, som levde nestan under kritsperioden, å Rangnar hadde en kung te fassa å va snygg te väksten å jement kraftit utbildad. Tora hadde ovanlit sjuckra ansiktsdrag å mulli kråppkonstruksjon, å hennes fassa va en mähta storkax me egen tåmt å villa ute på vischan. En gång ga fassan henne på fölsedagen någe i en liten nipperask, å på låcke stog de: »Slit en me hellsan!» Tjejen tänkte fösst de va ett guldarmband me dinka i å blynte fröjda me gubben, men när hon öppna låcke, låg de en jekla liten orm i asken, såpass stor som sirka 2 daggmaskar. Hon vatt så purken, så som vischa till ormyngle å slängden utätter gälve å kjöt: »Va tusingen hare fari i fassan, som kämmer å gratulerar me en ormunge å de en melererad till på köpe? De va inge vidare kåmparabelt jott.»

Men ormhellsicke kröp under sängen å låg där å väkste i smyg, seni, tess han vatt lång å tjäck som 7 timmerstokkar, å ett tu tre åla han sej ut jenom tamburdyltan å vek sej i en ring runt ikring villan. Å akta er, va han va hemskt fali å gluffi, där han låg å jäste, å bara dom gucka åt en, spraka re gnister ur tjäfften pån. Dom feck ringa te alla sjackuteri-affärer ätter tjött, men de båtna inte, utan dom slängde levande kjurar i gape pån, å rom klämde han in hela i skrove på sej å hojta ätter mer. Tora lipa å gola å gruffa på fassan, för ni föstår att kroken feck inte gå ut för ormen, om de va allri så anjeläget, å inte kåm hon te dansbanan heller, fast hon va slängder i både tango å jass å fast killana strosa kring villan på avstånd å hyva slängtjyssar åt na å skrek: »Fösök å håppa över jekelskape, Tora! Han slafar visst me den ena tiran nu.» Men hon todes inte, för bara hon visa sej, så spåtta ormen högt i lufften.

Då vatt fassan elvaföbaskad å slog opp en kunjörelse att den pricken, som kunde mörda ormen, skulle få Tora te jemål, om han okså va en sjaski utböling. Rangnar, som förut hadde fjedrat sej för kråkan, feck bums för sej att han skulle ta livhanken ur den grötstinna ormen, föståni, å så snöt han fassans isbjörnstulubb å mossans mollsjinnsbraller å stack dom ner i en asfaltkokare på gatan, å sen rulla han hela baletten i mackadamm. På mårron svidra han sej i grunkena å röck te sej ett hjärnspett ur vebon, men innan han kuta iväg satte han

Tora Bårjarjott á Rangnar Lodbrok.

i sej 5 stora krökar ur ödåkrapavan, för att han inte skulle bli hari, när han feck syn på ormen. »Nu jädrar, ska han få sej ett friskt käkslag», gol Rangnar, men när han kãm fram spana han 2 jurbeläten, fast de brodde på krökana. »De ger ja Leviatan», stimma han, »ja ger dom välan ett tjuvnyp var», å de jode han, så ormen feck 2 tjakk jenom bröst-kårgen å luften geck urn å han schönk ihop som ett tomt kärvsjinn, fast ettre stänkte kring tryne pån.

Rangnar bjunte nu håppa å fröjda framför like, å sen kila han in i villan å klämde Tora, fast hon inte va fullt vaken, mot asfaltriggen, så hon feck svatta grusfleckar både fram å bak.

»Haru fått sprättan, Ragge», pep gajen, »eller hur fasen haru muddrat dej in i min jungfrukammare te väx?» Men när hon flukta utåt, varsna hon att ormen låg me magen i vädre å inte röde en lem, å då föstog hon att Rangnar föjott en å att de va slut på sattyge. Fassan kãm jalande i nattsjortan å tog på sej brillena å takka Rangnar å stack åt en Tora, å när grabben hadde krängt utåv sej vepan å brallena feck han slåta na å dalta mena hur han ville, ånda tess dom gifte sej.

TÄRJNY LAGMANSON

Svärje ha från början vatt så befängt hopmacklat me annra land, å kungana ha vatt både darria å tjäckskallia å jott ner sitt fålk varje vikka, å heller allri fastna de nån silivisaschon i kulan på rom. Oloff sjötkonung, som styrde Svärje nestan allra fösst, va en rikti jumbo, som bara ville stångas me rom nosska baggana, å re va löngn att dom feck vara i fre, fast dom va rätt så mjukis å lyffte på jenkisen, fallatt dom mötten ute.

Men längst in i Svärje fanns de en skarp advokat, en gammal fetknopp, som hette Tårjny å haddé skägg, som rack ända ner te pipena pån, å vare nån stare, som åkte fast för hembränning eller sprit-smuggling, så klara han skivan åt en på ett lite kick, men han knorva allri opp gubbana på kosing, som djuristena gör nu, fallat dom randar ihop en fullmakt eller en falsk deklarasjon åt en. När inte nosske kungen feck nån ro för sjötkonungen, sjikka han en försvarsman å en stalldräng te Tårjny å frågan, om han inte kunde jålpan på någe jekla venster å stämma Svärjes kung å hela Håvet för att dom jode så mycke fuffens åt Norje jämt. Men vare så, att dom ville lungna sej å ingå förlikning, så skulle nosskana inte mukka emot. »Tja», sa Tårjny, »vi stämmer välan hedningen te tinge, å äre så han svänger sej å vill svära sej fri, så ska ja, min schäl, gen på nöten å laga att han kårmer

in på piller. För seni, Tårjny hadde allri förlorat ett mål, å fallatt Grynevald fätten te advokat, skulie han nog klämt ut dom 70-tusena åv Operan å lite till ändå.

Sjötkonungen vatt nu instämd te tinget i Uppsala, å där satt han å pöste i ny frack me Håvmästan på ena sidan å slättsbekänter på den annra å sträckte ut slingerväksterna å svor å skälde å tyckte att åklagaren borde halshuggas å sen födrivas ur landet. Nosskana va larviga, sa han, för dom hadde schälva infört spritföbud, å inte våga rom dalja på svänskanna, för dom va rädda för spö. Domman smällde klubban i borde, men dom feck en inte te hålla klaffen, fast rom satte klovar kring tassana pån. Studenterna fnissa bakom å tyckte re va humor, men Tårjny vatt himla förbaskad å ställde sej opp så re braka i bänkana å kjöt: »Va äru för ett äkta piggsvin te kung? Tänker du schenera Svärjes historia, innan den ä påbörjad? Man får ju inte diskontera varken kommunaln eller fålkpangsjone-ringen me rej, för du bara spänner ut kistan å nobbar opp dej. Akta rej, att vi inte vrider om kran på rej heller ger dej en smocka i nian! Dom annra kungana, som ha rejerat oss, ha vatt ena renhåria jeppar å inga bulldäggar, å rom ha gett attan i Norje å deras fålkslag. Nu äre bara gruff å gurgel i Svärjes rike. Men fottsätter ru å va prisnosi å backanalisk å inte slutar å mixtra me alla dom dära nosska päschonena utan föstör husfriden för oss, så sablar i alla våra rödmålade sakristier ska vi fögöra framtiden för dej

å ge rej en smäll, så ru allri kan bänka rej på svän-ska tronen mer. Vi ståppa 5 utåv dina föfäder i en brunn en gång, för att dom va gaddia å oppnosia mot fålket. Å nu äre säkrast du tar kålstokken ur pipen på rej å säjer ifrån hur du vill hat, för här ser du en, som inte ä botta i teckstena.»

Svänskanna tyckte Tårjny va snoffsi, å rom daska klappråna mot varann å skrek bravo, men sjötkonungen vatt så hemskt angdosserad, så han feck konvulsischoner å ryckningar i åkstremitetena å ba rom frall del ursjåktan för att han vatt lite maffi mot dom. Han skulle strakst ta en tacksame-terbil å fara över te Norje å klara opp affårena me domses kung, bara dom ville sluta rya men å låtan behålla Svårjes krona. Då föstog dom allihop att han va stukis å slåppte ivåg en, men schålva knata rom in på Restaurangen å bestållde en 6-a, å sen kåm studentena dit å schöng å hurra, å re va hög lufft tess långt fram på småtimmåna.

BIRJER JAL Å HANS JÅRNINGAR

Han hörde till folkungaåtten, för han va nog född på Folkungagatan (Låran ha sakt att Folkungagatan börjar me stort F, men de va lygens, för den börjar me en gästfabrik). Birjer jal va ingen dum stare, fast nån rikti kung vart han allri, men de jorden just desamma, för han snejsade i alla

fall till fosterlande å satte snits påt, å han va fin på de området, så svänskanna gilla grabben å tykktan va en rikti överdängare, för an styrde inte åt hellsikke som dom annra pajsarna, fast han toget lungt. Men han va heller inte bängen, när de gällde tamp å puckel, utan han jode i årning ett stort tåg å drog över me de te de finnska hedningana å ga rom på skalln, för på den tin fanns de både vildar å indianer lite varstans, men våran Birjer lärde dom å hålla sej i sjinnet me sina schutvapen. När han sen kom hem igen, möbleran om hela våt tjera Svärje å slog sej på stuprörena å pep högjutt: »Här ska min liv å kniv bli stuns på Ståkkolm också!» Å så byggdan på en våning här å där, så de vatt mera bostäder än fålk, å så satte torn å murar ikring å jode Huvusta åv Ståkkålm, å där bor nu Ville Andeson på söder, å hanses fassa å mossa ha vatt i den ifrån dom va små klimpar, å derasses fasser å mosser ä också födda i Ståkkålm, å ja tror att derasses fasser å mosser också ha bott där, men de hör ju inte te historien, säger Läran.

Birjer jal va en fridfull jycke, å mot tantena va han sablit kul, för på den tin feck inte dompena va i fre vasken på gatena eller hemma, men Birjer sa te kisana på skarpen att dom inte feck gucka på bönenå eller röra ve rom, fönn dom schälva şa till. Fjällena, som finns nu, gillar inte så vässt Birjer jal, för dom vill att karana ska ränna ätter

Birjer jal slår hedningana i Finland.

dom jämt, å bror min, som äxerar, tycker att de borde va lagar så att grabbana feck gå i fre för rynkena i ställe. Å de kan hända att de blir snart, för nu börjar svänskanna å ge sej de nåbällska fredsprise schälva, så våt land kårmer nog å över-svåmmas utåv fredsprissar, tror Ville Andeson.

Men om Birjer nu levde opp igen, skulle han inte tjånna igen sin tjera huvesta, för nu ä murar å torn båtta utom stasshuse föstås, fast de kanske han tyckte va klämmit me kåppar på take, å så feckan se att de fanns en sån jädrans brass me hus å våningar men ändå inga bostäder för fålket, utan dom får bo i kasärn å på ungarshotell å i skolona, vikket man nog i framtiden får läsa om i Svärjes historia.

Birjer jal står oppställd såsom Ståkkålms grundlägggarbas i sin fulla längd på Riddarhålmén me en slev i ena kappsåcken som visar hur mycket han jort. Han ä knottri på kråppen, å på klotet har han en tova, som liknar en åv våra vanlia snutkaskar, fast de ä en helt annan modåll. Alla ståkkålmskillar vet hur an sir ut, men på vischan ha dom nog inte sett en, dåfför ä de bäst å lådra om et för lannsbornen.

HELIGA BIRJITTA

Heliga Birjitta va, föståni, en gammal kota, som hadde en föfälig mängd trasslia tarmar i kålroten, för hon såg spöken å änglafasoner å polade jämt me andar å väsen å snackade me rom, så hela Svärjes befålkning vatt hänrykkt, men akta er om den dosan levat på våran ti, då hadde dom nog bara flabbat åt na, de tror teminstingens Ville Andeson. För min farmor har nästan samma sprall å fåglar sej å ser syner på vardagarna å talar tungomål, men de hör inte te Svärjes historia föstås, fast Läran ha sagt att man jäna får stikka in en parentes där de passar. Men de va en annan sak me Birjitta, för hon vatt avbildad som en helig tant me en änglagloria kring klumpen, fast när våran farmor sitter framför väggallricken över säffan sir hon riktit heli ut, å kanske Ville Andeson okkså målar av na en gång me väggallrick å bandasch om klotet, för tjärringen ä ju renis i alla fall, men de hör ju inte te historien, säger Läran, däfför ä de säkrast å lådra om Birjitta, föseni hon vatt berömd längre fram, föståni, för att hon grunda ner ett klåster i Vastena, som dom tjattrar om än i dag. I de klåstre fanns de munkar å nunnar, å munkana pensla kistan me stekt gås å lapa vin å hadde burklåkk på huvuna, å nunnena va risslade i vita lakan å hadde fullt me vemod i synhålena, fast inte ha ja sitt nära riktia nunner, men

munkar ha ja sitt, för de har fru Petteson på maggan, där mossan brukar krilla. Dom ä i alla fall bara en ätterapning, men dom ä hyvens.

När Birjitta vatt gammal darra hon iväg te Rejusalem å Rom å fösökte ställa sej in me Påven, fast han ä en rikti juping, som vill att dom ska tjyssan på bladväkstena, de ha ja hört säjas. Men hon hadde nog kläm på görningen, för när hon sen kola tog Påven hand om na å kanonisera na för all framtid.

Nu för tin finns inga såna bönor i våt tjera Svärje, för dom som finns nu ä ena riktia beskar, föståni, som bara klämmer in lank å låter snatt-ran gå, men så slipper en gnissla å skriva om dom i skolan i alla fall, så de ä ju bussit.

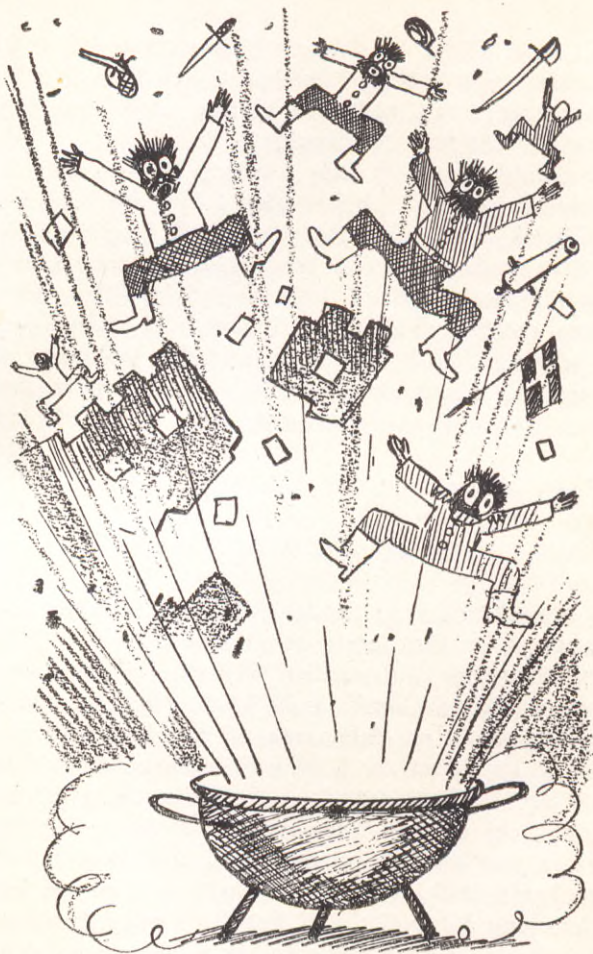
KNUT PÄSSE Å VIBORGSKA SMÄLLEN

På 1400-tale hadde våt svännska fålk de inge vidare trallit, för dom feck stångas i varenda hörna me ryssar å annra utlännska kårkhajar å jämt vare gruff å kuckel, så svänskanna hann inte mer än bryna bröskärare å juta kuler å dela ut käkslag te höger å vänster. Då uppfann dom en krixman, en skarp kille, som hette Knut Påsse, han va alldeles etterbefängd te ge fienden på blåsan å geck jäna me på en extrarånd. Men en gång kåm han ihop sej me Kristian I på Brunke-

berstârg, å Kristian gan två klipp i nian, så rom va tvungna fâsslan te Serafimen. När han sen kâm ut, koka re invändit i baljan pân, så lack va han, å han knöt labbana å svor å rya å hojta om att den, som nu ville åka pân, skulle få så han vatt knäckedänn åv den fössta högersvingen. Svânskanna gillan för hans fârsia takter å satten te pottvakt i Viborgs festningsslått, men där höll han sej inte pall utan börja me en belägring åv Axelsons änka på ledia stunder å tvang rynkan att ge ifrån sej Raseborgs slått för annas haddan klämt ätterna värre ändå. Nu satt han som en masti hövding innanför Viborgska murarnas kâmpläx å hadde de kukkumaffit å lapa rövarvin å töff töff, föseni då hadde dom inte fått i gång vassken systeme eller Bratten utan fålk feck köra å rena schälva mitt på dan, fall dom ville, å bylingana geck allri å nosa heller högg grunkena åv dom, som dom gör nu. Men ryssana dom ranta ikring slätte där Knutte satt, å fösökte safta till en på någe jädrans venster, fast dom allri kâm åt en. För när Knutte varsna dom i pottlukkan, så san: »Vem söks? Oberörda äga ej tillträde!» Då vatt dom långa i trubbe å låssas muddra i fikkena å frågan om dom feck kränga remmar te dojena hans. Men han ba rom dra ända in i Henrixons jegarhydda, å då försvann dom för nära vikker igen. Te sist kokka ryssana ihop att dom skulle stârma hela stan å skubba mot Pâssen alla på en gång, föstâni, å inte en i sänder, å då upp-

stod den Viborgska Smällen, som vatt en lysande punkt i Svärjes historia. Knutte han tänkte: »Kåm an ni, era sopåkare, så ska ni få, så hjärnfilspåna flyger ur träklumpen på er!» å sen geck han ner i slåttskällan, där han hadde en pannmur, å koka ihop en krafti tisdass-såppa utåv 4 liter glyserin, 16 kanonkuler, 3 liter kjära, 11 dynamitpraliner, 7 askar klåpulver, 2 burkar svavelammonium, 20 meter stubintråd, 12 askar knallpulver, 8 kilo surströmning å 18 fyrverkeriraketer å redde åv alltihop me 5 kilo krut. Sen geck han emot ryssana å låssas vänslas me rom å ba rom kåmma å sätta sej i tornrummena å på take å kring skåstenana å överallt, å de jode dom, så slätte såg ut som en stor tåta me en hellsikes massa fluger på. »Nu ska ni få se på håken», sa Knutte, å så skubba han unnan själv fösst å satte sej i säkerhet, men sen kuta han tebaks å satte futt i såppgrytan me en tännstikka.

Akta er, grabbar, fallatt ni höt den smällen! Den va så krafti, så re sa tjong i bärgena i fyra månar ätteråt, å hela Slätte for i lufften så högt, att dom som bodde tre mil därifrån kika oppåt å stümma: »Nu jädringen å rom åte me flygmaskin igen.» Ätter de trixe vatt de föstås inte mycke kvar åv ryssana, men dom som inte mula utan kåm ner igen såg lite purkna ut å ba vāran Knutte om usjåkt å sa att dom visst inte skulle scheneran mer, å sen halta rom hem å rev sej i träskallana så baret låssna, föseni, dom trodde fullt å fast att Knutte

Viborgska smällen.

va en trällkar. En åv dom rysska starana hitta en naken surströmming i brallena å den läste han böner över, föran trodde de va någe sattyg, som följt me direkt från Avgrunden.

Svänskanna dom heja å tyckte Påssen skött sej renhårit å ställde te fest förn å bryggde punsch å höll tal, å så stakk dom åt en hela Ångermanland på en breda å ban slitat me hellsan, å Knutte kråma sej föstäss å takka å strök sej på kuslådan, mens han rackla: »Fallatt de ä någe mer, som böver sprängas i lufften för fosterlandets räkuing, så stöt bara på mandrom, för här ser ni en kille, som kan blanda dosisen, å resepte har ja i bakfikkan.»

ÄNGELBRÄCKT

Ängelbräckt, som levde i början på Svärjes historia, va en liten knatte te väksten å född åv frälsta släktingar mitt emellan Siljan å Dalälven, men han va rätt så maffi ändå å slängder i truten å ställde sej in me dalmasana, så rom bjön på hembränt Falubrännvin å bira å kommers å dunkan utåfter kåttlättraden å sa: »Tjens, Ängelbräckt, bänka rej ett tag, mens mossan värmer på lanke, vi ha just kört en panna i dag, så ru kan få rej en krafti krök. Men hörnu, du, som ä en sån kul tjomming å har lätt å få babblan i gång, kan inte du rackla lite me kung Jerker anbelanganes dom

där danska skattmasana, som ä så mjölia mot oss å kämmer å kräver oss på debetsedlana tag på släng å kammar åt sej kampana våra, fallatt vi ingen kosing ha?» — »Tja», sa Ängelbräckt å spätta kraftit i paraplyställe, »de ä en jusblå tarm den där Jös-sen, men ja kan ju snacka me Jerker, för ja ska i alla fall in te Ståkkålm å låta dra ut ett par gaddar, som värker i ändan på Götgatan.»

Ängelbräckt ga sej iväg å vatt åv me gaddana, å sen geck han opp å ringde på slåttsdyltan, men de kām en utkruserad lakej mot en å sa att kung Jerker hadde flytta te Danmark, för dom höll just på å rökte ut väggmadammerna ur de svännska slåttsvåningana.

Ängelbräckt tyckte de va kymit, föståni, men han hadde gett sej faderullan på att han skulle rota me kungmojsiken, så han köpte en plåt te snarkvängen å kām te Danmark mårron därpå. Han geck direkt opp te Slätte å klev in te den svännska kung Erik av Pommern å sa me skarp röst: »De ä ett sabla sätt de här, de liknar ju kvasten! Vi få snat stampa på allt vi har, äss vi ska kunna betala kommunaln å kronoutskyldena. Inte kan en benstra me deklarereringen heller.» — »Va hostar *du* om», gasta kungen. »Du gnäller ju värre än en gammal utter. Gör dej bott!» — »Har ru saget, så knatar ja väl iväg», gol Ängelbräckt, »men du kan ge rej alla blankbåsstade polikliniker på att mandrom kämmer igen!» Å när han sen kām hem te masana, smocka han sin tårparskåsten i borde

å skrek: »I hellsikke va re lönt å tjaffsa me den där trinnskallia lurken. Nej, släng på er fårsjinnsriggana å ta fram lodpåkana så ska vi, min själ, schälva fösa de danska tosskana ur lande, för här ser ni en friskus, som jämt ä i fårm. Men rör på släggena, grabbar!» Masana va inte sena, föståni. Dom kuta me Ängelbräckt å schasa åt fogdana å huta åt dom me yxena, så rom kröp in å gömde sej i buskana, å när sen lande va länsat, stegade Ängelbräckt iväg te statsministrana, som satt på Vadstena turisthotell, å hojta åt dom: »Va fadren ska Svärje ha den där utlänniska mastodonten te kung för? Han ska, jäken i mitt friska jätta, ha en högerstöt, så han ger opp!» Men ministrana va rätt så nosia mot Ängelbräckt å däfför höggan dom i hampan å ruska om dom ett tag å tyckte: »Äss ni vill va så där jökia mot erat eget fosterland, så åker ni ut, så re visslar om et!» Då todes dom inte mukka längre utan ga Ängelbräckt klara papper på att han skulle få fottsätta me å jaga fogdana, å de jode han rejält, så bongana klara sej från skattena utom en, som dom tog en svatt höna åv, men hon va ruggi å inge vidare styv te värpa just.

Ängelbräckt levde sen i många bast, fast han va skralti å snuvi, men en dag tog han tanten me sej å en liter å nära smeker å for ut i motorbåt te en hålme, där de skulle kvarta sej över natten. Men på mårron kām en segelkutter dit me en kille i, å Ängelbräckt, som trodde att de va en känning från

Brunnsvikens Segelsällskap gick emoten som en renhåri kamrat me ett skålpund O. P. i bakfikkån. »Hej pårej», stimma Ängelbräckt, »de va en kul båt du har, men tycker du inte maststången ä lite för hög?» — »Håll snattrån på rej, din tjåpptjille», skällde den annra, för han va en lömsk jehu, »hår ska ru få, så ru ser 15 aftonschärner å en sol!» å så knakka han till våran färsia Ängelbräckt me en yxa i fundamentet, så han kola me en enda ut-sjungning. Ville Andeson tyckte de va tjåckt jort, å hadde den griffeln levat nu, skullan halshuggis för hela sin livstid.

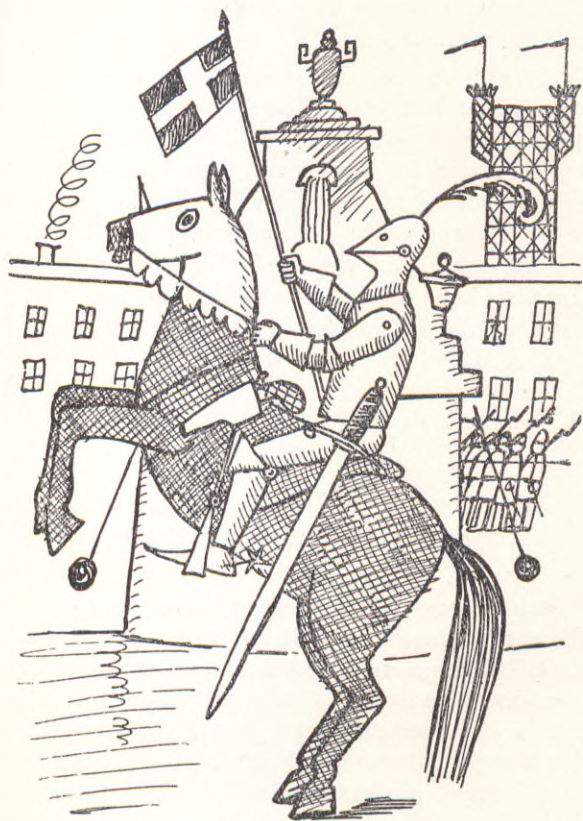
SLAGET PÅ BRUNKEBERSTORG

Akta er grabbar fall ni hadde vatt me då, när Sten Sture levde å grejade, för han må ni tro va ingen kritskalle utan en kul prick, som allri va darrens, när de jällde fädeneslande, fast när en racklar me mossan om fädeneslande, tror hon de ä frågan om tidningsblakkan dom ger ut å som hon tjöper var gång. Å i havet heller! Den som ha gett sej in i historien får låv te ha smäll på grun-kena, å däfför måste mandrom hålla sej te ämnet å beskriva slage på Brunkeberstorg, som va ganska hårt.

Sten Sture va rikstelefonföreståndare på den tin å hadde nog snejs ändå för Svärjes rike, fast de

va ett sabla mackel runt ikringen jämt. Men han va, föståni, en järv stare å fin på alla områden, å när han sen skulle taggas me den danske kungen, som va en mjöli orning å som kām me sina lodare å knallpåkar opp te Brunkeberstorg för å kamma åt sej Svärje, så skrek Sten: »Inga takter i butiken», å sen for han pån me sina polare, så bilerna på torge åkte in i haksvängana å taksametrana snurra å kanonena sjöt å de vatt ett jädrans levne. De va inte lönt för de danska torskana te båssta opp sej för dom kom ingen vatt, å när våran Sten gett dom den tredje smockan å planterat Svärjes fana mitt i pumpen, så sa danske kungen: »De här va väl ingenting te tjafsa om, här ha ni vårat banér me, slit et me hellsan.» Men de va nog bäst förn att han va kus, för annas hadd han vatt mulo, fast de ä han nog ändå ve de här draget. Så danskanna feck kramp den gången, å sen feck våt tjera Svärjet inget vidare påhugg på länge, å Sten Sture vatt rikstelefonföreståndare igen, för dom tykktan va knubb.

Mandrom kunde nog randa mycke mer om Sten å hans jäng, men de ä inte gått för Ville Andeson å kåmma ihåg en, för de ä ju en fjottonhunnra bast sen han fanns. Men de står att han styrde kånungariket Svärje på ett särdeles utåmordentlit sjässit vis å satte opp skolor me pelare inuti å jode bisskoppar å allt möjlit. Å fall att ni stolpar ner te Stortjyrkan, så få ni se momentet där me Sankt

Sten Sture på Brunkeberstorg.

Jöran å Draken, vilket dom ditsatt te åminnelse av slage ve Brunkeberstorg, de ä väldit skarpt, föståni.

Våran Sten feck heller ingen ro på gamla dar, för när de vatt lungt i våt land ett spass, börja den danske kungen mucka grell igen, ja de va fres-ten en annan än den fössta, men han fyste bums en ny smocka, fast te slut måste ändå våran Sten ge sej i Hans våld å ge danskanna hela Ståkkålm å slotte me. Men våra svänskar gilla inte att ha Hans te kung å om nära vikker åkte han ut ur slotte igen å de danska griffilana vatt alldeles nejoda, så de va bå synn å skam åt et.

Å sen dess ha heller allri stått någe stort slag på Brunkeberstorg.

KRISTINA JYLLENSCHÄRNA

Sten Stures tant, Kristina Jyllenschärna, som va gift me'n, innan han kola på isen, va ingen vanli råttmöbel utan en äkstimabel dosa me krenolin å spänt liv, å hon va allri bang, fast dom fösökte jöra bott na å skrämna nippran påna tag på släng. Kristian 2 låg i bakgrunden å schöt på våt tjera Ståkkålm i smyg, för han hadde fått i klumpen att han skulle flytta in i Slåtte å bäscha sej på våran svän-ska tron. Men Kristina begrep att han va en lömsk tordyvel, som skulle grunda ner hela lande, fallatt han kåm åt, å däfför sa hon mesamma »Ståpp, hallå

där å drog fram kanonerna å ställde opp dom på Läjönbakken. Vaktparaden, som hon hadde sjärskild tumme me, jälptena ladda, men, seni, om kvinsena ä allri så styva i kårken, så förstår dom sej i alla fall inge vidare på schjutning å kanonsiktning, för Kristina rikta mynningana åt pålska hålle i ställe för åt Danmark å provschöt me ett löst skått på en renhållningskille från Slejpner, å sen ståppa hon hela kanonröre fullt åv kuler å tände på framifrån, så kanon spydde ut hela kullagre baklänges ner i källan. Men Vaktparaden ordna tillet i alla fall, mens Kristina stassa opp i håvjemaket å randa ihop nära rader te fålkmängden å ba rom skaffa Svärje en ny rikstelefonföreståndare å ge attan i den schavotterande knäpplänningen Kristian 2.

Bongana å svänkska allmogenheten tyckte Kristina va finimang, som sa ifrån å inte va darri, så rom rök mesamma ner pilbågana å lodbössena å lubba iväg ut å schöt ner nära danska knåppar, som åla ikring kustena å reta opp Svärjes fålk. Men bongana feck på skalln åv deras maffia generaler å vatt både kringspridda å nerjorda, för dom va lite bakom å snus skulle rom ha i mulen jämt.

Kristian 2, som geck på helspänn å va full me båg, blynte nu ställa sej in me svänkskana å fjedra sej för dom, bara för att dom skulle anggascheran te kung. Han ga rom nubbar å inlagda grisfötter å saffransfläter å ståppa kax å plommon i fikkena på rom å bjö rom på punsch å fika i Blansh, å vare nån som ville tjöpa en sillfjärding åv en å tan på

krill, så kvittra han: »Du ska, min liv å kniv, fån gratis. Här ä inge knuschel, må du tro.» Sen sjikka han en stor greddtåta me syltklikkar på te Kristina J., som va gluff-gluff, å så jala han opp en krokväg te Slätte å klev in å fagra sej för Kristina å pillrana på hakan å pep: »Nutt nutt nutt, en sån liten pippinett gullhöna! Gillar du inte te stolpa armkrok me en flått polare nära varv?» Men när Kristina fräste åt en å ville sparkan för bröste, höggan tag i bakfoten påna å killana på kotena, så hon vatt fly föbaskad, föståni. »Ge rej iväg me ditt rövarjäng, din rektangulära tjäckskalle, kjöt hon, för annas ska ru få rej ett skått i östra munvinkeln, så ru allri flabbar mer!» Å sen drog hon fram en kanon, som hon jömt under slafen, å sikta på Kristian 2, men han kröp in i en höna å kraxa: »Ta bott fättografikameran, Kristina, ja ä lite upprörd nu, så plåten blir bara nys!» Å innan Kristina hann sätta futt på kanon, tog Kristian ett skutt å satte åv tebaks te sin flåtta å gaffla åt sina flåttmän: »Besken ä svår å taggas me. Inte jælper de kråma sej förna heller. Men ja benstrar väl å perklar tess ja kämmer opp på svänska tronen i alla fulla fall.»

Slutligen vatt Kristina J. övermannad å Kristian jode sej te svänsk kung, men fösst drilla han mena å låvana att hon skulle få svansa sej hur hon ville å att hon skulle få fara utrikes å bada å få tjöpa sej en heldäckad motorbåt på fri å egen grund, å så skulle hon få bo i Slättsgemake, fallatt hon va

hågad, å ha en lakej på var sida, när hon knöt sej i snarkofagen.

Men Kristian va en rikti rufflare, å de dröjde inte fönn han blynte monsa å rya å rejera åt gale håll. Han lät facka Kristina Jyllenschärna å satte inna i tomt rum å halshögg alla storgubbana å hela Vaktparaden, så svänskanna ångra sej jupt för att dom släppte åv kroken å satte en sån ruggi torsk te kung i ställe. Dom hylla i alla fall Kristina å tog å figurera oppna å sattena i en avkrok åv Slätte mitt för Paraden, å där står hon kvar än i dag.

GUSTAV ERIKSÅNN VASA

I dag feck ja skällning åv Läran, han sa att »de du skriver om Svärjes historia, Ville Andeson, kan vara lämplit för ett sjämtblad men inte för skolan, du ä sannligen lika omöjli å tas me som vildana nere i det svattaste Arvika», san, å de tyckte ja va mjölit åv en, föran vet väl schälv hur marit de ä å hannskas me dom där gamla jökana, nu håppar ja i alla fall på en åv dom större kungana, en som ja tycker va rätt skarp, mens han levde.

Gustav Eriksånn va inget annat än en vanlig lannsgässe, fast an tidit ga sej ut i mackel å krig, så Kristian Tyrann kamman me samma å lät bura in en på snuthäcken i Danmark. Tyrann va på den tin en jädrans grosi kille, som halshögg huve åv

Gustavs alla farser å släktingar, mens grabben satt i Danmark, å de säjer mandrom, att levde Tyrann nu, så hadde nog fosterlande hugge huve åv en för länge sen, för han jorde bara bus, när han regera vårt tjera Svärje.

Men Gustav Eriksånn, som satt inburad, kraxa för sej schälv: »Vänta mej du, din bulo, tess ja kåmmer ut, då ska ru fysa en smocka, så durken åker opp mellan länkana pårej!» å han bövde inte vänta länge heller, för bäst som de va svidra grabben sej i en stor övermatta å rymde me nära oxar från de danska träskallana. Akta er, va han vatt lack, när han kåm te Svärje å feck veta hur grunt de va ställt både me slakten å fosterlande å hur K. Tyrann hadde fari fram! Han rev i me masana å ba rom jålpa till, men de va lygens, för dom ha jämt vatt så tröga. Dom vände bara på trynmjöle å ga attan i Gustav Eriksånn. Då geck Gustav te en gammal kanning, som hette Persson å som bodde i Ornässtugan, å ba att han skulle få bäscha sej ett tag i snarklådan. De feck han, men när han kvar-tat sej, vatt dom lömska å tänkte överlåtan å Tyrann igen, för den Persson va lika full me kock som våran Knutte Persson i Skolan, fast de hör ju inte te historien, säjer Läran. Men Perssons tant va en rejäl, bussi kråka, å hon snejsade ner grabben genom en dora, så den gången geck han muck. Fast nog va han skraj, var han kuta fram, för han hadde spanare ätter sej överallt. En gång när an stog inne hos en bonge i Sala, kom dom danska lodarna

Gör dej bort!

in å hojtade: »Ha Eriksånn vari synli här?» Då tänkte bongens kota, som höll på me nära grovhäcklade maron, att hon skulle klara av et (för taterna gilla Eriksånn), å när danskanna ville pumpana, klappa hon te pysen me bröspaden över ryggkotona å racklade: »Stå inte här me matgluggen

öppen! Gör dej bort!» Gustav Eriksånn dråsade av me väldans fart, å dom danska trinnfilana begrep inte ett karkens. Sen tog bongen i Sala å stack en i ett hölass å körde åv men (Ville Andeson tycker de ä kul om såmmarn te få åka på hölass på lande) fast för Eriksånn va de kymit, för tänk att dom jädrans danskanna va pån igen å körde prylar genom lasse, men han höll pipen på sej, annas hadde han vatt fackad.

Sen hadde han de darrit en lång tid å knata omkring i skogana tess han vatt sjack, men te sist kröp han fram i Mora å bjunte snacka me masana å tyckte rom va ena ynkryggar, som inte ville bässta opp sej å rengöra fosterlande, som derasses farser hadde jott. Men masana va lite skakens å visste inte va Gustav va för en jeppe, så dom tyckte de kunne va så länge. De tyckte Eriksånn va tjäckt, å däfför vifta han ajöken åt dem me ena kardan å stolpade iväg te Norje å gav sjuttsingen i Fäderneslandet. Men masana, seni, feck bonnånger bums å satte laggar unner makaronstängena på ett par kisar å sa: »Rör nu på pirrerna å hämta tebaks griffeln!» Å de jorde dom å sen, må ni tro, dröjde de inte fönn danskanna feck på klumpen å vatt alldeles nerjorda åv både Gustav å hela Svärjes befålkning. Mandrom tycker de va stilit, för hadde inte Gustav Eriksånn vatt, så hadde Svärje nu legat i Dannmark.

Men när han sen vatt kung, ville han inte heta Eriksånn längre utan satte vasa ätteråt, fast de lå-

ter fånit, för de säger man, när man hör illa som fru Grönlund i fasstun.

Gustav vasa hadde inte skojit som kung heller, för dom mackla i alla hörn, å både bisskoppar å bonntorskar malla opp sej, så att Gustav en gång vatt skör å hojtade: »De ska fassen va kung åt er! Ni vill nog jäna såga huvet åv mej me yxan om ni todes hålla i skaftåndan. Ge mej tebaks de kosingar jag satsat, så smiter jag från hela kånkarången!»

Gustav Eriksånn vasa hadde stor kista, blåa tittgluggar, rölätt nylle, senapsgult hår å storkrokigt skägg. På dom gamla tavlena har han mansjätter på blackena, sammetspaj å kaffemått me spetsar på. Han va gift me tre olika Jemåler å hadde nära ett dussin kilar, innan han kände slutet nalkas.

KRITSOFFRET POLHAMMAR

Grabben va faslit barskrpad ända från födelsen, så han va tvungen å kritsa sej fram i barndomen, när han geck i Skolan, men han hadde tumme me kroken på maggan, så de geck flått. Å han va väldit saftit utrustad i tankegångana, så Svärjes fålk förstog att dom skulle få fröjd åv en, bara han feck hållas. Han hadde mekaniska snurren redan från början å jode värktyg å pryklar åt hjänhannlana, kårkskruvar utan gänger å knivblad med en tre,

fyra ägg på, hammarskaft me en stödi hjärnklubba i ändan på, kopparkastruller av allulinimum å trattar, som inte fanns någe hål i. Svänskanna vatt snopna, för såna uppfinningar hadde ingen sett eller hört förr, å alla pola men, för att han skulle jöra hammare åt dom, seni, däfför feck han öknamne Polhammar.

En gång kām en hushållsprädikant för å beställa en dinka av en, å då sa Polhammar: »Du ska sablar i min sidensjalett få en karbis, som du måste flukta på kax gånger, innan du vet va den ä. Säj bara ifrån om du ska bäran i fossikan eller hängan på väggen? Eller ska ja svarva te en stor väggdinka, som du kan vika ihop iblann å ståppa i västfikkan?» — »Nej, för attan», tyckte prädikanten, »den ska vara rejäl å sitta en bit ifrån väggen, så inte madammena kāmmer dit å gör bon.» — »Ål räjt», lådra Polhammar. »Men då vill ja lära mej rackla latin i utbyte.» — »Frall del», sa prädikanten. »Gnissla på du bara!»

Å Kritsoffret högg i mesamma å jode en dinka. Han snitsa fösst till en fyrkantig sirkel å den måla han nöffrer å visare på, å så satte han en slängare nertill, som vikka, å två trekiloslon, som hasa opp å ner. Sen snöt han jul å muttrar ur mossans symaskin, när hon inte såget, å ett par kullager ur fassans vellosipé, å bäst de va darra dinkan i väg å geck me en sån kläm, så rom kām hela två dar före, å när hushållsprädikanten feck hem na, geck tiden så fott, så han hann inte me sina prediknin-

gar, utan Kritsoffret måste kamma å rucka tena ett varv, för att dagana skulle bli längre. De va inte nog me att hon slog timmar, halvtimmar, kvarter å femminuter, utan hon visa dagar å daton å slog tråtton slag, när prädikanten va sugen, å säxton, när han va mätt, å när han prädika å inte höll sej te teksten, vatt de ett föfälit kakkalorium i klåck-masjinerit.

Polhammar vatt en berömd kille, för hans klåcker geck än si å än så, å en da kåm dom å hämtan me ekstratåg från Uppsala, för i Domtjyrkan där hadde dom en ladi dinka, som va en hunnra bast, å den hadde en munk jott i ett klåster, men munken våga allri dra oppna, när hon vatt färdig, utan hon stog å murkna. Den ville dom nu att Polhammarn skulle sätta fat på. Han börja snejsa mena å plåcka fram peligurer å väggpanker å spindlar ur na å vred rätt tavlan, som hadde åkt på sniskan, å knösa värre, för då hadde dom inte 8-timmarslagar heller, men de va rätt så jökít, innan han feck spetakle i gång. Han ga sej i alla fall sjutsingen på att han skulle klara opp värket, å de jode han me, å sen kåm han me en travarlapp å krävde svänska fälke på en hel massa stålar för jobbet, fast dom jode avdrag för dom timmana han hadde vatt å spenkat på terräng-löpningana.

Polhammarn bövde allri slåss å pucklas som kungana å rom annra krixpaltana, utan han feck gnissla i fre å jöra masjinarbeten, som hala malm ur gruver å som geck gruvlit kul. Kal XI utmärkte

honom te Bergsprängare me tiden å gan en hel pluska me kosing för att han skulle få fara utrikes å förkorva sej. När han sen kãm hem igen va han så fullfjädrad, att han börja greja ihop en massa modãna vädermaskiner å valsverk å hjärnfabriker å tjötkvarnar å elektrixa strykjãrn, å te sist kuta han ivãg ner te Kalskrona å jode en stor dåkka åt schãllena där, som dom skulle ha å leka me jemen-samt. Lãran säjer att dom har dåkkan kvar än i da, fast huve ä lite kanslat å sågspãne ha runnit ut här å där, men de ä ju länge sen Polhammarn tillvãrkana. Å våran kung tyckte grabben va så styv på alla distanser, så han stakk åten 1:sta Pris-medaljen åv brãnsch å hãngde pãn annra nångsjalanta pladasker, fast dom kunne han ju inte ha på sej i jobbet. När han sen vatt en gammal hudik tog kungen bott hammarn frãn en å döpten te Polhem, för de lät spãsiare, å så vatt han insatt i ett finare stãnd, där han satt kvar tess han kola åv å begravdes i mitten åv 1700-talet.

ERIK XIV.

I går gruffa Lãran på mej igen för ja kãm nåra minuter fösent te skolan, för mossan geck ner ätter fãsska fraller å då vatt de föstãss sãm vanlit ett snattrande me dom annra tjãrngtakkena i butiken, så mandrom feck vãnta på smekena, å när ja sen

kåm in å bänka mej i plugget, så knäppte Låran kardena kring kuslådan å spenka vasst på mej bakom innanfönstena å gnägga: »Ville Andeson, din ohyvlade grodunge, ska du allri bättra dej te din födel, vem ha låva dej å kåmma så här sent? Inte pluggar du me lexena heller, å skriver å stavar gör du uppåt väggana. Om du inte försöker ånnra dej snat, så ska ja ta å fila om dej å de rekordelit ändå. Hur har du de me historien då?»

»Ja håller på me Erik den fjottonde», rackla ja, »å ja ha redan satt in en på festning, men de ä ett marit gnissel, så de dröjer nog innan ja kåmmer te åttsåppan, å ändå ha mandrom snejsat pån halva natten», tyckte ja.

Den ållsta åv Gustav vasas 10 kilar hette Erik, å ejäntligen skulle han ha hett den försste å inte den fjottonde, fast de jer ju Ville Andeson schutton i. Fassan hadde spånat arvet mellan grabbana å förådnat att Erik skulle va kung åv Svärje, mens dom annra bara feck bli härtigar över va sin lannsdel. Men Jerker va lite skojit möblerad i hjärnbon å däfför börja han mesamma te mackla å mukka grell me brorserna. Han moppsa opp sej å ville rejera över dom me å derases grunker å försökte kamma åt sej storslångane sjålv å göra dom alldeles gulis, å ville dom inte lydan, så hängde smockan i lufften.

Brorserna vatt föståss pin fly föbaskade pån å tänkte te peta nern från Svärjes tron å göra botten alldeles, för han höll på å föstöra både dom å Fäderneslandet. Ville Andeson har okkså flera bror-

ser, å de ä ett sjusabla liv, när dom barkar ihop, å mossan brukar ta sobbåsten å bräcka te dom me, så pryлана åker ikring, men dom ger sej inte, för dom fajtas, så baret å gaddana ryker, annas å dom knubb för de mesta, men de hör ju inte te historien föståss.

I Erik den fjottondes håv fanns en mjöli grif-fel, som hette Jöran Pesson, å han jode bara jekel-skap å smällde å skarvade för våran Jerker å for me så mycke kokk, så te sist vatt kungen alldeles tilltrasslad i klumpen, å tog å bura in en brass me djupingar i festningskrokana å levde såm om han fått bråmsen. Ingen prinsässa ville han heller, fast han såg sjässi ut på påtträtt, men dom tyckte nog att han va lite för prilli i alla fall. En dag stolpa Jerker ner te Stortorje för å kurcha en axie på bör-sen, å då kām han te gucka på en färsi gaj, som satt å krängde nötter. Hon va trinn å lättfasonerad i trubbet, hadde en ovanlit liten matglugg å ett skarpt buktat skör. Fjällan va doter te en kårpral, som hette Måns, å fast hon va fatti, börja Jerker ändå å åma sej förna å vänslas mena, å sen facka han na i ena vasslon å kvittra: »Ge fasen i nöthan-deln, kām, så knata vi iväg hem te håvet!» Å ga-jen, som hette Karin, följde men, å sen fria han på skarpen tena å schöng förna å lekte på lutan, som de står i visan å sageda (nu på Ville Andesons tid spelar dom grammofån å baschar på piglåkk, när dom vill kjusa till tjejerna). Våran Jerker gilla donnan å jodena te sin Jemål, fast dom höga paj-

— en färsi gaj som satt å krängde nötter.

sana mucka emot å tyckte att kroken va för ruggi å för simpel te drättning åt Svärjes kånung. Därför tog dom okkså å häkta Jerker å satte in en på flera olika slått, en gång feck han avföring ända te Gripshålm, å där satt han i många bast (mandrom h̄ sett hur han hasat ner på gälve på en tavla

med långt pipskägga å inte kan kamma opp bredvid sidan av sin tjera Karin, som å alldeles ifrån sej).

Men en dag tyckte dom han va seglivad å däfför ga dommen en påttsjon hårdkocht ättsåppa, så han vatt kolix, men de va tjåckt jott åv dom i alla fall, för han hadde nog mulat ändå me tiden, om han fått levat.

SLAGET VID STÅNGEBRO

Johan III hadde fått en pållska te Jemål, men de va ingen slängpållska utan en rekorderli fjompa, som hette Kattarina Dragharmonica. Me henne feck han en klomp i 1-sta giftet, å den grabben kalla rom Sigismund å jorden te kattolik allt ifrån späda födelsen. När han vatt lite mer än fullväxt, satt fassans hans å läste i Mårgonblakkans kvällsupplaga en annångs i den här nåttan:

»En ledi tron finnes att överta i Polen. Opps! Inget avträde. Sökanden får inte vara nån ruggi tjabo utan en renhåri pajsare, som kan schöta ett rike me instinkt å kläm samt jålpa till å föröka fålkmängden, som på sista tiden blitt greslit reducerad på grund av krig å blodsutjutelser. Svar till P—n, denna tidnings kåntor.»

Kung Johan sjikka svar, för han tykkte att gåsen Sigismund skulle jöra sej som pållsk kung, å killen vatt antagen å feck börja jobbet. Han bjö

på inkil, när han kãm dit å la bott titlana me rom å ställde sej in på alla vis, men dom va grunda å mjölia mot en ändå, så fassan skrev ättern å ban kãmna hem, så skulle han försöka jälpan te bli kung åv Svärje i ställe, fast inte löningen va så stor. Dom svännska rixdaxherrarna å rådmännen sa föstås stäpp i början, för dom ville inte ha pållakanna på halsen, men sen när Johan kola, tog dom hem killen på prov. Han va besk å trilsken, men dom satte snat stuns pån, å hans farbror Kal öppna på doran, mens dom va i Uppsala å lät en andas in kall lufft, när han va som vässt syrack å het i kokkan. Sen tog dom å krönten te kung, fast han såg rätt så hässken ut å ställde sej styvis som en Döderhultare. Men då visska farbror Kalle åt en: »Fallatt du vill, så ge rej iväg te Polen ijen, ja ska vikarjera för dej, å händer de någe sjärskilt kan ja ringa. Numre står väl i kattalägen, de ä ju riks du har för reksten?» — »Ja», tyckte Sigismund, »fast nog äre kymit, ja hadde helst velat rejera både Polen å Svärje ja. Men ja darrar väl åv dit ner ett slag ijen, å äre så farbror inte klarar sej, så ta rixdaxgubbana te jälp, för Svärje står allt på ett lågt Stadion nu.»

Strakts Sigismund rest, vatt de emellerti bråmsning, seni. Finnana, som va inkårporede me Ståkkålm, blynte makkla å bli ettriga, å en finning ståtållare sjikka brevkort te Sigismund å bracka ner på hertig farbroden å sa att han schötte sej darrit, å sen ilsksna de finnska bongana till på ståtållan å kãm

emot en me tjöttklubber i klona, mens de trumfa en vals, som hette Livet i Finnskogana.

När Sigismund feck brevkorte, rök han ner skärkniven från väggen, visslade på pålakkana å skrek: »Kåm nu, era maffiga kvantingar, ska vi slåss ett tag me farbror Kalle på Stångbron! Han ä, min själ, inte fullt frisk i tankegången, de ha ja allti sakt.»

Men hertig Kal hadde masana me sej, å dom ä inte lätta te smockas me, för dom har jämt så tjäcka sjinnpälsar på sej så kulena stussar, däfför vatt de en häffti stångning på bron mellan Sigismunds pålakker å Kals dalfålk. Sigismund satt till fots på en häst å hojta å föde väsen, så re braka i broräkkena, men Kals stöddia kräppar safta te pålakkana, så rom tappa andedräcchten, å te sist pep Sigismund: »De va då ett hälskottans fajtande, som allri tar slut! Durken ä alldeles ijentäppt på mej åv krut — ståpp lite, farbror, ja årkar inte stångas me er längre, kan ja inte få sätta mej här på räcke å vila ett tag? Ja svär att ja ska jöra som svännska rejeringen vill, men ta mej schutton de ä någe te lita på, de säjer ja er!»

Då lät dom en ta ijen sej nära minuter, men me-samma før han åv te Polen ijen å strunta i att klara opp affärena, vafför han feck sparken från vår svännska tron. Fast sen telefonera dom å fråga, om dom inte kunde få hans ällsta grabb, Vanadis slav, te kung i Svärje, men dom kom allri fram, för

dom vatt k  plade åt helsikke i ställe,    där vare ingen som svara. Så farbror Kal feck ta hand om hela baletten    klara opp de gr  vsta, tess de vatt lite bättre reda i lande.

JONAS ALSTRÖM

I dag ska Ville Andeson greja me en grabb, som inte va vassken kung eller dr  tning eller h  vman utan en prick från vischan.

Dom som levde förr i världen b  vde inte trumfa me Sv  rjes historia, utan dom feck bara hålla på me kattkesen    räkna n  ffrer    kika i genometrin,    de feck Jonas göra me, f  st  ni. När han sen sn  rjt sej från plugget feck han jobb i en snusbo, fast de tykktan inte va någe vidare festlit. Men Jonas va inte lik den Jonassen, som låg    drog sej i valfiskens skrov    v  nta på att bli utkastad i bibliska historien, m   ni tro, f  r han kn  sa    låg i    festa inte opp kosingen på biografer, utan yx kax tryx satte han opp affär schälv,    den geck st  ddiveck, så han feck stålar i plymen    snygg st  nka    faderm  rdare    sj  ssi flaksing, fast, seni, han vatt ändå inte mopsi   v sej, f  r han va en renhåri kis. Men han tyckte att sv  nskanna va ena korkfilare, som inte begrep sej på vassken handel, industri eller boskapstillv  rkning utan tog allting från utriket    från

tyskanna, som kjänte storkosing på våt Svärje, för då stog föstäss inte marken så lågt som nu.

Jonas han tänkte att åtminstone ska stommena få lite knös, så rom slipper ränna ikring å lapa juffe, å däfför tog han hem nära vevstolar åt dom från de franska kustena å satte tantena i å lärde dom veva, fast akta er, va dom utlänniska jobbana vatt sköra på Jonas för att dom inte feck kuscha sina bällster- var å kallsångtyger åt svänskanna.

Men Jonas han geck ändå å spana å jura å kåm underfunn me att hans lannsmän bövde yllebraller okkså, både vita å randia, å däfför skulle rom ha en brass me får å baggar, fallat dom ville ha ull, för den väkser villt på sånna jur. Ville Andeson ha sett när dom raka får på vischan i fjol, de va ett kuslit gnäggande på rom, å sen darra dom iväg hela skåkken å gömde sej, för dom hadde inte ett barr på sej, så dom vare grunt om, fast de hör ju inte te historien, säger Läran. Men, seni, Jonas tog å svarva te nära stykken åv var sort å satte opp ett stamlokus åt både sej å jurena i Allingsås, å sen fårsera han, så de vatt en hellsikkens massa baggar me ull på å fårtjött inuti, å fålk keka rullsylta å svulla kåtflätter, så de va fest var da. Då tyckte Jonas att de börja likna kvasten å schöng ut på skarpen: »Nä, nu ha svänska fålket smältt i sej så jädrans me såvel, så nu ska dom, min själ, få plugg till et!» Å så tog han hem ett par jordpäron från Kakausien å satte ner dom i vårt svänska fosterland, å de vatt så abnårmt me plugg åvet, så de ha

räckt ända te mandroms tid å längre ändå. Å plugg ä kul kek, fast i sluringen, som mossan kokar, gillar jat inte i alla fall.

Men våran renhåriga Jonas han tänkte som så, att ättersom Svärjes befålkning fått både bomulls-blacker å yllerör å plugg å baggstek, skulle dom väl ha ett bloss okkså åvanpå allt, å så tog han å plantera sigarrer å långtobak på åkranna. Akta er, vare vatt för ett knastrande å halsande sen, när killana feck smaken påt, å Vile Andeson blossar å Jänne å Kalle me, när inte Läran seret, fast han tjänner oset iblann.

Men den kungen, som levde när Jonas Alström fanns, tyckte att en såpass rejäl orning som han, skulle ha ett våltakoss för sina järningar, å de feck han, seni, å kungen höjden okkså till andlit stånd å satte ett r i ändan på grabben.

SLAGET VID BRÄJTENFELD

När Gustav 2 Adolf, som var pärsonligen bekant me Axel Oksenschärna å hade rött pipskägga av jusgul färj, rejerade, feck han allri göra annat än fajtas me pålakkar å tysskar å präjsare, å om han inte hatt sina skarpa polare, hadde han nog blitt nedschuten på ett lite kick, för han va tjäck å masti, så de va lätt å träffan, å inte geck han ur vägen för kulena heller. Däfför va han me i gurg-

let i trätti bast å stog sej bradit, fast han fyste en å annan upperkutt emellanåt.

Innan dom stoppa Lennart Banér å Johan Skorstensson i säcken, geck de hyvens för svänskanna. Gustavadol va allri avi mot sitt jäng utan tog själv spaden i laffsingen å grävde diken åt såldatena te håppa över å ga grabbana makker å spåna svagisen me rom. Allri ga han dom barschning eller stimma på rom, när dom schöt fel, så rom tyckte han va kucklimukk.

Men i Tyssklann vare inbördes makkel å tjaffs, seni, å där fanns en fullfjädrad jykke, som hette Tilly, å han va schärsjilt svår å taggas me, för han hadde sån veldans massa bustricks för sej. En förmidda ringde han opp Skurfussten Johan Jeorg, som hadde sjarntelefån, så de kåsta inget, å drilla: »Ska vi va renis kompassar, eller ska ja ge rej en nåckaut, gubbe?»

»Gå å göm dej!» hojtade Skurfussten tebaks i tratten, för han vatt besk på killen, föståni. Men då dröjde de inte fönn Tilly kåm kutande me sin här å skulle stukan, å Skurfussten vatt så skakens, så han telegrafera ätter våran Gustavadol att han bums skulle kåmma å jålpan ge Tilly en snyting. Å då bejynnte slage ve Bräjtenfeld, som va ett föfälit hårt slag.

Våran kung kåm me rejåla svännska krigare å pistoler me mauserkuler i å 12 kilo krut å marshade emot Tilly, som hade satt hjärnrör kring pesslingarne på sina kvantingar å gett dom långa

— vi ge fasen i te ladda, braka på ändå!

spjut i klona. Tilly ställde opp grifflana i fyrkantia ringar å satte stöddia kanoner bakom dom, som dom tände på me en plunta, men dom kulena geck så långsamt, så våran Gustavadol hann schuta både kax å tryx gånger, innan Tillys kula vatt synlig. Nu för tin schuter dom inte prexis, när dom krigar, utan släpper ner meteärer å rysska smällare på fienden. Men de fanns så lagom me

vapen, när Gustavadol var kung. Han skaffa sej i alla fall små färsia läderkanoner, som han schöt baklänges me, å de jode susen, för Tillys starar darra iväg å huka sej ner bakom varannra, när svänskannas kuler ven ikring plyte på rom. Gustavadols tjommingar hann knappt ladda, så fort schöt dom, å te sist tyckte kungen: »Vi ger fasen i te ladda, braka på ändå!» Å de jode dom. Men Tilly gasta åt sitt fålk: »Maska inte så sablit, era lun-sar, utan snärj er! Ställ er *framför* mynningen å pillra ut kulena, fallatt dom inte vill ge sej åv ve tånningen! De här går apslut i bajden!» Men de va pysana inte riktit me på, å Tilly feck ingen stuns på klabbet, utan Gustavadol ava fram me Gustav Horn å Johan Skorstensson i täten, å ätteråt kām svänkska fotfålket me sina rörliga bak-laddningsgevär å krutpåsen, å de smällde i ett enda sträck, för våra tjera svännskar ha jämt haft flax. Först snusa dom te Pappenhajmarn å gan ett saf-tit hallon, så han dråsa i backen, å hans schäller skubba, så svänskanna knappt såg mer än påkana på rom. Sen körde Gustavadol direkt på Tilly å facka hans kanoner å vände på rom å kjöt: »Ge rej iväg, din hösäck, annas ska ja ta å sätta in er på bysan allihop!» Tilly, som begrep att svännska styrkan hadde kläm på sårten, vatt hari, å när hans kanonkraffsare schava undan, la han te sist stän-gena på ryggen å pep: »Vänta mej du, din fet-knopp, en annan gång ska ru få rej en lavett, så ru blir platt som ett söndassblad!» Men Gustava-

dol bara vred pipskagget me ena labben å tykkte de va kukkumaffen att han föjort en brass me härrar å skrämt Tilly på schappen, å Skurfussten kãm farande dit i taksameterbil å takka våran kung för besväre å jama: »Den där Tilly ä en jädrans drög, men du har klämt till en kraftit, pucklar du om en lika bra nesta gång, så blir han snat groggy.»

DRÄTTNING KRISTINA

I dag hadde Jånne me sej tuggummi te Skolan, å fösst tugga vi, men sen klämde vi fast en dosis på Lärans stol, så när han kuta opp ett tag å mopsa sej mot en åv killana hadde han de bak på brallena. Han geck met hela dan, å vi tykkte han såg så fåji ut, men akta er fallat han settet eller tjäntet, för då hadde nog mandrom åkt i valsen. Allting skyller han på Ville Andeson, å i mårron ger han mej säkert en skarp blick, som han brukar, å sätter in klona i trassle på mej, å sen börjar han kraxa om historien igen, så de ä allt säkrast te svänga iväg me drättning Kristina å randa någe klämmit om na, annas blir de föståss riktigt tjong i färjburken.

Drättning Kristina va datter åt Gustav 2 Adolf, som va hennes enda farsa. Hon var ett schangdåbelt kvinns me långt utdraget skör me en bena i mitten å en durk, som geck direkt från ögonbryna

ända ner te matkastelle, halsen va snygg, för han va skapt som en literpava me mjölk i å sluta me en stor bräsch. Invändit i klumpen va hon nog okkså rätt så juslagd, men när hon skulle rejera vät tjera Svärje va hon tydligen botta i ätthalmen. Hon skubba i ställe på Biografena om kvällana å geck på spekkan å på fröjd å hadde fest å balluns på Slätte i ett sträkk, så kovan räckte inte förna på någe vis. Men de står att hon va en ovanlig böna, å däfför feck dom lov å fjässka förna så länge hon va dråtning, seni, å ta temperaturen var dag å stassa ätter bioplåtar å körana omkring i bilar å motorsycklar, för att hon skulle bli belåten. Men rejeringen den feck sjötas åv 5 rixdaxmän, Axel Oksenschärna, som va rikskonstnär, å rixmasken Jakåb dela gardin å så Kalle Jyllenjäl, som va arimal, fast mot Oksenschärna va Kristina så le å purken jämt, så te slut kola han åvet.

Kristina hadde de kukkumaffen, hon samla tavler å frimärken å skrot å skrev viser, mens Lenart Banér, Johan Skorstenson å Kal Gustav Benrangel puckla på fiendena runt ikring. Gubbana va gamla, men dom va trenade i matchena, så dom, som ville åt Svärje, feck så dom vatt schysterade.

Dråtningar ha de i alla fall bradigare än kungar, för dom slipper va me, när flätter å kanoner ryker ihop, å inte föstår dom sej heller på å dela ut en högerving eller nåckaut, utan dom står bara i fasstun å guckar å snattrar, som mossan å Kal-

sonskan gör, om lank å maron å makaronvälling å såplödder, men de hör ju föståss inte te historien. Fast nu, när dom kårmer in i rixdan, blir de nog ett kuslit gafflande där me, å dom gör nog bott alla gubbana, bara dom blir i fårm å börjar röra på babblan.

Under Kristinas tid hadde danskanna visat sej grosia mot våt land, men Skorstenson tänkte att han skulle nog snusa te rom, innan han vatt för skralti, å yx kax tryx vände han bösspipena mot dom å slängde flottan till lanns ut i Österschön för å omringa Danmark. Våra flottningsschäfer klara sej finis, å danskanna feck på blåsan så häfftit, så rom höll på å få pippi rent åv. När dom inte kunde värja sej, måste dom för å få vara i fred ge Svärje en massa avträden, seni, å ett sjärschilt stort för Halland, som skulle räcka en 30 bast framåt.

Kristina tackade föståss rixarimalena å bjö rom på treschärnig ådövi å sa: »De va bussit att ni hyvla till dom såpass, fast inte ja va me. Skålementum, gubbar!» Dom fnissa åt na, å Skorstenson tänkte bräcka till na me ett hårt uttryck, men då sa Oksenschärna: »Vi få inte va grunda mot tjejen, hon ä i alla fulla fall dåtter te sin fassa.»

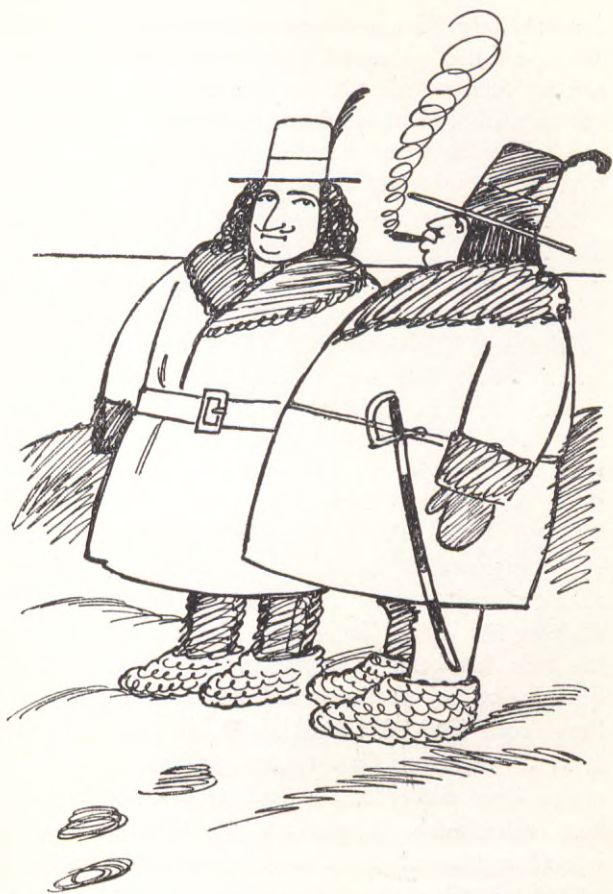
Men Kristina la ner en krona på borde åt dom å kvittra: »De ä inge vidare kul jobb de här. Ja struntar i att rejera. Ta min kusin, Kal Gustav, i ställe, han tycker nog de ä skåpit!»

Å så satte hon på sej guttaperkena å en slängsjal å hojta åt Håvmästan: »Ta bärremmen å väskan å ring ätter en bil, så vi hinner te Centralen i tid, för jag far te Rom me bärslagståge, som går 8.30 i kväll!»

TÅGET ÖVER BÄLT

Tåget över Bält va inge vanlit hjärnväxtåg, må ni tro, utan de va en åv Svärjes kungar, Karl X, som lubba över ett par ishav me sina kampar å klähängare te Danmark för å ge den oppnosige kung Fredrik en rak vänster i nian. Hadde de vatt om sårman skulle våra tjera svännskar stått sej slätt, men, seni, de va mitt i vinten å så sjärande kallt, så drickat va bättenfruset ovanpå, å däfför måste dom ta sej ett par klämtare, innan dom ga sej iväg. Isen va darri å krökte sej, men kungen va inte bang utan marchade fram me hela styrkan å en kålstokk i mun. Han körde rätt på de danska prickkana, så dom feck bråttom te kuta hem igen me sina pilbågar, fast isen brast emäl-lanåt å de va nära att härana gått i bajden.

Men när Kal X feck se å höra hur de braka från kårmaniena, skrek han: »Opp å håppa, grabbar, å va inte tracha fallatt ni bli lite sura åm lag-gana!» å då högg killana i me fart å kläm, seni, å humla iväg utåt isfältena å klara i föbifarten

— ska vi stolpa över eller inte?

åvet åt herr Vrangel, som hadde kånmit alldeles åff sajd å höll på att bli föjord utåv fienden. Danskanna feck nu så sablit mycke spö att dom måste be om usjäkt, men svånskanna satte sej på Fyn å tog sej en ny krök ur dunderpavan å stimma: »De häringa va ju riktit lambo.»

Men nog vatt de jädrans så kuschlitt för dom, när dom sen skulle muddra sej över de stora bältet. »De vete fasen, om vi går muck», tyckte Kal X å tjände med kardena på isen. Dom va allt rätt så skakens, för dom geck där å loda i fem dar, innan dom tyckte spat va nog hårt stelnat, men te sist tänkte dom ändå att dom skulle försöka kuta över. Kal slog bums ihop kappsäckana å hojtade: »Ussarej, Frippe, nu ska vi rackla me varann på skarp svånnska!» å sen for han åv te arimalen Vrangel å ban sätta i gång kånkarången å ställa opp pluggana å kanonlådena, men Vrangel sa: »Lungna rej, pysen, å ha inte så brådis, isen är alldeles för skralti än, å den kånmer å braka ner me hela klabbet.» Kungen vatt, föståni, avlång i nian å slog sej på brallena å sjikka bud åtter Dalberg, som satt på fikhäkken å drack bönvälling, å sa åt en, mens han tvinna pröjjsana: »Ska vi stolpa över eller inte?» — »Kyss till», kackla Dalberg, »isen ä bussi, gnissla vi på, så kånmer vi in i kvällsupplagan! Men försst fyser vi väl en jap», tykktan å drog ett skålpund ur fossikan. — »Du ä en våldans klämmi kompis», pep Kal X, »hit me

pavan! Vi tar ijen oss nu ett spatag, så knatar vi väl iväg fram på mårnonkröken.»

Å de jode dom, seni. Dom flaxa iväg hela surven me matter på sej å banér över sej å pluggstakar på akslanna, å akta er va re såg färsit ut, när dom kåm knegande så hela havet runka, å herr Dalberg, som red fösst me ett bloss i lästen, gaffla: »Nu ska vi snat få de danska typena te vika sej å kung Fredrick att bli mjukis.» Seni, Dalberg va järv å masti han, å snat satte Kal X sina krukväkster på Schällands jord å tvingade danska kungen in på de ena avträdet efter de annra, så han feck låv å ge Svärje ijen sina södersta lannsdelar, för att han skulle få vila sej ett spass.

Sen snöt Kal X ett knaster från kung Fredrick å for hem på hjärnvägen, men den danske kungen geck ändå ner te staschon å räckte våran kung ena tassen å sa: »Ska vi inte sala te en bira, innan du ångar iväg, Kalle?»

KAL XI Å DE STORSLAGNA SLAGE VE LUND

När dom satte opp Kal XI på tronen, satt han kvar, fast han bara va en liten batting. Släktिंगana dom rejera me spiran, men Kalle feck leka me äppet, fast hadde de vatt ett vanlit buller,

skulle han nog kekat oppet. De va föståss trasslit för fosterlande då me, för pålakkar å ryssar mårra i haksvängana, å svånskanna feck danska skallar bara dom kåm i närheten åv Köpenhamn, men Kals släktingar å dom 5 rixdaxgubbana jode allt för att våt tjera Svärje skulle få re stillsam. Dom ringde fösst opp te Olivia i Polen å bana va så full i fasen å inte mackla länger, för se tjeringar dom kan då hålla på å rya i flera bast, innan dom ger sej, å sen sa dom åt ryssana å dom annra att dom skulle fösöka hålla sej pall tess Kal vatt stor, så skulle han kåmma å ge rom ett hallon, å de låva rom.

Å så blynte Kal väksa å feck ett mycke rörlit liv. Grabben va lite ettri åv sej, men annas vare ingen fara me'n. Han gilla te å ligga å schuta ve Stora skuggan å rida på alla såttes hestkrakar eller harva me såldater på Lagåsjäde, allt sånt tykktan va klämmit, seni. Men de dröjde inte fönn dom utlänska kunglurkana reta opp sej ijen mot varannra, å den franske Ludvikken, som kåm i gruff me Skurfussten åv Brandenburg, vatt så arg som en bulgarisk Tiger å sjikka bums en furir me ett brev te våran Kal för å höra om han inte hadde lust te kåmma över å jålpan å punda killen. Kal hadde prexis ingenting å kåmma me, för slakten hadde jott bott de lilla han hadde, men han hitta nära spruckna kanoner å råstiga bröskårare, å dom åktan på Skurfussten me, som hadde ställt opp en stor renjord nere ve floden Ren. Mesamma vakna

dom annra fullfjedrade kunglunsana å rev i sina drunker för å kapa åt sej Svärje på nytt. Kal hadde inte ett barr kvar av kungliga Flåtten, men han hyrde sej en krafti arimalskuta å satte en kapten, som hette Ugгла, te förana, men danskanna ståppa krut i durken pån, så hela bahian for i lufften, å de vatt inte så mycke som en fjäder kvar åv Ugglan.

Akta er, va Kal vatt hässken. Han själlde över de danska bassana å skrek åt sina egna känningar: »Nu, lodare å malajer, opp å rissla er i svänksa armens unifårmer å jadagakker å stövla me eran kånung te Lund, så ska vi je Kristian på trynet, för de ser ut som an fått knäppen i järnklumpen!» — »Jess box», hojta grabbana å mönstra långpajana å triangelstånkena, å sen stårma dom me Kal te Lund, som ligger i nedersta delen åv översta Svärje. Men en åv kisana va darrit funtad i dö-pelseklotet, å han skubba fel å for åv te Gröna lund i ställe, där han schöt på karusellena å på en knästående halvfigur på schutbanan, så bylingana trodde han va pialo å fakkån å klämde in en på kroken å gan fem gröna för jobbet. Kal sakna inte prikken, för han hadde sjå å hålla reda på rom annra, för dom grabbana va så inne i taktena å skarpa i stridena, så rom glömde bott sej iblann å la till bå sej schälva å sina egna kämpissar på nyllet, så Kal vatt tvungen hojta åt dom: »Kåm ihåg att ni ä svännskar å att de ä danskanna ni ska randa opp, era prilliga orningar!»

Schälv höll Kal dom styvt på avstånd, å när de kãm en dansk kråpp emot en, satte han mastit opp kardan i lufften å hosta: »Hallå där me veknippan!» Då vatt fienden skraja förn å kuta baklänges på klövana, å fram på kvällskvisten så vatt kung Kristian sjack å sa åt sina stukade jyckar: »Vi bryss inte om å trumfa i den här stilen länger, ta era pinaler å dunderdon, så åker vi hem ijen! Färjan går om en halvtimme. Fresten va ska vi me Skåne å göra? Vi har ändå inte plass åt et i våt tjera Danmark. Der är jaggu fullt opp förut me både land å fålk.»

Så den gången vann våt svännska lag, å strax ätteråt feck Kal ihopet me Kristians syster, som va rätt så göri, å när dom sen ätter vigseln födde Kal XII, ville föstäss inte danska kungen föjöra tjäcka släkten utan höll sej i bakgrunden nåra år.

KAL XII

Kal den tolvte va en skarp kung, som alla gilla högt å rent. Han va inte mer än 15 bast, när han feck överta rejeringen å hela kolifejsen. Men han va en grabb me shokla i å hadde en sjärschild smäll på te tampas, å däfför tykkta de va smaskens att han feck börja greja å rejera å je dom annra kungjeklana på blåsan, för dom hadde vatt grosia mot hans fassa å för rexten mot hela Svärje.

Men dom kungana dom tänkte som så, att den

Kal XII.

killen kan en väl benstra me å göra bott, å så åkte rom på Svärje från tre håll. Då va de grunt om Kal den gången å marit förn å klara hyskan, men han va inte skraj ändå, utan han tog fösst me sej nära schällor från Skeppsholmen å kuta över te Köpenhamn å satte sprall på den danska kungen, så den knäplanningen höll på å få nipp-ran. Sen geck han över Österschödrickat me 8,000 unifårmsrisslade kompissar å skrämde sprättan på ryssana, så dom for åv åt alla möjliga håll. Nu vart Kal XII malli, föstäss, å tyckte ryssana va ena riktia krattskaft, å de kan ingen unnra på. Å dom två kungana, som hade fått fläskben, unnrade va Kal XII va för en sockenpajsare, som dom inte kunde klämma till.

Men nu skulle våran Kal ge den tredje kung-griffeln på tjåket. Han stolpa me sina killar över te Polen, å där vart de ett väldit fajtande, innan han feck stuns på den kungen, som va en rikti Agust. Å sen vart Kal XII kvar i Polen i 6 bast å delte ut smockan te höger å vänster.

Men de geck darrigt förn, när han sen barka ihop me ryssen ijen ner i Pultava, å långa tider feck han schlafa på marken å keka mögglit maron, å när han sen feck ett skott i ett av blana, haddan de tjuvtjåckt, för då kunde han inte föra befäle schälv. Men han åma sej inte eller gola, som annra nog skulle ha jort, utan tyckte de va kul, när kulena ven ikring klumpen pån.

Mens han nu va botta, börja rom annra kungana

å mackla ijen å ga sej på Svärje, men då va re en klämmi stare, som hette Benstock, som feck ihop en massa lannsgossar å annra lodare å knata emot fienden å gan på skalln, så han darra iväg å la pesslingana på ryggen.

Kal XII va nu i Turkiet, å dom grifflana tyckte om en, för han va så elvabefängt järv å malli, men hur de va, kãm han i gruff me rom ändå, å turkåna ställde te me en stor balakalik å fakka Kal å bura in en. Te sist klara han sej ut å red 200 mil på en kamp, tess han kãm hem ijen, fast dom knappt kände ijennen, för han hadde svidrat sej i en stor vepa.

Men nu tykktan föståss de va kymit, att dom fakkat av en så många lannställen, å däfför skaffa han sej kosing å en här med killar, som skulle jålpan å håva åt sej Norge i stället. Men den gånge fick han tji. För bäst han stog där å spenka mot Fredrikshalls festning, feck han en kula i kålroten, så han kola vippen.

De ä många som påstår att Kal den tolvte va en dosa, men de tror inte mandrom, för då haddan föståss börjat tjala både me kungar å såldater å fjedrat sej så som alla tjejer brukar göra, så de ä nog bara båg.

SLAGET VE NARVA

När våt tjera svänska fålk slox me ryssen ve Narva, skulle dom nog fått riktig på trubbet, om dom inte hatt Kal XII te kung, å ändå va han bara grabben. Men han hadde lät sej å pucklas me annra snorungar på bakgårn på Slätte å schute björnar i Vasaparken å Tantolunden, för då geck de såna jur omkring lite varstans å väste i buskanna, fast nu ha dom tagi å bura in allihop på Skansen. Mandrom tycker Kal XII va hybax, för han sprang allri å drilla eller spenka om kanonena va hix pré, utan han haffa iväg å tjörde rätt på fienderna, även om de inga fanns.

Ryssana va kakstinna dom, föståss, å star Petter, som va en väldans masti pärschon, snöt sej i snusfanan å gasta: »Den där svänska klimpen ska vi väl snikkra om, så han får se sej två gånger i bustrymän, innan han tjänner ijen sej. Sätt i gång å jör i orning nära ryska smällare, så skrämmer vin me dom fösst!» Men Kal XII va inte bang, må ni tro, fast han bara va arton bast, utan svidrade en 8000 paltisar i unjefårm å for över te Narva, där hela gänget la sej i bakhåll för rysana. General Magnus Benstock å dom annra storgubbana tyckte föståss de va lite kymit å böva lyda en grabb, som inte just va ällre än kalvskinnsplågarn, som geck i täten å banka på trumhinnan,

men Kal spände ut skråvet å svängde jänkisen å skrek: »Sno er nu å rör på slingerväkstena, så vi kårmer fram te festningen innan kvälln! Sen ska vi, sablar å nagelbåstar, hyva ut ryssana på en enda liten momang.» Å då rusa dom fram på en gång å blåste i ussingsstruntamentena å slog på kalvskinnsbåttana å schöt ut en sån brass me kanonkuler, så de vatt snötjåcka i lufften, seni, å ryssana såg dom inte fönn dom stog i pottgången. Men, akta er, va dom rysska trinfilana vatt till sej. Dom satte åv ut jenom gluggana å de vatt ett föfälit kakkalorum, för ingen griffel visste te slut om han va svånsk eller ryss. Kal XII va intrasslad mitt i centrum, men han hadde sina stora bokshannskar på å klappa till dom, som han kår åt, så de sa tjong! å när han tappa bått hestkraken två gånger i smörjan, så gaffla han: »Ja jer attan i kampana, ja rider utan!» för nu va han så i tagena, så han guppa ikring, ånda tess han jumpa ner sej i de vāssta klabbet. Men fast bara kårroten stack opp pån, boxera han sej snat på de klara ijen, seni. En åv prittlona vatt i alla fall kvar i sumpen, å den ha rom nog inte hittat ån. »Åma er inte, kisar», hojta han, när generalena ville jålpan, »de här ä kulan i lufften, seni!» Å sen han pillrat ut kulena ur örena å annra årgan å halsat en bårsa klass II, kår han mesamma i fårm ijen. Svånskanna fackade nu en helskottans knippa me ryssar, så våran Kal visste inte va han skulle göra

me rom, utan han stack klappträna i byxfikkena å tyckte: »Ta ni hit era bröskärare å knalldoser, så kan ni sen stassa iväg vatt fasingen ni vill! Men dom stössta bassana ska vi klämma ätter. De va bara synn att den där staren Petter geck glick, men ja schysterarn väl nästa gång.»

Star Petter va, föståni, så skraj, så han klara sej ifrån macklet å gömde sej, när han såg att de börja peka åt helsikke för honom å hans jonsingar. Men Kal XII krängde åv sej sin kanslade unje-fårmsrigg å skaka ur alla kulena, som fastnat in, innan han tog ett nytt spänntag me ryssana.

Å nu ha Ville Andeson snejsat till nära vesser om Kal XII, som går i stil me Folkskolans Läsebox:

Kung Kal, den skarpa kille,
han slox bå bak å fram
å tog sej när han ville
ur pavans jup en dramm:
»Mitt svänka fålk ej sviker,
fönn fienden fått kramp.
Ur vägen, bolsjeviker,
för annas blir de tamp!»

Han ställde en mot tio
å bad dom dalja på,
så skulle dom på bio
varenda en få gå.
Nog hadde han fått sprallan,
fall de vatt spritförbud,
men de va grunt å kallan
en skägglös dundergod.

Han va en klämmi kvanting
 med nylle just å lätt,
 han likna inte Branting
 på någe enda sätt.
 Å fast bå fösst som senast
 dom tar å vänder pån,
 så gillas han dock renast
 av Ville Andesån.

MANGNUS BENSTOCK

Läran tyckte nog att mina vesser om Kal XII va rätt så bussiga, för han höll sej för grin, när han läste rom, men sen ga han mej i alla fall en gliring å sa: »De ä emelletid lämpligare för dej, Ville Andeson, att du håller dej te prosan å låter den poetiska gnistan vila i snarkofagen så länge. Men ätter som du nu ä inne på schuttonhunnratale, så kan du fottsätta me Mangnus Benstock, för han va me i stridena å vatt inte besegrad i fössta ronden, som du vet», drilla han å flukta jenom brillena på mandrom, fast ja tycker han ä så jeklitt noski me sitt tjörande om historien.

Sen svänskanna jort bott ryssana jenom de stora Sjöslage ve Narva å den kymia kunggriffeln Agust i Polen blitt nederlagd på en Dyna, innehadde våran Kal XII värsmästerskapet nära bast. Men sen bjerne dom bässta sej mot en ijen, å Agust å den danske kungen geck i kompis på halvt benster för å föjöra våt tjera land. Dom jode

fösst en anfallsmatch mot Skåne, för de låg i haksvängen, å bjynte schuta te måls ifrån Blekinge. Men våran Benstock va utnämnd åv Kal XII te regenalguvernant där nere, å akta er va han vatt syrack, när han feck nys om derases järningar. »Vänta ni, era gurkknåppar», tykktan å knöt laffsingen, »ja ska fadren i min lilla salängsmöbel, ge er på nöten, så re bara ska bli en våt fläkk där ni stagi», å så tog han å sjikka telegram te alla sina lannsgåssar, att dom skulle kåmma å ställa opp sej te en krafti här å jålpan föjaga de främmande lunsana ur lande. Grabbana kåm, föståni, i långa baner, fast dom inte va rejält svidrade utan hadde tråpupper på blana å hjetsjinnsveper på sej — (fresten va rom inte schutfärdiga å inte vana å smokkas heller, för dom hadde bara vari me å schute målskott å kicka fotboll, men dom va mosska å renhåria i järtat i alla fall).

Benstock red omkring på en hårdnakkad kamp opp å ner mellan ledena å ga killana varsin kuse, å vare nån åv pysana, som såg trach ut, satte Benstocken kardan under hakan pån å kvittra: »Se malli ut i pipen, din lodare, så skubbar dom danska punnhuvuna sin väg!» Då, seni, vatt grabbana livade å klampa sta å åkte mitt in i baletten me en rykande kläm å schöt, så hela Hälsingbårgs galåssfabrik runka. Höger innern va skarpast, å när danskanna fösökte ava baklänges fram, vatt dom motade å misste bå fotfålk å knallpåkar. Benstocks gåssar klara sej fint, fast dom vatt utav me

— »Se mali ut i pipen, din lodare . . . » —

nåra trälaggår å en å annan paraply, men dom stog rykken i alla fall. När dom slagis i 3 halvtider vare kaputt me danskanna, å då gucka Benstock på karbisen å kraxa: »Dom ståppa inte i längden, dom där mojsickana, för dom hadde inte kläm på jörningen, men nu sätter vi oss å muggar, grabbar, mens kung Fredrik blåser på finalen.» Ätter den duvningen tordes danskanna allri mer åla över plurret utan tjände sej kuschade, å i våt svänkska land vatt de lungnis ett tag ijen. Men svänkskanna hurra på skarpen för Benstock å schöng: »Kom Adelfina» så re dallra i lufften. Å kungen sjikkan en åv sina avlaggda årdnar å ett lyckstelegram, som berättigan te 4 liter sprit extra på motboken.

Benstock va bara en yngling från början, men sen vatt han ällre å ällre å feck mörka, smala pröjsare. På påträtt har han kullrit trassel, som hänger ner på bägge sidena om klumpen prexis som på en dosa, å en liten väst med uddar ikring ungefär som fru Janssons mossa i schuttinian, å armana ä plåtskodda me spikar i, å över akslanna ha han slängt en hjetsjinnsmatta åv herrmelin, å svatta svanståffsar stikker ut pån bå här å där.

BALAKALIKEN I BENDER

Turkanna ha jämt vari ena riktia filluggare me kruker eller karätter på skallana å en slängtåffs överst, å så sprallia ä dom att dom gifter ihop sej me många beskar på en gång å får ett lite helsike, de ä klat de. Sultanen har de välan bäst, för han består sej me en hel brass skarpa fjås, som han exerar å kåmmenderar me i sitt jöriga harem. Men Kal XII ga tusingen i alla skynken å spenka allri in i haretmet, så Sultanen feck ingen orsjak te mukka grell. Turkanna vänslas me våran Kal i början, seni, å bjön på opiumrök å sigaretten Turk å lät en schlafa på sina bulvaner, bara för han va en så järv å vilyfti orning. Men Kal XII va så hemskt skör på star Peter i Ryssland för att han burat innen en gång i Pultava å för att han nu geck å monsa å rota kring våt tjera Svärje, så han kunde inte hålla sej pall utan ville att Sultanen skulle jälpan å ta revansch på hedningen. Kal hadde hyrt sej en trerumslägenhet i Bender, för där vare inte så ont om såna, å dit flytta han in me sitt fotfålk, kanonena jömde han i källan å schutvapnena å ammunisjonen på vinn, å sen satt han där i 4 bast å fundera på rakkartyg. Sent en ättermidda skruda han sej i trängande bataljons-unjifärm å stega iväg in te sultanturken å hosta: »Moss, moss, vi stets, unt vi gets?» Se, Kal va lika slängd i tyska som i söderamerikanska språ-

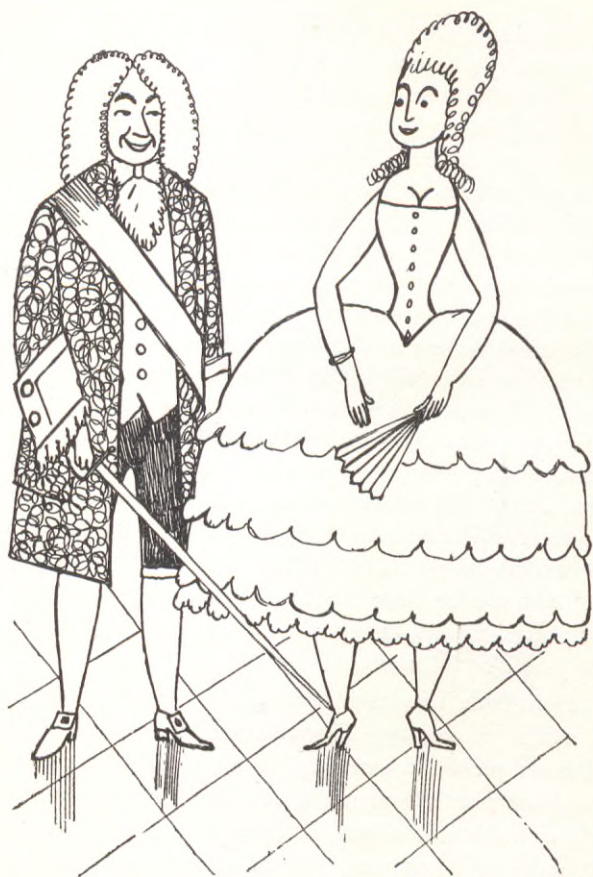
kena, föståni. »Hejs vejs», sa sultanpachan, »slå rej ner, din juping, å ta rej ett bloss, mens ja ringer åtter en bärsa åt oss. Eller kanske du heller vill ha en renad dragnagel?» — »Tack du, ja gillar helst en slänggrågg, men vädra ut opiumoset fösst, för sån där stinkadorlukt föstör durken på mej! Har du inge äkta svännskt trynmjöl, du kan rycka på i ställe?» tyckte Kal å ståppa klona innanför byxklaffana för å verka malli. »Svännskt trynmjöl — fy för alla mina turkiska fesar å sandaler, vem består sej me sån såppa!» gasta Sultanen å sträckte ut strevena, »men hör du, Kalle, du ha väl inte hänslevis kämme hit för å kamma fjåsen åv mej, för då jädrar i mitt blankpolerade sigarrettfodral ska ru få, så ru knyter rej i en höna?» — »Nä, hörnu, dunka mej lite varstans», kraxa våran Kal. »Ja jer fagerlunn i dina turska böner. Tror du man har såna kringelfasoner i klumpen? Nej, ja vill att du ska jälpa mej å schuta ner star Peter te grunden, för han ä en bågarkis, som bara vill ställa te gurgel å råffa åt sej hedeliga pærshoners grunker, föstår du mej, din tjabo?» — »Ja, de där va lite marit», tyckte Sultanen å lyffte på tovan för å kraffsa om i baret ett tag. »Han ä inte lätt å taggas me, den där prikken.» — »Jaså, du ä utåv den sårten», pep Kal. »Du ä skraj å lat å vill bara ligga å dra rej, fy för den lede fabian!» Å så spåtta Kal i speldosan, för där hadde dom ingen låda, å röck te sej pirkan å kjöt: »Ajöss me rej, ditt urkramade sultanrussin, va tror du

dina återkåmmande ska tänka, när dom läser om fädernas missjärningar i historien å om lata jältar å malajer, som bara snarkat på bulvanen hela sitt liv, usch!» Å sen när han geck la han till enukken, som stog ve dyltan, me sin stora bokshannske, så han föll i transe.

Men, akta er, va Sultanen feck brådis. Han for opp å hojta å slängde åv sej gerialiena å fakka den heliga Koranen i pärmhönan å hyva innen te tjejena å levde som han fått trumfen. »Vänta du, min tjera Kalle Tålvanson», jama han, »nu ska ru få veta vare kåsstar te bråmsa sej mot Sultanen! Han ska bums desinfiseras!» Å så sjikka han 10000 hunnturkar hem te Kals våning för å haffan, men Kal hala opp kanonena ur källan, å hans 50 grabbar ställde sej i fönstena å gaffla: »Gå åt annra sidan, här ä skottning!» å re vare me, för skott på skott smällde, å slutligen måste turkosena allarmera Brandkån me stegar å spruter å Polispikkén, men de va lygens att dom kunde tan, för än van i den ena gluggen å än i den annra. Hela Bender kåm i omlåpp, tantena å jyckana skällde, å gubbana slox me tomlitrar å va rom feck tag i, men när de sen vatt för hett kuta Kal ut genom fasstudoran, å då högg dom en tvätt å hyva in en i snutvagnen å for åv men te ett Slått, där han feck varm kårv me senap på en stor hullt, för dom ville inte gen någe strängt straff, när han stått sej så rekordelit emot dom.

FREDRIK I.

De ha jämt vatt så väldans mycke trassel i Svärjes historia, å kungana ha rykt ihop sirka varannan måne, men när den fösste fredrikken stövla opp på våran svänska tron, spände han ut ärtbaljan, så knappana rykte ur sammetsbrallena å gårma: »Så sant ja heter Fredrik ett, så ska, jäken i mina taljoxsar å budkalvar, Svärje nu få fred. Ja gillar inte te hålla på me gurgel å tamp. Vi få ta å slänga östersjöprovidangsen i halsen på ryssana, men danske kungen ska ja bjuda hem på en viskygrågg å snacka men i enrum, för han ä inte fullt så mopsi.» Fredrik han va en trall galäss, seni, som allri vela lät sej harva, å när dom stack åten bröskärarn me jehänge på, pillra han håvdamerna på pirrena men å sa pip! i ställe, så honom va de apslut omöjlit te exera me eller lära krigning, för han va född malaj. Men han va slängder te jaga bå jur å rynker å hadde fresten tumme me alla håvbönera på Slätte, för där feck dom fröjda å tjala i käss å tväss, seni, fast me schälva rejeringen geck de skraltit föstäss. En midda, när han skulle ha träff me en kråka, som han skulle keka på Pipeska muren me, å va skarpt riggad, kām en kabinättsasstitant me ett papper åt en, som han skulle klappa sitt sigill på. Fredrik vatt föstäss fösenad å feck skällning av gajen, som jode slut men å gan bumsen. Nu tappa han sugen på

Fredrik I.

hela kungajobbet, å för att han skulle få leva bus å ha fest jämt som han ville, stassa han fram te en hävlig prille, som hette greve Horn, å knakka grabben mellan axelgängena å lådra: »Hörru Arvid, du ä visst en kaxi jeppe, ta du tömmana i kardan å styr fosterlande, men styr inte åt fanders, för då åker skallen åv dej, innan du hinner hosta. Jag har *nog* schå me te skjöta om dosena, föstårru.» — »Kom an», tyckte Horngreven, för han hadde smäll på rejeringar å taburetter å va styv i kårken å ville inte att kungana skulle vara enbart schälvsvåldiga. Men han haja till i alla fall, för han mindes att Kal XII mosska opp sej moten en gång å gan en gliring å sa: »Min tjera Horngreve, ni ha blitt ett huve högre, sen ja såg er sist, men ja önskar, fadren i mitt lilla plommonstop, att ni vore ett huve kottare i ställe.» Fast nu va ju Kal XII nedschuten, å Fredrik va en rätt så lugnis gässe. Så Horn slog sej ner me en duns på tronen, för han va ovanlit baktung i finalen, å rejera så maffit, så våt fålk feck de fridfullt å knubb.

Dom hade Rixdaxgubbar på den tin me, men för å skilja på sej, tog högermännen på sej stånker å sossana pirker, å sen vatt de ett skäll å hutande i bänkana prexis som nu, å emellanåt la dom te varannra me kappsäckana, så stånker å pirker åkte utätter gålve i kamrana. De va grunt om våran Fabian, att han inte feck va me då, för han har taktena inne. Te sist vatt de bara högerstånker kvar

å inte en enda tova, men då vatt Horn hässken å lyffte på sitt eget stop å sa ajöken. Dom jyckana, som stövlat Horn, börja bums ett nytt krig mot rysen, men den gången skötte svännska fotbollsåfålke sej inte så skarpt, utan krige geck så darrit, att masana, röck te sej högafflar å slägger å for åv te Ståkkålm å fråga rejeringen va meninggen va me skåjet.

»Gå hem å lägg er», sa storgubbana, »va fasingen ha ni i stan å jöra!» Men när dom ändå mårra å inte ville ge sej åv, tog Kal Gustav Dressin å jode kånster för dom å ståkkålmåna fröjda me rom, ända tess dom vatt lungna å schava hem te sin falukårv ijen.

Men när nu kung Fredrik kåm tebaks te Slätte, sen han vatt å schute vildsvin runt ikring Kålmården å hatt rangdevuser me en hel bråte fjäller å vare nere å badat både ve väst- å byxkusten, så må ni tro han tjände sej lite avlång i nyllet, när dom ballra om förn att hans fålk jott bått hela Finland å skämt ut sej, så re va inte skaplit åt et. Han tog sej en dosis snus ur burken å ba om en renad O. P. å klev opp på tronen ijen å stimma: »De där krattskafte te Horngreve hadde ju rakt ingen smäll på grunkena. Han kan jäna åka på linjen io ända ut te Hornstull, för där hör han hemma. Rejeringen ä skrabb, å de ä ja me. Men de ordnar sej allti. Fast inte vet ja va ni ska me Adel Fredrik å göra, när ja kolar. Han ä nog snäll å mångkanti men

larvi som en utter. Skyll er schälva! Nu känner ja mej riktigt skralibus, så ni kan ge mej ett acyltesyr-salisurselisyrpulver, innan ja lutar mej i snarkofagen.»

KAL FÅNN LINNÉ

Kal fånn Linné va en ladi kille me just, krullit skör, fast han va född i mörkaste Smälann, å tankana hans va så finurligt lagda, att han jämt satt å lekte mellan mossans blomkruker i fönstena, å när dam stakk åten nappen, vatt han föbaskad å slängden åtter köxgolve å tog en morot å sög på i ställe. Å fallatt de vatt en blomma på pillagonian, så va Kalle strackts framme å plåkka sönderna å hängde oppna på tork, å kåm han ut i trägårsrabattena, feck dom ett jädrans sjå, när dom skulle ha reda på klimpen om kvälln å läggan. När han sen vatt större, skubba han ikring på vischan å plåkka maskrosor å buksbom å ekorrfrön å igelkåttar å stora gråstenar, å sen pressa han hela klabbet mellan fassans tjåcka postiller å skrev namn på alla sakena, för på den tin trodde dom att igelkåtten va en utlännsk kaktus å att hagtornsbusken va en kokospalm. En sönda, när Kalles fassa, som va prälle, stog å gasta i tjrkan, trilla de en stor gråsten ur postillan å slog rätt i klumpen på en tjäring, som satt inunder å snarka. Akta er, va tjäringen vatt

väckt! Å sen todes hon allri slafa mer i tjyrkbänken, för alla trodde de va ett syndastraff hon feck, å prällen bana akta sej för himlens vrede.

När Kal sen kom i plugge vare lygens att Läran kunde få nån stuns pån, å slutligen hälsa han te Kalles fassa att grabben va en träskalle åv fössta rang å tyckte att dom skulle fösöka utbildan te rättfällmakare eller taksåttare i ställe, seni. »Han har en jädrans snurr i kålroten», skrev Läran i betyge, »för han vill bara lubba ikring i lannsorten å samla ihop all möjli bråte.» Fassan vatt syrack, för han hadde tänkt göra en biskopp åv grabben, å mossan gola, föståni, men Kal kvittra: »Gnäll i Härjedalen, ä ni snälla! Här ä en jycke, som inte är trach. Å blir jag inte prälle, så kan ja välan bli homöpat eller naturlärare.» Sen for han ner te Väcksjö å geck ijenom Gymnastikinstitutet där, så re eka i väggana, å sen bare åv te Uppsala, fast han feck låna sej nära bagare, för han hadde grunt om stålar. Han strosa fösst in te Professorerna i Universitete å bjynte plåkka opp en massa skrot å krukväxter ur byxfikkena. — »Vet ni vare här ä, gubbar?» stinna han å tog opp en levande krabba ur vänstra fossikan. — »De där, de ä välan en svala», grymta en åv dom. — »Nix, era korkfilare, ha ni sett en sån här fara genom lufften me kluven skärt? Nu dabba ni er allt», grina grabben å ståppa nerna ijen. — »Men gissa vare här ä för en mojsik?» rya han å drog fram en enrisbuske ur en annan klaff. — »De ä spenat», tyckte en vikti dosent me innan-

fönster å helsjagg, »ja känner ijen den plantan.» — »Jo, i mitt kålsvatta», sa Kal fånn Linné. »Kekar du den spenaten, får du allt stikker i magen. De ä föfälit va ni ä botta i ätthalmen», tyckte han å så skubba han ut å slet opp ett lärkträ me roten å bar innet å ställdet mitt för dom å kraxa: »Ja ger mej schutton på att ni inte vet om de här ä en slingerväxt eller en hjulgran.» — »Ha du vatt ute i trägårn, din lurk, å rykkt opp vårt päronträ, som vi odlar jodättskåkker på?» gärma en maffi professor. Kal flabba å slog sej på byxvådena, men dom lärda gubbana vatt lömska pån, för dom trodde han for me bara nys, å dom sa åt en i skarp ton, att om han ville knåpa sej ijenom Universitete, skulle han inte jobba me naturarbeten utan läsa kemikalisk jografii å anatomisk historia å kulturell matematik i ställe. Grabben vatt vemodi å geck ut å kraffsa i trädgårn, där han hitta en levande stjärnhatt å den ställde han sej å flukta på. Då vare nån, som smällde ten på ena vasslon å sa: »Va äru för en hedning som går å pallrar åt dej våra krukväkster?» å så stacks de fram en febertermometer mot en. Kal haja till, för han förstog att de va Sällsius å hans tempratur va hög, å däfför ban om ursjäkt å sa att han bara tänkte extraminera stjärnhatten. Sällsius ville inge annat än skåja me killen, så han flina å frågan om han feck bjudan på en sigarett, för han begrep att Kal hadde naturfosskningskruemelunten i klotet, å sen låvan att han skulle kläm-

Kal fånn Linné.

ma in en på Universitete me fössta, seni, för Sällsuis va en renhåri kvanting.

Sen vatt Kal fånn Linné på nära vikker så fullklappad med lärdom å förstånd, att han sådde rover å jode igelkåttar överallt, å geck me slingerväkster jämt kring bå armar å ben, å proffessorerna i Uppsala feck snusning, för han vatt höckt uppsatt

å överhopad me nordschärneårdnar å en trekantig hatt, å när han bada, feck han ha en blomma i knapphåle. Svänskanna ha jott en staty åv en, som allri vissnar, för de ä meningen att dom ska kamma ihåg sina beryctade päschner.

ADOL FREDRIK

Svänskanna hadde de darrit ställt, när Adol Fredrik vatt kung, å den jeppen perkla ryska tjejsarinan på rom, för hon va släckt men å tyckte att grabben, fast han va lite bakom, ändå skulle kunna klara opp rejeringsskivan åt Svärje. Å för att Släcktingen skulle få lite mera å gnissla me, ga hon svänskanna nästan hela Finland på köpe.

Adol Fredrik feck i alla fall inte mycke å säja till om, för då vare mastodånter me torparskåsternar på huvuna, som schötte rulljangsen, fast dom strunta i rejeringen dom me å geck i ställe ut å laga så de kâm skarpa vetenskapsmän te värden. Den spåsigaste åv dom va harplekaren Sjele, som upp-täckte magsyran, å Sällsius, som knata ikring å prova febertermometrar, å tjänsteanden Olle Dalin, som tryckte tidningsblakker på vers å knösa ihop en svänsk historia, som fålk läste å som dom tyckte va bra, fast den va inte fullt så klämmi som Ville Andesons.

Adol Fredrik hadde de kymit, för han satt i ett

hörn å rejera för sej schälv å ingen spenka åten en gång. Å ropa han på lakejena att dom skulle gen tåfflena, stakk dom åten sjackspele i ställe, å ba han nån stormastare om jålp i ett lite kabinåtsårende, så flabba rom bara åten allihop, seni.

»Ja reser, ta mej alla hälleflundrer å fanerogamer, hem te mitt tårp ijen», jama han åt Jemålen Lovisa Ullrika, »du ser väl att ja inte ä korpulent nog å schöta om pilitoken.» — »Åma rej inte, palt», fråste Jemålen, »stövla du ner i vekållan å svarva trynmjöldoser å ge mej kronan!» — »Kronan», sa Adol Fredrik, »den tänkte ja ha å köpa bårsa för.» — »Ja menar kungakronan, ditt punnhuve», kraxa Jemålen, »ta hit spiran okkså, så ska ru få se på en stunsi rejering! Du duger, min schäl, inte ens att slå i väggen, din hösäck!» — »Håll tjåkan på rej, tjåring!» gårma kungen, fast han tyckte ju de va knubb att han feck kåmma från rejeringssjobbe, å dåfför stolpa han bums iväg me snuspåsen under ena armen å en stor drillborr under den annra, men Jemålen svidra sej i kronan å mantlen å satte sej på tronen å la en tagelkudde under sej, för att hon skulle verka maffigare, å sen slog hon spiran så håt i gålve, så re hodes över te Nattsjonalmuseumet å kjöt: »Hedanåfter åre jag som rejerar riket å fålket, å åre nån, som ä nobbi, så kåm ihåg att ja ska klåmma till en, så han blir komfårtabel för all framtid!» Lakejena haja till å tyckte besken skulle ha på gluggen, men dom todes inte hosta ändå i början, fast en håvman håppa ner i vekållan te kungen

å gol: »Ers marjonstät, stomman dæroppe ha visst fått stora dunderflugan i järnsbstansen! Kåm å jura!» Men kungen drog opp snusfanan ur baksømmen å ställde sej å storflabba, så håvmannen ranta opp igen, å sen nær kungen fått ifrån sej 14 snusdoser, klev han in i tronsalen å ga Jemålen en slät på pipen å drilla: »De där jode du bra, Lova lilla, står du bara rykken i längden, så åre kul.»

Adol Fredrik vatt nu delvis degarderad åv det Diskreta Utskåttet, seni, å storkaxana beställde en krafti karutschastämpel åv en firma i Jutas backe me kungens namn på, å den klappa dom inunder på både kvitton å ämbetspapper, fast nær dom bjynte stämpla flåsk men, vatt kungen rätt så skör. Men mitt på torge hadde rom ett stort stånd, där dom satt in en brass me bönder, ibland krängde rom såckerdrickspaver å kånfekt å ibland tåmbolalotter, å i de stånde vatt de ett greslit uppträde 1755. De geck en bonge å jåste å malla sej inne i stånde å skrodera me att kungen fjedrat sej förn å bjuden på kaffehalva å snus ur en hemsvarvad gulldosa, men då vare en snobbi grevling, som hette Fårsen, som sjikka ätter snuten, å han kåm å kamma bonnlurken å smällde innen på hækken. Å akta er, vikke liv de sen vatt i stånde! Våggana for åv take, å tåmbolalottena flög ikring, å karamållburkana ramla framför bena på ståkkålmåna å såkkerdrikkat spruta, å bongana därinne langa blåkkhon i syna på varann å slox me påkar, å en stare, som va lite frålst, högg i me en salm, så spåravnana stanna å auto-

mobilen geck baklänges, föståni. Då vatt Färsen tvungen allarmera ridande bylingen, som skulle öka faran, tess de vatt lugnare, å han trumfa i me sabeln å satte hästsjinkena i gång, så svännska fålket for in i sigaraffärena å kaféena å söp ätter lufft å bira. Flera bönder åkte i valsen, å den stössta åv dom hallshögg dom jäms ätter axlanna.

Nu putta Adol Fredrik ner sin Jemål från tronen å sa ifrån att han skulle börja rejera ijen, men stämpeln ville han förjöra, i annat fall geck han bums i strejk, för dom kungliga har en stöddi föreningskassa, seni. Svänskanna underhandla men i godo, fast de va i senaste lage, för han feck snat järnslag å kola, å sen kunde dom inte ha karkraken sittandes kvar på tronen länger.

GUSTAV III.

När Gustav III, som levde i ändan på historien, vatt Svärjes kung, hadde rixdaxgubbana trasslat ihop rejeringsfårmena så syndit, att dom knappt visste vikken som rådde om deras land. Bållsjevi-kenå å sovgettena lubba ikring gränsena å mätte ut var dom skulle lägga Svärje, å danskanna polera bösspipena å blanka sablana me skokräm, för dom tänkte börja tampas me svänskanna, så fott dom vatt klara me sina grunker. Men Gustav högg me-samma i på skarpen, för han förstog att de geck

rakt käpprätt in i Hellmansons hushålskola, å han beslöt att fösst hyva iväg dom larviga rejeringsgubbana å rådets herrar, som bara satt å jode bus i bå 1:sta å 2:dra kammarn, å allri uträtta ett rejeringsärende ordentlit. Gustav tog på sej kungl. Håvunifårmen å la kronan överst på klumpen, å sen knöt han en vit sjalätt om armen på sej å bägge sina kompassar Sprängpotten å Tåll. När dom va fädiga, ställde han opp sej mitt i Slätte å kjøt: »Å ni me på te jöra en helomvänning me gubbana, grabbar, så kåm an!» — »Visst fadringen», hojta lakejerna å håvvaktmästrana, »dom där maluttana skulle ha jotts bott för länge sen. Dom bara maskar å förjör fäderneslande.» Då bomma kungen ijen slåttsdyltan å pottana å ringde åter hårdingen, som bums kåm farande å häckta alla dom maffiga kårvana, just som dom höll på å kränga nåra svännska tomter åt ryssen. Sen red kungen me sitt jäng ut kring stan på en dragen värja å läste opp en kunjörelse för svännska fålket, som han randat ihop schälv: »Grabbar å tjejer! Hädanåfter ska re bli en annan fårm på Rejeringen, den förra va bara sjabbel. Ned med rixdaxgubbar, sossar, högermän å landets alla invånare!» De vatt ett väldans hurrande å hejande för kungen, för de tyckte alla va renhårit sakt, å tidningskillana tryckte ekstrablåd å släppte ut ikring Slussen å skrek: »Omvåxling på Slätte! Rixdaxpampana upplösta! Avföring i stössta tysthet! Leve Gustav 3!»

Åtter den betan va re ingen som gadda sej mot

kungen, seni, utan Gustav tog å möblera om hela Svärje, å när han sen släppte ut rejeringsherrana från kroken, va rom så stukis, så rom kyssten på klappträna.

Men när han fått stuns på klabbet å hutat åt fiendena, tykktan att han skulle ha lite fest å fröjd på Slätte, för han va en humor galäss, seni, å så sjikka han ätter Ulla å Bällman, för dom va smas-kens te umgåss me. De vatt ett häfftit liv i Håv-salongen, Bällman sjöng pikaranta viser, å Ulla fröjda krinolindans, å kungen dalta ideligen me håv-rynkena i alla hön, å te sist kåm Särjel dit å jode om alla möblena å prylna i rååkå ätter sina egna påkar, för dom gilla kungen. Hela Håvet va jörit risslat för jämnan, å både kungen å Bällman å Ulla knata ikring i vita sidenbraller, å de vatt rätt så dyrt för svännska fålket, föståni. Varenda mårron kåm en Perukmakare dit å finkamma deras peruker å fläta piskena, å han tog betalt pr timme å pr kryp å 2 bagare för en ny sidenrosätt var lörda. Men vare nån som hosta om statskassan, tog Gustav honom i vingbene å pep: »Gå bott å försvinn! Någe kul ska välan en kungli päschon få ha om kvällana.»

Men sen hitta han på att dom inte skulle få brygga hembränt å rena dunder, å då vare färdit. För, seni, då körde varenda kotte stora panner för sina husliga behov, å dom behovena va lika kraf-tiga som nu, men när kungen satte ståpp för kör-ningen å tog åv dom grunkena, vatt dom hemskt lömska pån, för dom feck heller inga motböcker i

ställe. Men dom skulle få lapa kronbrännvin på krogana, om dom ville, fast de fräste å spätta dom åt. Snokana gnodde ikring å lukta prexis som nu å pep pluggen som jäste å haffa apparatena å halshögg dom starana, som inte hann klara kröken, så te sist vare inte många killar, som hadde huve kvar. Men kungen vatt ändå malligare å hitta på en jädrans massa hyss, å för att inte tidningana skulle gaffla om allt va han jode, förbjöd han tryckfrihet å klämde ätter Allehanda å annra blakker, men Kasper höll han styvt på, för den håppa inte in i politiken, så den kãm ut som vanlit var vikka å kungen prenumrera pån.

En kväll geck han på maskis, fast han visste att de fanns en brass me hedningar, som ville gen på gluggen, å fast lakejena varnan å sa att om han geck, skulle han kãmme nedschuten hem. Men kungen for iväg i alla fall me slängmatta å en liten, vit mask på sej, å blynte bakka shimmy me bönenas, men yx kax tryx vatt han omringad av en lurk, som schöt en trepipig revolver ijenom kroppen pån. Han kola inte strakst, men han feck framtida men av kulan, så han levde bara nåra kotta stunder ätteråt.

KAL MIRAKEL BÄLLMAN

K. M. Bällman va en riktigt spilikumstrevlig grabb å så slängder i käfften att Gustav 3 tog upp en te Håvet å jorden te sin sekreterare. Bällman ställde in sej mesamma hos håvrynkena å snejsa ihop sina viser om hela Håvet å sjöng för dom å högg dom i smalbena, å när kungens björnar kåm me travarlappar å ville ha kosing för sista sammetssvidern, så tog Bällman emot dom å ga rom varsin blåsa ur O. P. Andesonskaraffen å viska: »Kungen har ont om stålar just nu. Han ha nyss låti halvsula dojona. Ni ska inte va grunda mot pysen, utan titta in en dag i nästa vikka.» Då loma rom åv, men Bällman stassa iväg in å väckte kungen, som annas bara steg opp varannan da, å hojta: »Opp Arma Fyllis, vakna din kille, nu ska vi ut å fästa! Ja tar me mej en krök i bakfikkan, så far vi ut te mor på Höjden å birar juffe. Ulla ha kört förut. Rör nu på slingerväxtena, eders prilliga majestät!» Kungen va lite pirrögd, föståni, men han slängde på sej bralena å båssta åv gaddana å snodde ätter päruken, som han inte hitta. »Fia ha föståss tatten», stimma kungen, »ho ä svartis å jekli å traggar me en jämt, va sjutsingen skulle rom perkla på mej den där morrhåppan för. Töss du, Bällman, knata in å hämtan? Annars kåmmer ja inte me i jänget.» Bällman krängde åv sej dojer å strumper å jala baklänges på 4 ben in i såvgemaket, där Jemålen låg

å snarka i himmelslådan, så äjderduna rök ikring na. Hon feck opp den ena tiran, mens Bällman rota i kommoden å pep päruken, men hon trodde de va Färsens bulldogsjycke, för Bällman vifta me stångpiskan i dörröppningen, å då höll hon gadden på sej. Gustav 3 feck på sej päruken, som va lite ruggi, å sen bar de åv ut te Haga, där dom jaga fjärilar å levde susen, å kungen ryckte på fika ve Kåppartältena, å Bällman hällde i kröken ur kvarterspavan å schöng å gasta, så Fredmans epistlar hödes långt utåt lannsvägen. De va höckt liv jämt, men kungen va inte sjack på kvällana, för vare nån maskis på Nattchonal eller Hasselbakken, så massakrera Bällman å kungen sej å for dit å flängde me krokana, fast stäppa de geck inte förr i värden, för dom kunde inte kuta direkt på fjällena, seni, krenolinena tog emot.

Hävdamamma fjedra sej dom me för Bällman, för han schöng å slog på lutan ideligen å vatt även utnämnd te hovslagare, men fast han va både åpstinat å frivolti mot dom, hadde han i alla fall lit kuckliku me hela surven, fast kungens Jemål va avlång jämt å malli i pipen mot en.

Bällman feck allri lägga sej i rejeringen å bövde inte stolpa me ut i krixstamp, för han hadde ingen smäll på schutvapen utan va enbart född me föfattningsförmåga. Om vardagana skubba han ikring på kaféena å lapa bira, å feck han nära bagare i plymen, satte han sej bums på Anglä eller Kåntinental å pensla kistan me kraftit kek å schöng å

Kal Mirakel Bällman.

7 Svärjes historia.

klämde i me den ena kupletten ätter den annra, å ner i Gamla stan hadde han tumme me alla krogsubbena, så han feck desilitrar i ställe för sentilitrarna å slapp bå rotmos å sluring te nubbana. Om somrana befälka han å Ulla utvärshusena å kasta sej vårslöst mellan bordena, för på den tin vare hög lufft lite varstans, å när inte Bällmans jäng trivdes på värshusena, tog dom en liten sjömansbåt å for över te Jurgårn, där bäscha dom sej i gräse å hällde i sej pipinella å mugga levande ruder å bäkkasiner å nyschutna filbunkar, å Movits trumpeta så re hödes över hela Skansen.

När kungen inte va me schälv, höll han på å få trumfen i Slättssalana, å te sist sjikka han ut budkalvar ätter dom, för han tyckte Bällman va så pillimuck, så han skulle sitta me kosslagda strever breven nedanfö tronen å jöra vess i spetsblakker å lackmaron eller okkså skulle han randa ihop kläm-miga poem åt Håvpersonalen eller fingra på lutan, när Jemålen hadde gnällt.

Svänskanna höll styvt pån, för dom tyckte han va en jyckelbock me sjokla i, å när han vatt kolix, jode dom en solidarisk byst även å ställden utanför Bällmansro, å rom firarn än i dag, för han va en trall sjöfågel, som dom allri hadde sitt maken till förr.

VIBORGSKA GATLÄPPAN OCH SLAGET
VID SVÄNNSKUSUND

Ryssana ha jämt vatt ena ruggia kamrater, å tag på släng ha rom pucklat på våt tjera Svärje. I slute på 17:100-tale satt de en besk gurka på ryska tronnen, som allri höll sej lungn, utan våran Gustav 3 feck ideligen kränga åv sej sidenrörena å fara ifrån både håvmuffen å festen å ge sej iväg ut å schuta på rom rysska raggbåkkana, så rom höll sej botta från kustena. Svännska Flåttan feck vara ute å kajka me kanonena varena da, å hon styrdes åv Gustavs kanningar, Leopåld å Kellgren å av Särjel, som va en rikti huggare. De geck flått för dom ånda tess dom löpte in i Viborgska viken för å få sej en 25 bärsa, för, seni, dom hadde slut på drickat ombod, å alla va jeklit tösstiga. Då blynte Ryssana omringa dom me sina segelskuter å sikta på rom me jevär, för dom va lömska på Svärjes fålkmängd alltsen Påssen jode Viborgska smällen på rom å sprängde rom i lufften me inhemsk krutvålling. Ryssana tyckte de va skåpit att dom hadde stängt in svännska Flåttan me alla pampana i Viken, å däfför satte rom en hjänkedja utanför inloppe å spika ihop en bur, som dom skulle fånga Gustav 3 i å sjussan te Pettersburg, som ä ryssanas huvulösa sta. Våran kung geck på akterdäck å spåtta å svor å va föbaskad för att de blåste motvind å för att dom inte kåm ut å feck sej så mycke som en svagis, men

te sist stövla han fram i förn å hojta åt ryssana: »Hyva åtminstone ner nära makker åt oss å ett par liter åv eran rysska surmjölk, fallatt ni ingen bira har! Vi ä sugna, begriper ni väl, era lunsar! Leopåld böver okkså ett par rysska galässer, mens vi ligger här å rotar! Å de säger ja er, att vänder motvinden sej åt gale håll, så sablana i mina fasanröda prinskårvar kårmer ja inte å klappa till er på födelsemärkena, så både ni schälva å era ovakk-sinerade båtskrov darrar iväg ner i buljongen!» Ryssana la opp varsitt flatgrin å ryssarimalen gol: »Ä ru prisnosi, din plymasjerade rövarhöfding, fast du ha fastna i lervällingen? Bit i stormasten, tess du blir lugnis!» Så oppkåfftia va dom rysska kaxana, men så en mårren blåste de opp en åkta svännsk mevind, å akta er, va våran Flåtta feck brådis. Flåt-tistena hissa bums segel å stack kuler i kanonena, å kungen drog stånkan över örena å vek opp bral-lena, å Puken, som allri satt ett pansarfartyg på grund, feck gå i tätten direkt på rom rysska kryssana, å han schöt strakst bott alla långsidena på rom, så bara mastena stog kvar i sjön å vikka, men svännska Flåttans krixbåtar åla rätt ut i spat, innan ryssana hann låssa förtöjningen eller få opp focken. Kanonkulena ven i alla fall om pipen på svänskanna, en kula fastna på flaggstången, å storarimalen Kal feck hatten intrykkt av en kula, å Leopåld schöt dom stångpiskan åv, annans geck de hyvens, utom när en kille, som va i smällan, satte futt på en kjår-tunna, som ryssana skulle hatt i ändan i ställe, å

som nu äksplodera mitt i svännska båtlage, så både flåttister å annra schutvapen vatt sjöskadade.

När de va slut me Viborgska gatlåppan å ryssen fått blåsning, körde Svärjes Flåtta till Svännsksund, där grabbana keka å drack bira å feck spela kneckt

Viborgska gatlåppan.

å tjuett, fallatt dom ville. Men, föståni, ryssana hadde nu fått motvind bakifrån, så rom kãm snat ätter dit me sina båtar, å yx kax tryx bjonte rom tjaffsa å schuta på våran Flåtta igen. Dom va så fulla me båg, så rom böjde sina båtskrov i vinkel å schöt i krok, men Gustav 3 vissla på sina jupingar, å rom tog ett nytt tag i spänntampen å schöt tebaks, så re vatt kolsvatt i lufften.

»Nej, fy för attan», gorma rysska arimalen, »här stårknar vi! Mixtra opp ankare å hissa segeltrasena, om de finns nåra kvar. Dom där torskana borrar oss i sank, om vi inte omkåmmer dässförinnan.» Men nu hadde dom fått mevind framfrån i ställe, så rom kām ingen vatt, utan båtana snirkla runt å rysska matrosena drev redlösa ikring i dricket å arimalen flöt me kölen i vädret, så re va en kusli syn mårron därpå, när svänskanna stog me segern i hand.

Akta er, grabbar, vikket hejande de vatt i Ståkkålm, när Gustav kām hem från Svännsksund å lådra om att rysska Flåtten va föjod! Borgana från änkehuse ville mesamma jöra en staty åv kungen, men han ba rom vänta, tess dom schälva feck schutan, för sen kunne rom få resa oppen, när dom ville.

JÄNNE ERICKSON

Han va inte lik den Jänne, som sitter breve mej i bänken, för han ä bara fullpråppad me bus å smäcker jämt för Läran, utan Jänne Erickson va en renis gässe, som moja me mekaniska grunker å jode låkkåmotiv å båtar, som geck både på land å i spat. Han börja när han inte va mer än 9 bast, å då pep han mossans förskärarkniv å fassans kärkskruv å en sked å en åv mossans galässer å snejsa ihop ett

sågvärk i fossen, å de geck me sån kläm, så bongana kåm farandes me stöddia timmerstokkar å ville ha rom avkapade, men Jånne gol: »Vänta, era träskallar, tess de blir full fräs påt å vattne kåmmer i gång, ni har väl inte så hälskottans bråttom me veklumpana! Fresten gormar fassan om kårskruven å mossan hojtar ätter galåssen, å sen har ja ingen ränna lärer. Ja annångserar, när de blir klat. Nu ska ja fösst iväg å sätta snits på Göta kanal, för dom grifflana, som knösar me värket därnere, ä alldeles bakom, å ska rom bygga kanalen ätter sina egna järnkanaler, så jaggu får inte ångbåtana gå breve på kajen, när dom får et fädigt.»

Så Jånne ga sej åv neråt södra Svärje å exera krafftitt mä rörmokana å dögrävana, som jobba me kanalvärket, fast han bara va en liten batting. Men hans tankegång va såpass rejäl, så ingen todes bråmsa sej mot en, å Paltsaren fånn Platen, som va den höcksta arbetsbasen, slog Jånne me laffsingen mellan vingana å jama: »De ä reda me dej, Jånne. Kanalen blir kucklimukk, de märker ja de. Fortsätter du i den nåttan, blir du apslut en storkax. Ta rej nu en smeka me kårv å en svagis, mens dom öppnar Slussana!»

När kanalen sen vatt schyst, hadde svänskanna inge vidare bruk för Jånne, å då for han iväg te Ängland, för han ville utvidga sej mekaniskt, å där blynte han snikkra ihop ångmaskiner, som geck me lufft å björkve, så re putta å knaka i rom. På den tin hadde rom bara hjänvegar men inga tåg, så dom

som ville åka te en annan sta feck gå långa vegar, å när rom sen inte årka stövla hem ijen, vatt de ett kuschlit flåsande utätter banena. Dom höcksta starana feck åka tralla på linjen, å sjangdåblare flöten å tanter schöt dom i barnvangnar mellan staschonena. Jånne tyckte de va grunt om fålkmängden, så han slängde bums på sej blåställe å gorma: »Nä, de här duger inte i längden. Ja ska, ta mej Raggen, fantisera ihop ett hjänväxtåg åt er, som ni allri ska få se röken åv en gång, så fott ska re gå.» Å så rycktan ner en plåtskossten från ett schömanshus å den satte han jul inunder å byggde en vangn återåt, sen klämman in en ångpanna åv stånghjän, å när han sen ståppa in ett par vetrån, börja de rykka å håppa i vangnen, så han måste hålla fast jekelskape me liner å rep, tess han feck ifrån sej avgångssignalen. Ängelsmännen hadde just i den vevan anodnat en terränglöpning mellan ångvangnar å utfäst ett 1:sta pris å silverpokaler, å när Jånne släppte sin vangn lös, satte den åv som ett skott, seni, å for föbi alla dom annra, å i 7 dar såg dom bara ett strekk, som for fram å baklänges på hjänväxlinjen, men ingen todes håppa påt. Jånne feck inget 1:sta pris den gången, för dom tyckte att han bode ha satt en bråms i ändan, å de låva han jöra nästa gång, så rom skulle få hänga me. Men för å få lite omväxling, uppfann han propällen å satte snurr på alla båtar å skrov, så de vatt ett sabla faderunkande å slamrande i hamnana, men ängelsmännen gilla inte te ha Jåannes vingjul bak, utan de

satte de fram i förn i ställe, men då backa båten åt pipbruke å styde baklänges ut i Röda Havet me man å allt, å rom sågen allri mer. »Ål räjt», stimma Jånne på ängelska modersmålet, »de har ni för att ni ä så noskia.» Å så for han över Atlanten te Nevjårk, å där krängde han en väldi brass me propällrar, för amerikanana tyckte dom va så hybax, så rom ville ha rom sittandes överallt. Sen knösa Jånne Erickson ihop ett spåsit krixfartyg åv en avschuten kanon, å akta er, va rom kriga me den båten! Sist föjode dom den stora ångdrasuten Märrimack, som länge hadde ålat kring i drickat å schute skarpa skott på städer å fålk utätter kustena.

Jånne vatt nu se greslit berömd, så svånskanna skrev te Amerka å ville ha ijennen, men amerikanana släppten inte, fönn han va dö, å då sjikka dom hem en, för då hadde rom ingen nytta åven längre.

GUSTAV IV ADOLF

Gustav IV feck inte börja rejera, när han vatt kung, för han va bara battingen å fresten rätt så trång i klumpen, så han feck stå på tillväkst i 5 bast, mens hanses fassas brorsa styrde å ställde å halshögg Ankarström kraftit å böka i Trållhättekanelen, så båtana kunde knåpa sej fram. Då vare ganska lungnis i fäderneslande nära vikker, men rätt som de va bjynte rysska Tjejsarinnan, som va

en masti kota, å reta opp sej så in i hellsikke på svännskana, så hon slog kardan i salsborde å gol: »Svännska fålket ha länge vatt prisnonis å åpstinat, men nu ha ja, ta mej perkulen, tappat sugen på rom, å nu ska vi ge rom nåra friska stötar. Ja ska gå ner te Rigabuckten å spana om Flåttan ä hix pré, så vi kan ta hela kolifejsen på en breda. Räkna ätter hur många schutfärdiga päschoner vi ha i lande, mens ja bullar in keket!»

Sen sjikka hon ett eksprässbud te Gustavs farbror å hans kompis, som jälpten rejera å spela kasino men om kvällana, å hellsa att de va bäst dom akta sej, för annas vare tjong i färgburken. Å fast dom va ena riktia bassar, vatt dom så skakens, föståni, så byxknappana trilla ur, för tampats me tjäringar hadde rom allri jott förr, å rom visste apslut att dom inte kunde gena på tjäfften. Men slutligen hitta farbror Kal på en utväg å satte sej å randa:

Tjera Kattrina!

Du ska inte va så jeklit grosi mot oss, för vi ha allri schenera dej på minsta vis häller jott någe bus för dej utan tvättom högacktat dej alldeles abnärmt. Fallatt du vill, så kan Gustav fösöka få ihop et me din släckting Axelandra å jörana te sin Jemål, så fott han blir fullväkst. Han ä rätt så snygg, fast han har lite sågspån i skallen, men de betyder velan mindre eller hur? Tekknar din svännske ven

Härtig Kal.

Sen lag han in ett skåttskt, rutit sidentyg från N. K. i breve å skrev att de skulle hon ha te blus å bana slitat me hellsan. Kattrina vatt föståss smikk-rad å skrev tebaks att fölovningen skulle bums eklareras på en stor Håvmuff, som skulle ställas till me i Pettersburg. Gustav 4 Adålf mucka i början, för gajen va inge vidare göri i kokkan å alldeles planlagd framtill, men han dalta lite mena i alla fall å låssas att han va *till* sej, för han visste att annas vatt Svärje strakts desarmerat åv rys-sana.

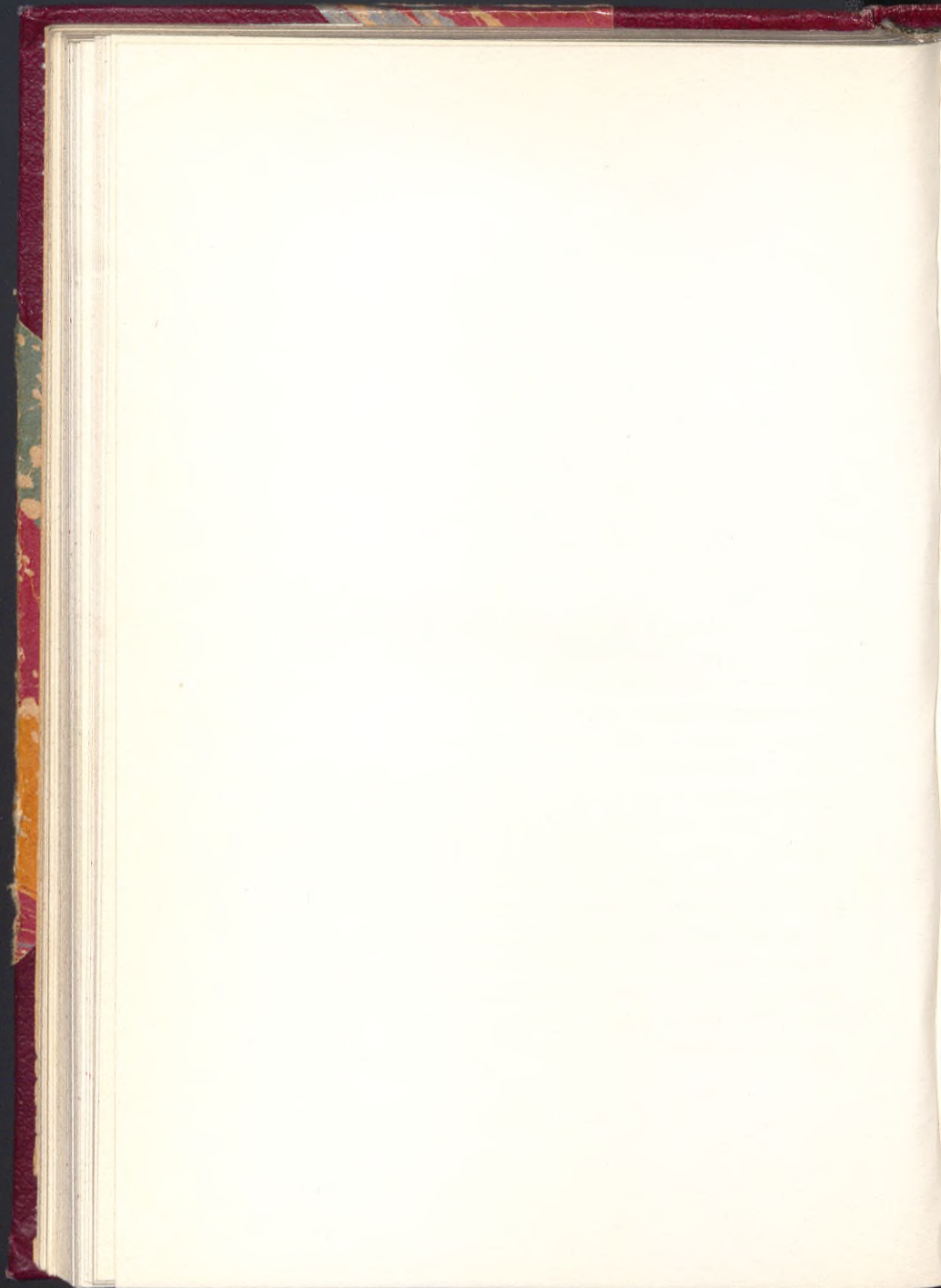
Men Gustav 4 gadda opp sej mot Kattrina för hon ville ha kåntrakt på, att tjejen som svännsk drått-ning skulle få leva hur som helst, å Gustav vatt så lömsk på hela baletten, att när sen Håvet hadde samlats å ringana skulle väkslas, fösvann killen, men i ställe feck dom ett telegram, där de stog: »Ja ger blanka faderullan i kroken å far hem ijen. Man ä väl ingen Laban heller. Gustav 4 Ad.»

Hela Håvet schönk ihop, å farbror Kal vatt så hemskt avlång i nyllet, så rom trodde han fått sen-drag i järnkrumeluntena. Men Gustav 4 åkte di-rekt hem te Slåtte å steg opp på tronen å ga alla farbroderns känningar sparken, för han tyckte ve-lan, seni, att lika jäna som dom skulle trassla innen i rysskt äktenskap, kunde han få sitta å rejera på svännska. Men de dröjde inte fönn fädeneslande vatt skarpt hotat, å kung Gustav åkte fösst på Nap-oleon, för han va liten te väksten, men Nappoleon va elvabefängt finurli, när de jällde smockan, å

Gustav 4 begrep sej inte mer på krig å schutning än våran gamla sånglerarinna seni, för hon får nestan bråmsen, fallatt mandrom smäller åv ett knallpulver me klakken. »Kåmmer du hit, så åkeru bums in i hattmakarlåran, din utbåling!» gasta Nappoleon å fõste tebaks hela svånska håren, å sen håppa både ryssar å danskar på våt tjera Svårje å haffa åt sej hela Finland på ett lite naffs. Men när fiendena skulle bjynna dela våt eget land, sa Gustav 4 ståpp å for runt å skrek att han fõsst skulle ge rom nåra jabbstõtår, men då förstog svån-skanna att han fått trumfen å tog å bura innen i klågardråben, mens dom klara opp de våssta bråke å ba Nappoleon lungna sej å fara hem te Helena.

Gustav 4 Adolf levde länge, fast han va avsatt, men slutligen schålvdog han i ett utlånskt land, å sen hõrde Svårje inge vidare åven.

ALLMÄN HISTORIA

KOPERNIKUSS

Kopernikuss va en lusti kråpp, föståni, som levde, när jorden nyss va uppfunnen. Han va veldans fliti me lexena, så rom sjikkan mesamma te Universitete å läten tjöra me astronomiken, för den van övermennsklit slängder i.

Dom pärschonena, som fanns då, va rätt så kor-kade i kulan, för dom trodde att jorden såg ut som en hårdgreddad klihurra, å på den stog bå Stå-kålm å annra utlänniska städer, å dom hadde för sej att månen va en sotts jusgrön lyckta å sjänena elektriska 16-juslamper, som brann om nättena, bara för att mennichena skulle ha re kul. Kometena va rom hisklit skraja för, dom trodde, seni, att jorden spydde traser åv ilska, å så fott fålk såg svansen åv en komet, vatt dom snella å hövliå å jode kåmplimanger mot varannra å lova att dom allri skulle jöra någe åkstra bus. Dom påstog okkså att solen geck å dränckte sej i Oseaniska havet varenda kväll, fast hon om mårnarna kuta opp på den annra sidan å va i full fräs ijen. Villem Andeson jer föståss attan i om himlakråppana ä fyrkantia eller av-långa, bara dom duger te skrilla å sparka bäll på, men Läran bökar å trumfar i plugget, seni, om jor-

den rotaschon å annra astronomiska grunker, så de riktit kväljer en. En gång, mens han stog å snöt sej, satte mandrom fat på jordgloben, så re vissla omet, å klote håppa ur polena å rulla utåt golve. Jånne skulle mesamma kicka fotbåll met, men då vände Läran sej om å vatt så periferistiskt arg, att han själlde ner hela klassen å skrek att allihop skulle degraderas å få en svatt flekk i sedlighetsbetyge.

Nu höll ja nestan på å glömma bott Kopernikusen, men de va i alla fall den tordyveln, som lura ut att jorden va en kulfårmi manick, som ideligen åkte ikring solen, å de stog han för, fast dom lärda både flabba åten å gan barschning. Kopernikuss satt oppe om nättena å oppservera jordens rörelser, mens dom annra schlafa, å slutligen lät han hellsa dom astronomiska fosskana att hans solsystem va smaskens å att dom skulle fösöka kraffsa sågspåna ur järnan på sej, så rom kunde fatta lerdomana. Astronomena vatt ettriga å ban dra åt Djevleborg me sina hypoteser å dårskaper å hellsa tebax att dom tänkte jala ikring på sin platta jordyta så länge rom levde. Å träffa dom Kopernikuss ute på restaurangena, klappa dommen lite fösmädlitt millan revbena å fråga om han inte ville tjöpa nära liter bommolja åv dom te smörja jordaxlana me. Grabben geck hem å storkjöt, men sen skrev han en bok åt dom på astronomisk latin, å när upplagan vatt fädig, så läste fosskana å tyckte: »Tammefasingen har inte karn rätt. De va synn att vi gan på moppe.

Systemet ä klämmit utreknat på alla områden. Hedanefter blir de ett nöje att åka ikring i värssymden, för nu vet en i alla fall vart de bär åv.»

TRÅJANSKA KRIGET.

Förr i värden fanns de både gudar å mennicher neråt Asien, för fålk ha hitta ruiner å benstumpar åv bägge sottena, när dom ha grävi i dom traktena, å re syntes att dom vatt ena onårmalt safftia kani-ner me stora muskler å helsjågg.

På den tin fanns de en stad breve Hällisponken, som dom kalla Tråja, å den vare en stödi festning ikring. Prinsen åv Tråja hette Paris, å han va en veldans göri kille, seni, me svatta måckasinrör å småkrokit skör å så sjangtilimang alltigenom, att han tjusa till varenda tjej å rom giffa tantena me. En gång vatt han bjuden på kräftefsjiva till kung Melenaus i Sparta, å där blynten slå flax me jemå-len Helena, som va ett snyggt flöte, å dalta me na å trampana på klövana, mens kungen klämde in nåra stycken jamare å inte oppservera domses kuttra 7. Helena vatt både konsti å hyppokåndrisk i kråppen, föseni, Melenaus va gammal å skrabbi å geck me trynmjöl i pipen, så den kraken vare just inge bevånt me. Frampå nattkröken gick Melenaus å bårscha sej, men Helena drilla förn att hon skulle sjamponera sej fösst, innan hon kåm efter, å då knöt kungen sej utan vidare i snarklådan.

Men, akta er, när Melenaus feck opp kårpflug-gana på mårren å flukta att stomman va botta. »Var äru, din morrhoppa», kjöt han å snodde ikring i bara mässingen, »hålleru på å sjamponerar dej fottfarande, fast dinkan ä 10 på förmiddan?» Då kām en lakej in å bäcksej å kraxa hövligt: »De ä apslut onödit å leta ätterna. Han rymde me prinsen åv Tråja klokkan 4 i mosse. Dom for i tåkkt bil.» Kung Melenaus vatt så hemskt arg, föståni, så han vatt krutsprängd i synagogan å slog en volt i luftten, å sen klappa han snusasken i pligge på lakejen, så snuse for in i de förnämsta förnuffsorganena pån, å så krafsa han ner sänggardinena å slängde ut lakana jenom doran å slog sönder la-voarposslinene å rev brallena itu på långsen å slet åv sej pollisångena å rya: »De ä tacken fratt ja bjön på hippa. Men nu ska han få se på annra doningar. Ta hit alla mina skärknivar å re stössta bakladdningsgeväre, som en schuter vidvinklit me, för nu ska hela Tråja åka i luftten å re så re brakar i knutana. Fast me jemålen äre velan förkylt. De va synn på så rara ärter!»

När sen dom annra fusstana i Grekland feck nys om angleveringen, följde rom me Melenaus för å punda tråjanena, å Akilles håppa ätter, fast han hadde ett skavsår på hälbene, å sen, föståni, vatt de ett krixslag, som ingen sitt maken te. Både greker å tråjaner å gudar å gudinnor tjörde ihop i en enda röra å schöt å svor å stakk å spåtta, men Häkter satte rom mesamma en pil i, föran själde allra

vässt. Dom höll på i 10 bast, men sen tappa rom taktena å sjilldes, å Melenaus for hem på snelltåg med jemålen Helena, som nu inte va så fräsch utan lite skrynkli i nosen, å sen ga han tanten en skopa själlning å tyckte: »Fallat en ser närmare på rej, så anamma om du förkjänt att Tråja blitt föjott för din skull. Gå nu å ta rej ett finskt basstu å lite ansicktmassasch, så ru får åv dej de vässta skrote, ditt åbåke! Ja vet prexis inte om ja vill ha rej te jemål vidare. Dom får göra en opera åv dej i ställe, för de ä visst de enda du duger till nu.»

REMBRANT.

I da ska mandrom behandla en rekorderli målarbas, som kåm till i Hålland på 1600-talet å hette Rembrant. Fassan hans va mjölnare å hadde 8 kilar till, men dom annra grabbana va skapta som vanlia mennicher å hadde prexis inga talanger, så rom feck kuta ikring me säkkana å sätta väderkvansvingana i gång å båssta mjöle åv fassans vepa.

Men Rembrant hadde målartrumfen, seni, å ville bara tota ihop tavler å landskapspåträtt, men de va aplut inga plankstrykarfasoner, som rejeran, utan rena Grynevaldstag, fast han jode både snyggare å berömdare productcker än den staren gör ve Operan. Rembrant stövla jämt ikring me penseln å färjpyttsen i kappsäcken å klabba fram jekla

snofsia motiv på både väggar å dörrar å var han kãm åt. Å en gång, när mossan stog dubbelvikt å tvetta i tvevttstugan, passa grabben på å måla en soluppgång rätt över aktern påna, för de tykktan va en snygg bakgrund. Mossan vatt, föståni, jement ilsken å brände tillen, för hon feck alla sottes färjer i fingrana, när hon tårka löddre åv sej baktill, å stubben vatt greslit föstörd. Men fallatt hon föstått saken, seni, hadde hon nog gömt tjoltrasan, för Rembrants alla tavler ä hemskt dyrbara nu å kåstar veldans me stålar.

Derasses kattrackare feck heller inte gå i fre för killen, för han tog å måla svanståffsen som en kokospalm å jode en strandpromenad utätter ryggen pån, å mitt emellan tirena hadde juret ett schälvpåträtt, som de va kuschlit te spenka på.

Men Rembrant stanna inte hemma länge, föståni, han ga sej iväg ut å trena sej i figurmålning å lärde sej blanda färg, som ingen hadde hatt nys om förut, å snat transfårmera han sej framåt å vatt en beryctad målarbas. Hålländana vatt sänsaschonellt uppryckta, å rom kãm tillen me alla möjliga sottes ansikten å ville ha rom avkonterfejade, å Rembrant feck så sabla mykke knös, så han måste tjöpa både överdragskleder å flera kilo färg. Dom som kladdar å målar nu, blir sellan värberömda, för dom smetar på färjen lite hur som helst å målar röda grönsaker å gul blåbärskrem å sätter ihop mennichofigurer åv fyrkantia trianglar, så derasses kolijox gör sej inge vidare alls.

Men när Rembrant måla påträtt, jode han dom så liffslevande, så re va ståpp å veta vikket som va påträtt eller naturli mennicha. En da, när han skulle måla åv en fusttli pårschon i helfigur, strök han i misshugg fussten om nosen tag på släng me penseln å föbettrade ansicktsdragen med färjkllickar, ända tess fussten gned sej i nyllet å hojta: »Nä, men, snella herr Rembrantson, de ä väl på duken han ska pensla å inte på mandrom», å då, föståni, måste Rembrant bokka sej å be om ursjäkt, å sen san åt fussten: »Föbaska mej, ja kunde schilja på er, så lika va ni, men de va hygglit åv fussten att säja ifrån, annas kanske ja hängt opp fussten på väggen i ställe för påträtte.»

Så ni begriper i alla fulla fall att Rembrant va en ovanli pajsare, som kjänte den ena helslängen ätter den annra på knöset, å nu schyltar dom på alla Nattsjonalmuseumer me hans målningar å påträtt, å många ha försökt ätterapan, fast de ha blitt bara sjabbel.

SLAGET VID TÄRMOPYLE

Läran tyckte ja skulle försöka snejsa ihop lite om utlänniska historien okkså, å de ska velan va en lindri sak för mandrom, som ä inne på de historiska området å har kläm på såppan.

Pässiske kungen Darius hadde fått en grabb me

sin fruga, å den kalla han Xärkses. Han övertog befäle, när fassan kola å vatt likställd i vebon, å samla ihop en veldans krixhär för å stuka dom stakkas grekena, som bodde i kolonistuger på västkusten å hadde planteringar å hjordgubbsland å diverse grönsaker ikring sej. Dom va i alla fall rätt så svåra te stångas me, å stog rykken jode dom för både raka stötar å svängslag. Men Xärkses ville kusa till dom rejält, för han gilla rom inte på någe jekla venster, fast dom bara geck lungna ikring me grekiska profiler å kratta sina tregårsgångar å inte kamma åt sej så mykke som en päsika ur Pässiska riket.

Xärkses kām i alla fall strosandes me en odontolågisk stor här å en abnärm Flåtta å tjörde rätt in i Tärmopylien, där spattanske kungen Leonidass hadde ställt sej i fösvar med sina unifårmsriggade kvantingar å spjut å bråvningar, fast den hären, föståni, va mer än dubbelt så liten som Xärkses, men killana va skarpa, när de jällde stor-smockan. Xärkses hosta å vatt lite haj, men sen grina han opp sej åt dom, för dom va så festligt svidrade å hadde bässtnejlikor i knapphåle varenda en, prexis som dom skulle på balluns.

»De ä nestan grunt om griffiana», pep Xärkses å snöt sej i manteln, »skubba ditöver en åv er å fråga, fallat dom vill göra opp i godo å langa ifrån sej krixinstrumentena, så ska rom slippa plåg! Ja tycker fresten de ä ingenting å schuta ner.» Men Leonidass satte kistan i vädre å hojta tebaks:

»Kåm an, era rundkulliga buffeloxsar, ska ni få på gluggen, så skallana åker ner i byxfikkerna på er! Vill ni ha våra skarpa schutvapenpistoler å laddade bajonätter, så få ni allt fösöka facka rom schälva, fallatt ni töss. Här är ett jäng, seni, som ståppar i blåsväder.» Xärkses vatt pettrifiserad å satte sej så häfftit, så han feck en avschuten provpil i bakken, men sen lät han hälsa motståndan att nu skulle re schutas så tjuvtjäckt me pilar på rom, så solen skulle bli svatt, å då kjöt dom spattanska gåssana: »Kul, kul, då ska vi ställa om så ni får en fet smäll i skuggan, era trubbnosia pässiska frön!»

Då förstog Xärkses att dom inte va å leka me utan de va bäst å ge rom ett hallon, så rom teg å inte maffa sej längr, å så busa han sina ettria starar på Leonidassiska hären. Pässena schöt med armbåsst, men pilana stussa eller krökte sej, för så jement starka å hårdnakkade va grekena. Dom satte ihop spjutena så tätt, så fränten såg ut som ett orjelvärk me piper, å re va lygens att Xärkses feck live åv en enda knatte, fast han svor å gårma å for opp å ner som en gummistämpel i flera timmar å rya: »Ni schuter ju som magasinistjäringar framför en schutbana, era kulinariska lymlar! Kan ni inte sikta på domses kåttiljongsdekorasjoner, så pilana går in mellan revbena på rom?»

Å rom hadde nog daljats än i dag, om inte en simpel lodare åv grekena hadde visat pässena bakvägen fram te spattanska kompanit för ett par bårsa å en halv liter renat. Men då geck de bums

åt Hellsingland med hela baket. Spattanena vatt jenomträngda av giftiga pilar bakifrån, för dom kunde, föståni, inte ha ögena me sej överallt. De va bara en av pysana, som geck muck, för han passa sej å knöt remmana i dojena, så pilana for över ryggen pån.

Sen schava pässiska hären direkt in i Grekland å jode en veldi mängd bustricks åt befälknigen, fast dom feck blåsning längre in i historien.

AXELANDER DEN STORE

Långt före Ville Andesons lyckliga födelse fanns de en abnårmt mossk kille, som va kung av Makkadonien å hette Axelander. När han va bara grabben, fråga fassan honom, om han ville ha en bil eller motorsyckel, men Axelander gilla hellre en hest, föståni, å fassan geck ut å tjöpten en bengalisk kamp, som va så trilsk å istadi, att han kuta på 2 ben jämt å skena bara rom hosta i närheten. Dom kallan för Bukefaloss, de betyder på svännska »buken far loss», för så vild va han, att tarmanna kåm ut pån iblann. »Kul, kul», kvittra Axelander å tog ett skutt opp mellan axlanna pån å högg fast sej i tagelbaret, men kung Filipson, grabbens fassa, hojta ättern, när hesten for av i sken men utätter vägen. När Axelander sen kåm ijen, va hesten så spak som en gammal relischös dosa å så tam att

Axelander den store på Bukefaloss.

han lag sej på ryggen å gnägga, fallatt grabben bara spenka åt en. Då begrep Filipson att kisen skulle bli en champinjon te kung, som kunde roffa åt sej bå land å fålk, när han kâm på makkadoniska tronen.

Strakst fassan avlivats jennom en dålk, bjynte Axelander snejsa ihop en stor antifebril krixhär å geck direkt ut för å kamma åt sej pässiska riket, för dom hadde saggten att Makkadonien va apslut

för lite för honom å hesten, men feck han Pässien, så kanske han klara sej. Men när Axelander å hans kâmpissar kâm fram te herr Darius å päsiska reglementet, så vare en bäck emellan härana, å Axelanders löjtissar jura på sina lackmaron å gaffla: »De ä prexis inge trall å darra ner i de här spat å få vatten i ledena, äre inte bätter att päsena få traska över, för dom har bara sandaler på blana?» Då vatt Axelander så grymt skör att han skrek, så re tjomma i Asiska bärigen: »Fy för alla järnförgiftade hembiträden, såna fega lurkar! Ta åv er prittlona å vik opp era stuprör ända te akslanna, så årkar ni velan följa me! Ja rider på Bukefaloss.» Då strosa rom över å slog päsena alldeles jement greslit å högg åt sej stössta delen åv mindre Asien, så re fanns inte en buske eller en kamel kvar. Darius vatt, föståni, ohäjdad lömsk på den makkadoniska oksen å skubba hem ätter en ny här, för han hadde gett sej jekulen på att han skulle stuka killen å föjöra hans makkadon. Han tåga däfför emot en i en snobbi äkspressvangn, å i den stuva han opp en hoper silverföjyllda mässingsbeläten å annra avgudade vaksfigurer, å schälv satt han i mitten, riggad i styva gullbralles me diamantspetsar på å ny flaksing. 10,000 kravallister å 30,000 fotfålk stassa ve sidan om vangnen, å bakätter åkte mossan å Jemålen me termosflasker å skärper å primustjök, för dom kunde föståss inte leva utan lank.

Men Axelander hadde både kåpparbeslage å hjänskott sina hestar å slaxkämpar å tjörde utan vidare rakt på grannlåten, å Darius, som tänkte han skulle kamma bakifrån å ställa in sej me tantena fösst, vatt så spralli att han håppa ur häligheten direkt på en hingst, å den schöt iväg me'n långt åt hellsicke, men kvinsena tog Axelander me sej hem å bjö rom på kvällsmat å kyrraså, å sen släppte han dom å behöll Palestina kvar i ställe, för han hadde takter å va sjangtil, när han va ledig från krigningana. Te sist skrev Darius tillen å frågan, om han inte ville låta bli å håppa på, fallatt han feck ett stort avträde i Asien, fast de låg bakom en flod, å så en åv fröknana Darius på köpe, men de tyckte Axelander va darrit, så han sa nix me-samma. Å då rök dom på varannra ijen, å re va så att mansjätter å kragknappar yrde utätter åk-rana, men slutligen hadde Axelander den store laggt inunder sej både Darius å Pässien å skulle till å håva åt sej Afrika me, men då kola han åv överansträngning.

HANNIBALS ED

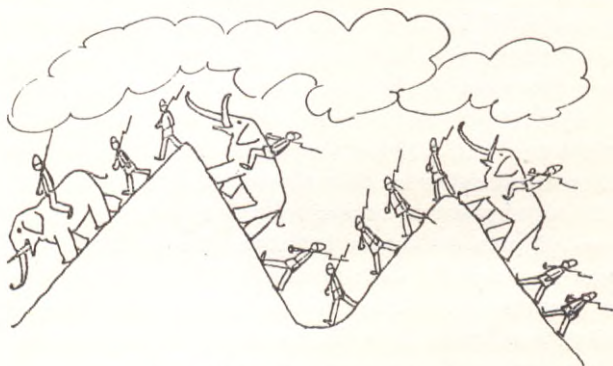
Grabben Hannibal va från början ett lite bus-frö, fast han inte bodde på söder utan nånstans ve de norra kustena i Kartagoniens land. Fassin hans va lömsk på alla romare, för dom skrev ro-

marebrev till en å själde nern stöddiveck, så te sist tog han en 14 hästkrafter lång, vattentät motorbåtskutter å for över te Spanjen för å ge lufft åt sin vrede å kapa åt sej nära spanskrör, som han kunde klappa till romana me. Gässen Hannibal drilla med gubben att han skulle få följa me å fånga nära spanska fluger, för han ville kamma från Läran, som tjata pån jemt i Skolan, fratt han allri kunde lexan. Fassan tyckte slutligen synn om klimpen å lävan att han feck gå ombord, men fösst skulle han svära en hemsk ed att han skulle slå påkana åv alla romare han feck syn på, för gubben va så skör på rom, så han tålde inte se en romessk nöffra eller läsa en roman å minst åv allt gillan att grabben rackla romani.

Hannibal tyckte re va bussigt, föståni, att han feck svära riktigt rejält en gång utan att nån mucka, å han högg mesamma i: »Hjeklar anfekta å anakka alla romanska fanjunkare å romantiska bonnlotter, fallatt dom kommer i vägen för mandrom, för då ska rom få, så rom åker in i hjärnarbetarförbundet me en enda utsjungning.» De tyckte fassan va fässit hopsvuret, å så tjörde rom iväg ut på spat å lannsteg me båten i Spanjen, där dom kamma åt sej en del grejor å nära kilo spansk peppar, som dom tänkte slänga i gadden på romana.

Sen när fassan mula, kåm killen ihåg svordomen å skaffa sej bums en massa friskusar, som va fina på alla distanser, både i kullstötning, diskushopp

å pilkastning, å schälv geck han i spetsen för hela surven, för han hadde jett sej fosterlandets faner på, att han skulle jöra ner romana, som jämt vatt så grosia. Fösst pillra han sönder en liten kåloni för dom, å akta er, va rom jenast vatt beska. Dom

Hannibal går över alperna.

ringde opp Myndighetena i Kartagonien å gorma: »Fallatt ni inte strakst lämnar ut den Hannibaliska bärgtossken åt oss, så kämmer smokkan å dallra i eran syndia lufft.» Men Myndighetena bara kallgrina å kvittra tebaks: »Ä ni hässkna, era osjampone de picklesknäppar, fratt ni inte kan je killen på blåsan? Knäpp väl ijen om kyslådena era, för han ryker snat på er ijen!» Å sen la Myndighetena ner lurn, så re slog låkk för örena på rom romesska päschonena. Dom vatt så ilskena, seni, så

rom bjunte skaka, tess murana i Rom runka som ve jodbevning å Påven kãm ut me sina heligaste söndasspantalånger i kardan å gurgla: »Va i faraonenas land bökar ni me, era obåsstade hedningar? Dã ä nestan så en annan kan tappa krusifickse.» Å när han feck veta osjaken, flabba han å sa: »Nä hö ni, tjyss mej på fåna! Å hälsa den där knatten från mej att ja ska jöra en bulla åven, om han visar sej!»

Men Hannibal geck ut å tjöpte sej nåra dussin elefanter å ridkampar me kotta svansar å snitsa ihop en sjujekla krixhär me både männisjor å jur, för nu skulle han stolpa iväg över Alpena directt ner på rom italienska bufflana. De va i alla fall ganska marit för kãmpaniena, för isfältena va hala, å gæssana satte blana i vädre tag på släng å dråsa akterkastelle i, så re braka ikring dom, men när dom grina å gola, vatt Hannibal förbanskad å hojta: »Fösök å stå på stockana, era gnällmånsar! Tykker ni att dom här små bärgknallana ä nånting te kuta över?» Å så lät han elefantena blåsa nåra friska trumpetstötar me begge endar, å då tog soldatena ett nytt tag ijen, å kãm strakst ner på italienska gresmattan, fast då hadde föstås sirka halva jurpäschonalen gått åt pipbruke. Men Hannibal stövla fram me de lilla han hadde å smorde i föbifaten opp 3 romesska herrar å skrämde opp stassbefålkningen i Rom, så rom höll på å få pippi allihop. Dom todes inte ryka ihop men mesamma utan sjikka dit en gammal Maximuss,

som skulle smyga sej bakifrån på Hannibal å hindran från å keka eller dricka bira. Så fott grabben stakk smekan i matgluggen, så va Maximussen där å slet na ur klaffen pån, å tog han fram bärsan eller fickflaskan för å ta sej en vickning, så smällde gubben till underifrån, så alltihop flög i lufften. Hannibal svor en ny ed å vatt rent hypokåndrisk, för han hann allri årdna härana utan va tvungen åla ikring å lägga till gubbtjyven me tassana, men så fott han vatt kvitten, åkte han på Rom å föjode de i en hannvänning.

Hannibal höll sen på å boksas med romana tess han vatt gammal, men slutligen tjörde rom innen i en trång hörna, å då tog han en begare rättjiff å fökottade därmed sitt långa liv.

HJULIUS SESAR

Den största bassen i historien å den bästa åv alla utkomna romaner hette Hjulius Sesar. Han var jeklit slug invändit i kulformen å elementariskt trenad på alla distanser, å dæfför falka han från början ätter att bli Roms hässkare, för han tjände på sej att han kunde bå rejera å kriga å förstog att han skulle kamma å jöra sej skarpt i värshistorien. Mossan hans, fru Areluria Sesar, satte grabben i Plugget å läten läsa jografi å djuridik å latin å Svärjes historia, å när han feck veta

att Svärje hatt så tjokkt me bradia kungar, bjunte han fjedra sej å tyckte: »Jaggu ska inte mandrom åsså bli en fässi stare, som dom ska få tjänning åv lite varstans, för här ä en som kan sjöta bå sej å parlamangena.» Å så spotta Hjulius i kardena å slog sej på magsjinne, för romana hadde inga rejåla braller på sej, seni, utan tjöpte hela tygpakker å draperera sej i, så fålk såg bara dom nödvändigaste formaschonena på rom.

Läran ga Hjulius ett snoffsit betyg, å sen börja killen meresamma te ställa sej in me befålkningen i Rom. Han bjö gubbana på vickningar å tantena på mokka, så rom feck magsyra, å klimpana stakk han knäck i tjäfften på å stappa tuggummi å lakrissremmar i fikkena på rom å satte opp gunger åt dom i parkena å karusäller å tjöpte Kasper åt dom te läsa, så rom tyckte varenda en att Hjulius va en renhåri pajsare å ingen slajdis. Om söndagana feck kvantingana kamma in gratis i Stadion, å schälv satte han i gång me fotbollsmatsjer å terränglöpningar å släggstötning å kullkastning å fektningar å höga längdhåpp, bara för att romana skulle tycka de va fäjtit.

Grabba heja, så fott dom feck syn på Hjulius, å hela fålkmängden gillan väldit, föståni, så re dröjde inte fönn han vatt utnemnd te styrare å hässkare över Rom. Hjulius högg i å bjunte rejera te höger å vänster å sydde gullkrumelurer på armsjabraken, men de fanns ändå ruggia mufflar, som ville suspangderan, å dom geck jämt å hosta

ikringen å fösökte jöra bott en på alla vis. Väst åv dom alla va en antikristisk skrutta, som dom kalla Kattilina, för hon hadde fånga å strypi nestan alla katter i Rom, å den besken tänkte snärja hela stan, fallatt hon fått hålli på, men så ga hon sej i slang me herr kånsul Sisero, å fast gafflan geck påna i ett, så prata han ikull tjäringen å feck tag i ändan på hennes lina, så den gången geck Rom muck. Hjulus for nu ifrån hela gänget till Galliléen, å där kriga han i 9 bast me rom ettriga å gallschuka fiendena, innan han kunde kapa åt sej någe, som va någe me.

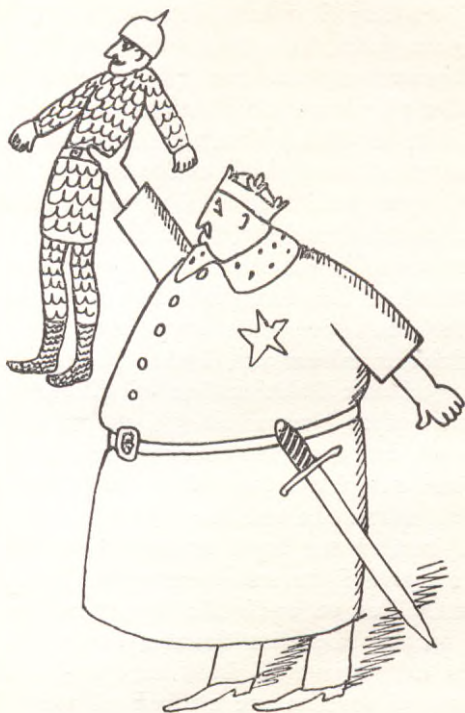
Men på en annan gata i Rom bodde de en rikti buffalo, som hette Påmpäjuss, å han tyckte, seni, att de va för jeklit alltihop å att Hjulus Sesar ensam skulle rya å rejera, för Påmpäjuss schälv va storpampig å orejerli, å han ville okkså ha någe å säja till om. När Hjulus feck nys om et, tog han strakst me sej nära krigare å stolpa iväg för å jen en duvning å sa åt romana: »Föbaska mej, tror ja inte karn ä i smällan. Men han ska bli punkterad årdentlit, de kan han sätta sej i hermupoliska bakken på. De ä inte lönt att han å hans knölföda lägger sej i spenaten.» Å sen barka han ihop me Påmpäjuss neråt Greklandshälle å smokka te karn så syndit, så han va tvungen schappa ända in i Egypten, där dom tog å lönnmördan för å bli åv men. Men Hjulus ga fåglana i fiendena å kriga ensam, för dels tykktn de va humor å dels ville han ha tumme me romana ijen. När han sen kåm

hem, hurra dom förn å utnämnden te diktare å sjikka till en vinpavor å fina sigarrer, för dom tänkte vara aktsamma om en, så rom skulle få han länge. Men då vare nära obåsstade lurkar, som i alla fall ville bli åv men, å som jode en kåmplott, föståni, å kuta pån, mens han satt å rejera, men Hjulus drog sej bums ett sånt jupt andetag, så han kola på en enda liten momang å schönk ihop som ett pigläkk, innan dom hann hugga till en me spjutena.

KAL DEN STORE

Nestan i början på historien fanns de i Europa ett fåkslag, som dom kalla frankena, för dom va så veldans franka. Rejentena hadde de inge lambo, seni, för de va tjall på linjena jämt, utan dom lät håvmästana styra å årdna, å rom inpränera lande, så re va hemskt åt et.

Men när Kal store blynte hässka, vatt de reda i sorten, för han jode sej rycktbar, innan dom hann nysa, å satte mesamma stuns på värshistorien. Läran påstår att Kal va den sjuckraste åv alla hässkare, för han hadde bildningsmani invändit å kunde tota till skolor å lerovärk, å vare nån grabb, som jode bustrix heller va lat, så kåm Kal store dit å trumfa pån egenhändit å massera om en, så inte ens kamratena tjände ijennen.

Kal den store.

Kal stores fassa va en liten knatte, som frankena kalla Pippin lille, för han va lite vrickad i skallen, å så oanständit kott, så han kunde allri ha långbraller. Men Kal va en krafftig juping å så

kulinariskt lång å grov te väksten, att fålkmängden blynte skaka, bara dom gucka pån. Dässutom van så jement stark, att han ledit lyffte vikken kille som hellst på rak arm å höllen utsträckt i flera timmar, fallatt de jällde. Kåm han ut i tjöke, så klämman bums sönder påssline för mossan, å alla dörrhantagena vred han åv, å sattan sej häfftit på en stol, så åkte bena isär pån å sittsen slog i gålve, så re va ett sabla snickeri å hålla prylana schysta i Slåttsjemaken. När han skulle ha sina maron bässtade, feck han dom inte klara fönn dan därpå, fast 4 lakejer gnissla met, å när skraddan kåm me riggen, geck inte blakkerna ijen kring kuslådan pån, fönn dom feck skarva dit $3\frac{1}{2}$ meter, å råckarmana rack inte ens över vaksinasjonsmärkena pån, så re vatt ett jekla rytande å gastande, innan dom feck en i fårm. Te sist feck alla skraddana sparken, å jemålen tog hand om en å sydde svidern åt en schälv å flytta knappana 5 gånger om dan i plaggena. Han va en snoffsi spottman, som både red å sparka bäll, fast hestana vatt svankryggia åv hans kråppstyngd, å ändå kuta han schälv för de mesta på marken me ett ben på var sida om kampen. Å van me i ett fotbållslag, kikka han me samma te bällen, så grabbana sågen allri mer.

Strakst han börja rejeringarfårmen, satte han sej på tronen å gol: »Ge mej en längre å tjäckare spira! Va i alla förbudprädikanterens namn åre här för en pinne te rejera me, tror ni?» Hela Håvet slog ihop krukvåkstena å ställde opp sej i givakt-

ställning förn, å fålkmängden hurra å tyckte de va kammilfåt sackt.

Sen tog han me sej ett kâmpani å stassa direkt ut å föstöde alla saxar som fanns, fast dom va rätt så vassa å svåra te taggas me, men ätteråt gan sej på annra fålkstammar å högg huvu åv varenda päschon, som åpponera sej, så rom va tvungna å ben sluta å dra sej in i privatlive, mens dom hämta andan. När han tyckte dom fått så rom teg, stakk han hela rejemente under armen å knoga hem met ijen te frankena, å rom vatt så till sej, så rom skrek bravo å schöng å spela trampolin förn. Påven schälv kâm å gan en krona i tjrkan å sa höckt: »De ska ru ha, Kalle, för du ä en saffti knåpp i re stora hela.» — »De va jäven va du är liberal», tyckte Kal store. »En hel bagare! De kunne väl räckt me en tralling. Men tack ska ru ha i alla fall, din mastia jeppe!»

Sen vatt Kal store äkstra ordinarie tjejsare i Rom å rejera ända tess han vatt 814 år gammal, då han kola te förmån för sonen Ludvig.

FREDRIK I BARBARÅSSA

Tyskana har de lika marit nu som i början åv historien, fast då stog marken inte prexis så lågt å inte va fiendena fullt så träskallia heller utan de geck å lirka me rom, när de jällde te klara opp

lite krixtrassel. Barbaråssa va en åv dom fössta tjejsana, som hadde rött sjägg å va fusstligt skapad, å däfför tykktan att han kunde få vara bas över både påvar å rysska starar å annra tjejsare, som rejera lite varstans i landena. Barbaråssa va spott- å idrottsman å hängde i Stadionena å heja ve varenda tävling, å dessutom van så ekvilibristisk järv å mossk, så fålkmängden skröt väldit åv en, när dom hadde nån hippa eller någe bönemöte.

Påven gilla i alla fall inte Barbaråssa, han va besk pån å satt å småsvor övern i Vattikanen, för, seni, han tyckte föstäss de likna kvasten, att inte han schälv, som va en sån rekordeli päschon, skulle ha ett barr å säja till om. Killen hadde de inge vidare lambo som påve, för de vatt ingen humor förn i längden me bara munkar å bullar å tåtjyssar. Inte feck han skaffa sej nån donna heller, å apslut inte feck han träda in i äkta ståndet, fast dom påstår att de ä helit. De enda skojiga Påven visste de va när han kunde kusa till en storpamp, å däfför reta han nestan nippran på sej, bara han tänkte på Barbaråssa, som for ikring som en jeting å rejera te både höger å vänster å ga blanka juveler i allt va påvar hette, seni.

Men te slut vatt Påven så hemskt indiskret pån, att han skrev ett skarpt avlatsbrev till en å sa, att om han inte jenast kām å tjyssten på klövana, skulle han åka ner i avgrunden på en enda momang. Barbaråssa sjikka strakst ett vykort tillen som svar å skrev: »Kämmer in i föbifarten å tjysser till dej,

så ru inte hostar vidare. Tjejsaren Barbaråssa = Fredrik I.» Sen tog han sej en liten jap, så han vatt smått prilli, å segla in me en gondol i Vattikaniën. Där stog en vaktmästare, som tänkte hindran, men Barbaråssa vred ikring klumpen pån, så han vatt stående å spenka inåt väggen, å sen stega den tysske tjejsaren direkt in i Påvens kakalorium. Men när han spana hur greslit maffi gubben satt å jäste mellan bullana, vatt han liksom lite dejenererad å lådra: »Tjenare Axelanderson, hur har ru de, din gamla galåss? Harru inte sluppe ur de sakramänskade selibate än? Fram nu me baktassana, ska ru få rej en tjejseli slät på bröna, så ru tjänner et! Men ta inte åv dej tåfflena, ä ru bussi, de äcklar mej fallatt du inte ä pedikurerad nyligen, föstårru!»

Påven satt styv som en pinne, seni, men bara för å jeklas me Barbaråssa, drog han åv sej strumpena me, när han skulle tjyssan. »Fy, faderullan», pep tjejsan ätteråt å strök sej om sjägge, »de va annat än å släta en krok de! Brrrrrr! Fram nu me någe vin te skölja ner et me, men inte nån rövarsoppa utan fin vara!»

Så klämde rom in nära begare vin, så Påven vatt påverkad å slutligen nestan belåten me tjejsarn. Han slog en i ryggen å klämta: »Hej pårej, Fredrik ett! Inte visste ja att du va en sån livad orning. Hur ä re me eran markkurs nu? De ä väl fottfarande hejs vejs på varitéena i Berlin? Hör du du, kan inte du kamma ijen lite oftare?

Vi kunde välan ta en enkortskille på tu man hand?»

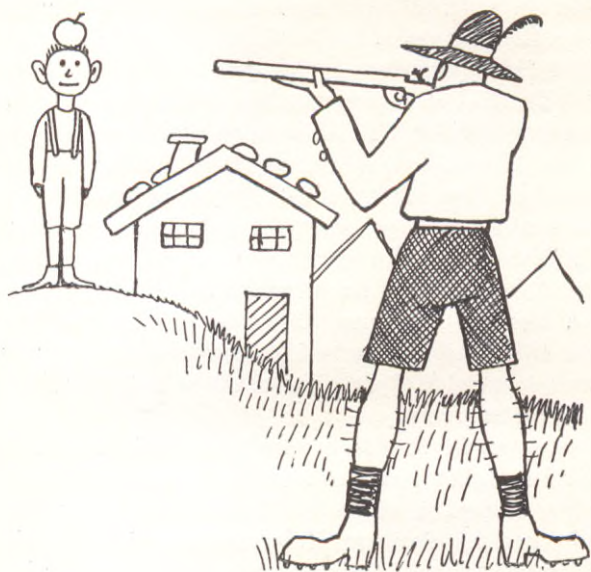
»Ja, bara ja slipper tjyssa rej på blana», tyckte Barbaråssa, »för de va, min schäl, så re vände sej i kistan på mej. Men nu, mens ja ä i farten, ska ja kuta över Alpena å spöa kaxana i dom här stora städerna, för dom ha länge trenat sej i släggkastning å vill jäna ta ett tag me mandrom. De ä inte fössta gången ju snusar te rom, må ru tro. Milano-gubbana ä allra vässt te hålla på å tjaffsa.»

Å Barbaråssa strosa över å ga milanena ett häfftit påhugg, så rom vatt mjukis meresamma, å rom stössta kaxana knäföll för en å ban om nåd å tyckte att han inte skulle strypa rom, men Barbaråssa slog av sigarraskan mot skallana på rom å hojta: »Ha ja inte sackt att ni inte ska kåntramandera er emot mej, era tjöttlass? Ja släpper er välan för den här gången, men inge vidare mac- kel, kåm ihåg de!»

Men ätteråt gadda rom rika gubbana ihop sej mot en ijen, å när han sen for in te städerna för å hälsa på rom, stängde rom sina pottar förn å ban dra åt hälsefyr.

VILLEM TÄLL

Befålkningen neråt de Schveijsiska kustena hadde de just inge vidare spåsit i början på sin historia, för skurfusstana skubba ikring i bergena

Villem Täll.

å ventilera å jode bus, å re va lygens att bongana feck hålla på me sina ostar å jöra hål i rom, utan dom vatt trackasserade å feck sej ett käkslag, så fott dom ville smaka på productken. När inte fuss-tana hadde tid schälva, sjikka rom ett helt rövar-jäng me foggdar in i Alpgångana, å rom spöa dom stakkars lantisana, så re va inte skaplit åt et. Te sist vare nära klämmia gässar, som hadde sam-manträde på ett schveijseri, å där kåm dom över-

ens om att försöka je rom främmande tordyvlna nära solopläxusar i mellanjärde, så rom inte skulle bli i fårm på länge.

Ville Täll va en greslit styv schutare, som trenat sej ohejdat i målschutning ve Stora skuggan å tagi alla möjliga sårterers pris å pokaler ve schyttebanena. Han schöt ända te 50 poäng i slängen, å vare nån äkstra prisschutning, så lät han pilen gå i sikksakk å träffa varena prick på alla måltavlena. Å schava re nån väggmadam på väggen hemma hos en, så jenombärta han jekelskape bums me en pil, så re satt många miljoner pilar i väg-gana hos en, å ohyrena va rädda som för Fankelin te kamma fram.

Men en åv foggdana va veldans mjöli mot Täll, för han tyckte, seni, att killen bara geck ikring å båga, å en gång, när inte Ville hovera sej nog förn, vatt han hättsk å sa ifrån att han skulle mödas åffentlit. Ville Täll oppstruera sej mot en, för han ville inte kola me en enda utschungning utan ban att han skulle få va levande, å re låva foggden, men då skullen fösst schuta ner ett buller från skallen på sin minsta grabb utan å skadan te hell-san. »Nå, packa å res», pep Täll å vatt ganska skakens, för han visste att klimpen va lättrörlig å allri satt stilla varken me huve eller ben, så re va ingen humor å sikta pån. Han ba foggden att han skulle få ta tjäringen i ställe, för hon tjata jämt, så re va inte så skadlit, fallatt han schöt fel, men foggden sa apslut nej. Då drilla Täll me grabben sin å

låvan att han feck keka opp bullret, om han höll sej lugnis å inte strök me, å kaggen tykkte, föståni, de va ett skarpt nummer, så han höll sej prexis lika steriliserad som våran jippskatt hemma på birån. Fassan hans sikta pån i $\frac{3}{4}$, för frukten låg å vikka på kulan, seni, men te slut for pilen ut å träffa bullret, så re trilla ätter marken, å bums va grabben framme å sattet i sej, å de så häffitit, så pilen nestan åkte me ner i magen pån. Fassan ga battingen en hurril, så han gola, å röck ut pilen, men mesamma oppservera foggden att Täll hadde en annan pil instukken i svångremmen. »Hör du gubbe ru», kraxa fogden, »va in i blekröda aftonsången ä re där för en pil, du ha klara undan?» Å så skakan Ville i axlanna, så schortknappana låssna å både kragen å söndasblat for åven. Men Täll stakk pilen under durken på foggden å gasta: »Jo, serru, fallatt mandrom schuti träff på grabben, skulle ru fått den här mojsikken mitt i kuslådan på rej, så ru hadde vurti ommöblerad invändit å fått jårtslag i magsäcken, din perfårerade koffort. Nu vare allt din smala lykka att gåssen inte vatt skadad i klumpen.»

Foggden, seni, vatt så kriminalt förbaskad, så han for opp å ner mellan Alpena, tess han feck oranchgul färj i hela kokkan, å sen befallde han snutana att häckta Villem Täll å lägga fotbojer kring kardena pån, just som han höll på å knäppa livstycke bak på grabben. Men Täll ga bylingana var sin högerstöt, så kaskana rulla, å snodde sin

veg me pilbågen å lag sej på lur i en vägkrök, å när sen foggden kåm kutande me hela tjäffamente fullt åv fragga å svordomar, så sikta Villem Täll på hans helfigur å schöt nern mitt i järtrakten.

Ätteråt vare allri lönt för dom annra fusstana å foggdana te schenera schveijsana, för lannsgåsana höll stången mot dom å satte pilar i strevena på rom, så fott dom kåm å ville sjoka ojämnt.

Men utåv Villem Täll jode rom en Opera, som dom spelar än i dag å kjänar kosing på, för nu finns de inga såna jältar som han.

HUNDRAÅRIGA KRIGET MELLAN ÄNG- LAND Å JUNGFRUN ÅV OLLEANGS

Jånne feck en snyting åv Läran i går, för han klämde in en plugg på ett opassande ställe i historien, mens vi hadde lexion, å sen ställde han te gurgel, när vi kåm ut, å försökte lägga te mandrom på pipen, för de retar killen att han ä botta i sortena när de jäller utlännsk rejering, men de ä inte Ville Andeson, seni.

Dom va skarpa te puckla på varannra på 1300-tale me, må ni tro, å rom ga sej inte på någe jekla vis, för dom bjunte när dom va små griffjar å höll i tess dom vatt 100 år å bå skallia å sjägglösa å så sjacka, så rom knappt årka sikta rätt utan schöt mera på en slump. Ängland å Frankriket

åkte ihop var 8 dag, men en gång hadde ängelska krigare trängt ända in i Olleangs i Frankriket, å fräkka som dom va, slog dom läger kring festningen å schöt skarpa skått åt alla sider. Men neråt kusten fanns de en jungfru, som hette Johanna, prexis som mossan, å som kjena hos hesskapet Dark för bra lön å egen kammare, å en mårren, när hon låg å schlafa, såg hon i drömmen en Uppenbarelse-syn, som viska åt na: »De går apslut inte an att du ligger å snarkar så här om mårnana. När du ha kokat bönvällingen å diskat åv å tvettat fötterna, så je rej iväg ut te Olleangsien å skräm sprättan på rom ängelska marufflana, innan dom föjör bå festningen å hela kolifejsen för er!»

Johanna for opp me veldans fart ur slafen å vaska sej i nyllet å redde ut baret me finkammen å feck på sej perkalblusen å alla grunkena, å sen dök hon direkt opp te Franska slätte å väckte Kal 7 me andedräckten i halsen å gaffla: »Ge mej jenant en klämmi krixhär, som ä laddad! Ja ha hatt en hallunisaschon i mässe, å ja tror att ängelsmännen ska få rejält me plåg, fallatt ja får nånting å kamma me.» Kungen tänkte, föståni, att kråkan fått hypokändri eller en närvsjokk, som tanter bruka få, när dom blir riktit sprallia, så han storgrina åt na å visa alla 34 gaddana, men när han såg att Johanna nestan vatt kånplettifiserad å vred vasslona, ändra han på sej å tyckte: »Du kan få ta en liten kåloni såldater, som ja har i reserv på bakgårn. De är vissligen bara en blåsorkester,

men de klarar sej nog. Du får i alla fall drilla me rom, Johanna, för de ä inte sackt dom jalar me rej frivillit. Hälsa från mej, Kal 7, kãm ihåg de!»

Johanna takka å neg, så re small i ledena, å lubba ut å snodde reda på mässingsjökana å röck dom i unjefårmpajen å ba rom snärja sej me uppställningen, för nu skulle hon överta befåle. Killana börja flabba å gucka på rynkan, som va så nobbi, men sen tyckte rom visst de va fässit, för bönan va rätt så snygg å däfför kuta rom mena allihop utan å mukka. Johanna geck i spettsen me en lång tjäpp i kardan å såg högstämnd ut, å när dom engelska schållena såg na kåmma schavandes me en här mässingspolerade kisar, vatt dom så hellsikes indisponibla, så rom utrymde belägringen å ga blanka Menelaus i hela stan. Dom trodde att tjejen for me trälleri å illusjoner, så rom spåtta å fräste å darra baklänges in i Ängland å svor på att dom inte våga ta ett livtag mena. Festningen vatt lösod, å Kal 7 tyckte jungfrun va så kulimang, så han bjynte dansa frangsås me na.

Men så fott ängelsmännen va på å högg ijen, så sjikka Kal 7 kroken emot dom, å så vare som dom fått en dusch åv flodsprutan, för dom slängde påkana uppeffter ryggtavlan å kuta hem me kanoner å allt. Slutligen vatt nestan hela franska lande klat å alla fiendena utskrämda, men då vare nära ängelska lurkar, som passa på å pep jungfrun, just som hon satt å svulla på ett franskt brö, som hon fått åv Kal 7 me leverkårv på, å då, föståni, vare

gunatt me krattan. Ängelsmännen va så jökia mot na, så rom brände ner na i grunden på ett häcksbål, för annas va rom inte säkra på än hon skulle kamma ijen me sitt kâmpani å sina övernaturlia fasoner. Men hesskape hennes hadde i alla fall sakt opp na te den 24, för dom gilla inte att hon sprang ikring å spöka på re vise, när hon hadde en sån bra plats i 3 päschoners hushåll.

Men såna jungfrur som Johanna finns de inte nu, för pigena här i stan äre bara nys me, dom går me hatt å hannskar på sej inne å har 8 timmars knös om dan, å får dom se en krigare, så tjarlar dom men fösst å sen ställer dom innen i köxskåpe.

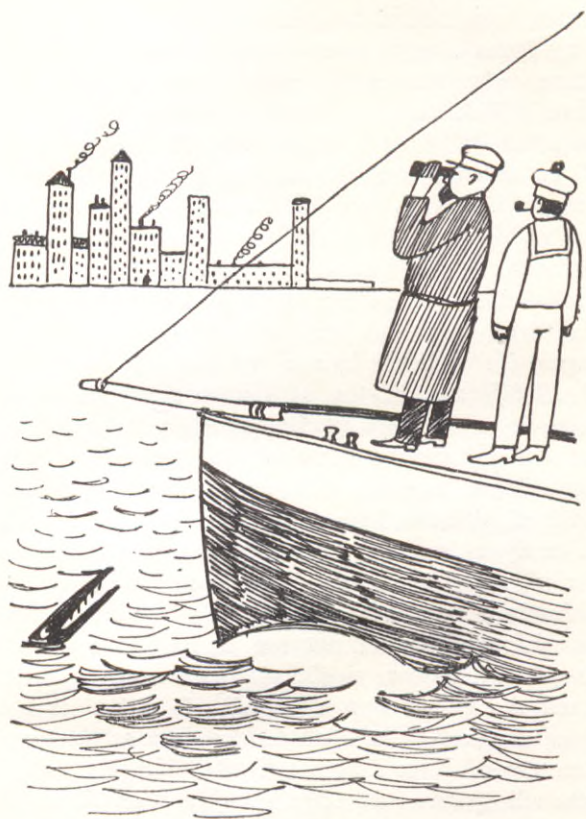
AMERIKAS UPPTÄCKANDE

Den som fösst luska ut var Amerika låg hette Kristoffer Kolumbuss. Han va uppfödd i Italien me makkaroner å annat grunt kek, men när han geck i plugget, bövde han inte tragga me jografin så mykke som mandrom får jöra, för då fanns de inga kartlaggda lannsdelar me städer å jox på, å för rexten trodde alla att joden va en platt kula, som låg å simma i Oseanen. Men Kolumbuss ga sej blanka fasen på att de fanns ett land i bakgrunden, där dom hadde bå indianer å kolboxare å stora schyskrapare, fast de va en infenalisk lång veg dit

över plurret. Grabben hadde, föståni, en liten segelbåt me skopa i å flagg i aktern, men fassan hans sa ifrån, att me den feck han inte ge sej iväg, förr feck de vara me Amerikas upptäckt. »Du ska välan kamma me ett riktigt skepp å inte som en paltis», tyckte fassan, »å så ska ru ha en brass me dollar i plymen å passena klara, annas får du inte lannstiga. Fresten, du har varken schökort eller kåmpass, så re går inte alls de.»

Men Kolumbuss satte till å gola för han inte feck ge sej åv. Han la ner nåra smeker med kjøtt på å 2 liter renat i kofforten å va alldeles klar för resan, fallatt han bara hatt en stöddi båt. Då skrev han te kungana åv Ängland, Spanjen å Pärtugal å ba rom sala te ett båtskrov åt en, men dom bara grina opp sej å skrev tebaks att han hadde dilurium i döpelseklumpen å ban fara te Knäjpbaden å fösöka restaurera sej. Kolumbuss vatt föstås lite duven, men han tappa inte sugen utan körde på å ville rugga kosing åv sina känningar, seni, å när han bökat omet i 5 bast, tyckte spanska dråttningen synn om jeppen å stack åt en 3 segelskuter på en breda å sa: »Far nu så långt vegen rækker å gör dina upptäckter, men akta rej noga för schööjuret!»

De dröjde inte fönn Kolumbuss tog me sej nåra flåttister å segla iväg, men mossan å fassan va nere ve bryggan å grina å snöt sej i snusfanena å vinka farväl, för de blåste en frisk stilje, så rom begrep att hela klabbet skulle fösvinna på värshave för alltid. Båtana for ut, men när dom kãm ett stykke

Kristoffer Kolumbuss.

— yx, kax, tryx feck dom syn på Amerika.

bortåt, vatt flåttistena både skraja å schöschuka, för vågena slog in över aktern på rom å vindana blåste runt, så seglena snurra som greddvispar. Dom skällde ner Kolumbuss å fakkån i kragen å gasta, att ifall dom omkåm i have, skulle rom taffsa till en ordentlit, men Kolumbuss stog pall å glodde i teaterkikan å ba rom hålla matklykan på sej, för han hadde just fått en kalifonisk anka på peket å så lukta re brasiljanskt fika ikring dom. »Vi ä strakst framme», sa han, »sätt er å meta så länge, era kårkhyvlar, men stick inte påkana utanför relingen, för då kekar hajana opp dom! Å äre så att ni vill föjöra er kapten, så kåm ihåg, att sen hittar ingen åv er hem igen, utan ni får segla ikring i drikkat, tess Fagerlund tar er.» Då tjaffsa rom inte emot längre, men när dom sen guppat ikring sirka 1 månad på havet, kåm de ett par söderamerikanska dojor flytandes emot dom, å yx kax tryx feck dom syn på Amerika. »Ser ni nu, era träskallar», gol Kolumbuss, »nu ä vi i alla fall i Njujårk. Opp med kårppluggana å ner me seglena å dra fram lanngången, gåssar, vi går väl in te stora bryggan, å sen ska vi sno opp ett håtell, så vi kan få lite plugg å amerikanskt fläsk te liffs, ja ä sablit sugen ätter resan. Kom ihåg att ni ska säja jess, fallatt dom vill bjuda er på någe sjärsjilt, å se till att ni inte ä så jekla bakom. För de här ä *min* värdsdel, begriper ni, å den ser inte ut att va så liten prexis.»

Flåttistena blynte heja å slängde pirkena opp i maststängena å tog Kolumbuss i spänntampen å

fröjda runt men på däck, när dom la till ve Amerikanska huvudbryggan. Men Kolumbuss feck ändå inte behålla lande alldeles ensammen, för annra paj-sare for över dit å kartlag hela Amerika, å Kolumbuss körde rom hem ijen på en åv vita Sjänlinjens ångbåtar.

MATTEN LUTTER

Måtten Lutter, som alla grabbar tjänner ijen, va varken ryssk tjejsare eller rommesk krixherre utan en vanli lannsgåsse från Tyskland, fast han va pillemarit kånstruerad innanför skalpen å ville bara läsa i postillan eller annra tjyrkböcker allt ifrån späda födelsen, så rom föstog på fasonena pån, att han skulle kamma å göra sej ordentlit i värshistorien. Han va jeklit slängder i Skolan i alla ämnen, så Läran bövde bara puckla pån 15 gånger om dan, för, seni, på den tin feck killana så infenaliskt mycke spö, så brallena va nestan botta i sitsen, å örena på grabbana satt lösa å vikka jämt, för Läran drog i rom 3 gånger i minuten. De va inte lönt för dom te gola eller åma sej, för då dansa råttingen strakst utefter ryggtavlan, å fallatt våran Jånne vatt me då, skulle han apslut fått pippi, fast han ä ett rejält busfrö, som allri ä skräckens annas, när de jäller storsmockan.

När Måtten hadde fått tillrecklit tjäckit me smörj å lerdomsfantasier, vatt han fullväkst å feck ett snyckit kâmpliserat betyg åv Läran, å sen fottsatte han me sin utbildning å geck in i ett Klåster, där han lärde sej jöra munkar å steka gås. Dom gillan i Klåstre å tykktan va en renhåri kanin, å nunnena ban stanna kvar å bjön på vin, men Lutter feck en annan sprall i klumpen å ga faderullan i både jäss å munkar å geck ut å figurera opp sej te professor i skurfusstendömet Sacksen.

Nu blynte Lutter valsa me påvana å deras katolikiska grunker, för han tyckte att både dom å tjyrkohistorien bövde förbettras, å dâfför lanka han iväg te Rom å spika opp affischer lite varstans på väggana å varna befålkningen, att dom skulle akta sej noqa för påvana å deras bullar, för dom bövde nog fårmas om, fallatt fålk inte skulle må illa åv dom. De vatt mesamma gnissel å parocksysmer bland de lärda päschonena å Måtten Lutter feck stödit me bomning åv både kungar å tjejsare, å Påven Leo X, som va en safti bit, å som höll nakken styv i svängana, vatt så befängt sarkastisk på Lutter, så han slängde åv sej burklåkke å svarva ihop en greslit stor bulla, som han jenast sjikka till Lutter me en hellsning, att om han fortsatte me sina sjäria drag å inte sluta, skulle ha snickra tillen, så bara silhuetten vatt kvar.

Måtten vatt ganska besk invändit, men han lag ner bullan i en kasse å knoga bott me na å brände opp hela häligheten i fålkmängdens åsyn, så re osa

brännt runt ikring. De tyckte alla va maffit jort, seni, men när Kal 5, som rejera i dom traktena, feck nys om att Lutter satt futt på en brass me katolikiska villfarelser, vatt han onormaliserat arg å befallden att bums kamma å stå te svars för alla sina järnningar å sin offentliga bränning.

Lutter feck nu häfftit på skalln inför både fusstar å tjejsare, å Kal 5 gårma: »Va i Fagerlunns ölstuga äre för dillerier du smäller i fålk? Kan du inte hålla dej te dina gåsbröst å svattsoppa? Nesta gång du bränner opp en bulla, ska jag sjikka hårdingen på rej. Ge schutsingen i Påven, äro snell!»

Lutter stog pall å kunde ingenting jöra, förrän dom tog å bar uten, men Kal 5 procklamadera höcktt att vem som hellst feck schuta ihjäl pricken, fallat dom hadde någe lite jevär. Lutter tjände sej rätt så slanki i knäna, men Skurfussten Fredrick den enwise facka å klämde innen på ett fässit Slått, där han vatt omsjött me raffinasion å feck både kek å sponken.

När han sen kãm lös ijen, slog han sej ner i Vitenbergska plyssäffan å uppfann kattkesen å satte sitt sletrakade påträtt utanpå å befallde att alla batingar skulle lesan ända från början. Fålk tyckte kattkesen va ladi å trall hopsatt, men klimpana gilla inte te trumfa me boken, för dom grinar än i dag, bara dom fluktar på påträtte på framsidan.

ELISABETT AV ÄNGLAND

En åv dom fössta, som rejera Ängelska lande, hette Hænrik 8, men han mackla tillet så veldans, så fålket tänkte ta å punkteran strakst i början. Han va nestan fenomenaliskt liffsfarli, för han svor jämt å teg knappt mens han keka, å vare nån knatte, som ban hålla gadden, stakk han bums bröskärarn jenom kråppskonstruksjonen pån. Jemålena vare hemskt grunt om, för dom kapa han skallana åv, när han tappa sugen på rom, å sen tog han ut skilsmessa ätteråt. Han hadde jott en svatt fläck i ängelska historien, när han äntligen kåm i graven, å arvingana, som övertog rejeringsjobbe, flåhacka värre för å föbettra stellingen, men de geck krasslit, ända tess Dråttning Elisabett steg opp på tronen å satte frås på re hela. Elisabett va ingen Jemål utan en naturli dråttning, å hon hadde gått länge i Skolan å kunde bå historia, jografi å rejeringslära i grunden, så hon hadde smäll på hur hon skulle årdna me fålkslagen å hela kolifejsen. Men donnan va omåttlit kåkett å ville jämt gå svajit riggad, så hon hadde hela gardråben full me blusliv å tjolar, som va behängda me kristaller å silverfransar, å stolpa tanten iväg ut på stan, tog hon på sej en alldeles likadan skinkkappa som fröken Jumpelin i 34:an, som mossan piskar å vedrar om vårana. Elisabett va så sjangtil att hon geck me 2 par galässer inne å långa örhängen me förjyllda rubinstenar i,

Elisabett å Maria Stuartson.

å brallena hennes va så spetsfyllda å tunna, så håversonalen såg allri röken åv dom, när dom la ner dom i tvevbaljan. Hon bytte strumper va da, fast hon visa sellan påkana som ståkkålmsfjäsen jämt jör å vitsar me färmena, för de tyckte Elisabett va omajestetiskt.

Men i Skåttland, som ligger vägg i vägg me Ängland, satt de en annan dosa på tronen, en jekla skarp krok, som hette Maria Stuartson, å som alla tjänner ijen än i dag, för hon va så snyckt tillyxad i pligget, så ingen tjei va likna i hela Europa på en enda fläkk. Men Maria va sjärskilt avi mot fålket, så skåttspolingana jode visan »Avia Maria» å schöng omna på gårdana, å då vatt stomman så ettri, seni, så hon slängde på sej aftonkappan å pampusserna å tjörde iväg te Ängland. Hon tog in hos Elisabett, som inte tyckte re va så vässt ladit å få lannsfrämmande mitt i rejeringssäsången, föståni, men hon låssas i alla fall vänslas mena å bjöna på pannolja å gamla maron å gaffla: »Jasså, skåttana ha vatt så prisnosia mot dej, Maria, fast du ä ett sånt fördömt kilit vax. Vafför kan inte din monarkistiska Jemål tippa till dom ett tag?» — »Äsch, han ä kolid för länge sen», kvittra skåttska dråtningen å sleva i sej en hässken greddbakelse. »Ha ru inte läst ommen i söndassbilagan? Nej, nu jör ja en kånst i Skåttlands historia å stannar här. Ja har bå lakan å linne me mej, å ja kan väl få bäscha mej i dragspele, fallatt ingen utdragssäffa finns ledi. Men de va fasingen vikka flotta blanksjinnsdojer

du består dej me. Ä rom från Kämpanit eller Käm-
bels?» Å sen sörpla beskana i sej fikat å gredtdä-
tena, så re stog vitt skum kring pipen på rom, å
babblan geck i ett streck, så Håvmästan va tvungen
klämma laffsingen i väggen, för han skulle få schlafa
i fre.

Men tanter kämmer lätt ihop sej prexis som mos-
san å fru Kalson i fasstun, å när Maria en kväll
krävde Elisabett på 1 krona, vatt dom så sjusiffrit
föbaskade på varandra, så Elisabett kjöt: »Äre så
ru apslut ska stanna i Ländån, så jaggu burar ja
in dej på festning, för här ser du en dråttning, som
allri tappar kängtenangsen.»

Maria vatt både häktad å insatt, men när dom
sen tog å sjavotterana för hon skulle stryka me,
vatt spanske kungen så infenaliskt arg, så han
sjikka 130 krixskepp direkt på Elisabett, men hon
drog ner gardinena å satte sej å spela schack me
Willem Schackspelare, som va så styv, så rom vi-
sar hans pjeser än i dag, å sen feck flåttistena klara
åv gurglet å skingra spanjorernas kvarlever över-
allt i haffsvikana.

KRIGFÖRAREN WALLENSTEJN I TYSKLAND

Albräckt Wallenstejn va en grosi, tysk buffel,
som längre ner i historien smocka ijäl våran stilia
kung Gustavadol me sitt röda pipskägg. Tyskana

höll styvt på Albräckt W., för när de jällde å trumfa på fiendena va han lika schälvsvaldi som Dempsey, när han boxas. Han klappa till motståndana i finalena, så järtat for opp i lufftstrupen på rom, seni, å dela ut knockutare te höger å vänster å sluta inte fönn han trakasserat dom i nian, så ingen kunde itendifisera dom utan förstorningsglas.

Dom hadde heller inga händer men, när han va ve Ville Andesons ålder, för när mössan ville gen kek, schöt han påna me knallpulver, å när fassan safta tillen, högg han en i skänkena me fällkniven. I skolan va han malli å opptjäftti, men Läran todes sellan bomma pån eller gen ett hallon, föståni, för han geck jämt me knivar å spjut å dynamitpatroner i byxfikkena. Dom feck bara drilla me grabben å låvan knäkk å kåla å greddtjyssar, fallatt han ville vara så full i fasen å lära sej lexena. Å vare frågan om historien, knöck han på akslanna å tyckte: »Äsch, dom har ingen skarp jälte i den, fönn mandrom kämmer in i teksten.»

Albräckt hadde gott om stålar i plymen, å när han slutligen feck mustaser å långbyxer, vatt han så ofårmlit stram å kånprimerad, så hela tysska fälkmängden lyffte på stånkena, när dom såg en på 3 mils avstånd, å rom flästa trodde att han gått i kånpuß me schälva avgrundsussten Fankelin. Tysskana va då mitt oppe i 30-åriga krige, å Albräckt trenna sej ohejdat på bakgårdana me slaxmål. Han skaffa sej en egen krixhär, men schällella han ställde opp va så skakens förn, att dom satte

kusen i halsen, när dom såg en kamma lubbande, å när han kammendera, utföde dom rörelsen, innan han hann få ur sej kammendoropena, bara fratt han inte skulle själla ner dom eller köra svärdet genom liffselemente på rom, seni.

Sen kuta han å hans polare Tilly, som va en ruski orning, ut å jaga bott skurfusstar å protesttanter ur fäderneslandet, å gång på gång rök dom ihop me enskilda päscher, så re va läskit bara te stå å jura på rom. Wallenstejnska krixgänget for fram som ovacksinerade vilddjur, å tantena å skurfusstana hängde som traser på järsgårdana i Tyskland. Men då bjynte befälkningen morra, å Tjejsaren vatt aplot tvungen å sjikka Albräckt en uppsägning från sin generalsplats. Strakst kãm våran Gustavadol infarande i Tysklann me sina rejåla gadister för å vrida om lästen på rom simpla krigförana, å tysske Tjejsarn vatt så echåfferad, så marken schönk i hela lande å re vatt gurgel runt ikring, å däfför satte han åv hem te Wallenstejn, som satt å smorde marschbröna me svinfett för dom inte skulle tårka, å drillå: »Hör du, Albräckt, du festår vålan att de där me uppsägningen va bara båg. Snoffsigare general än du ha allra förekommi i värshistorien. Tota till en ny kolånni krigare å skubba emot Svårjes Gustavadol, så ä ru buss!»

»Vare inge annat», hosta Albräckt, »de ska mandrom snat klara opp.» Å så ringdan på uppapperskan att hon skulle ta in unifårmen å pirkån å gen ett par tårra strumper å bana telefonera te kaser-

vena att paltana skulle va framställda te scutning kl. 1. Tjejsaren bjöd Wallenstejn på ett par jamares å en bit belinersylta, som han hadde me sej i kappsäcken, å sen stolpa Albräckt W. iväg me sin bataljon in i Lytsendimman, som va tjuvtjäck för jämnan, å där föjode han en här me svännska smålänningar å schöt ner våran Gustavadol från hesten, som står på Livrustningskammarn än i dag.

*POLENS UNDERGÅNG JENOM
KATTRINA II*

I Rysslann ha rom för jemnan hatt skarpa rejere, fast nu äre bara trassel å nys, för bällsjevikenen styr i den ena hörnan å sovgettena i den annra, så rom har ingen rejäl tjejsare heller stare, utan de kajkar rakt in i hellsicke.

Men långt tebaks på sid. 150 i historien satt tjejsaren Petter 3 på tronen å sjötte lande, fast de geck knåpit. Hans föstånd va inte riktigt utpreglat, men, akta er grabbar, vikken mopsi katta karkraken va jifft me. Hon hette Kattrina 2, å hon jode bott jemålen så syndit, så han frågana tag på släng om de va hon, som va stare, eller om hon fått pippi rakt. Te sist flög hon prexis käpprätt in i baret pån å slet åven kronan å gan en spark me ena påken, så han hasa ner från tronen å utför alla trappstegen.

Petter 3 hojta å beddena dra ända in i Uralbergen, men Kattrina, som va rent omoraliserat mossk å fräkk, storflabba å satte kronan på sin egen knåpp å tyckte: »Nu äre allt gunatt me rej, Petter 3. Så där gå re till, när rom appdickerar. Släng nu åv dej hermelinsmanteln å dra på rej vardassbrallena, mens ja ringer ätter snutana, att dom kårmer å hechtar dej! Du ska få behålla livhanken nära vikker, men kår ihåg att du ä suspangderad för all framtid å att de ä jag, Kattrina 2, som tar hand om Rysslann å utvidgar dimenshonena. Du ha, förbaska mej, bara sutte å pillra på dina fotknölar me spiran å allri utrettat ett jekla någe.»

»Har ru inge fålkvett i klumpen, Kattrina», pep Petter, »ska ru jöra hemgång på din egen jemål, din ettriga magsyra! Ge mej tebaks rejeringsmójängena mesamma, äss du inte vill ha rej en upperkutt i mellanjärdet!»

Men Kattrina geck upp på vinn etter klåstrecke å linda de om lemmana på Petter, å sen sjikka hon innen på festning, fast han böla å kjöt som en sibirisk tiger.

Stomman satt nu ensam på tronen å rejera så re fräste om et, men när hon gucka på kartan oppservera hon att Rysslann va alldeles för lite för hennes päschon å att de skulle sett snyggare ut om både Polen å våt tjera Svårje vatt inkårporerade me hennes lann. Hon försökte strakst me både kånster å knep te perkla åt sej nära tomter, för tan-

ter ä jämt så sablit fullklappade, seni, men när hon ville pipa åt sej Svärje i ett enda ryck, feck hon rejält me blåsning åv svänskanna, å då ga tjäringen sej i ilska på rom stakkars polakkana, som hadde lite trasslia affärer sinsemellan, å kapa åt sej en bra bit åv polska innehålllet, innan dom visste vare va frågan om. Polska kungen va lite larvi, föståni, å han tyckte inte de jode så vässt om tanten knöck nära polska landskap åv dom, men när dom sen inte hadde mer än ett grönsakslann å två krusbersbuskar kvar, vare en renhåri pållakk, som hette Kozchsinczko, som röt åt na: »Va fasen äru för en ladi fläskvenus, som kutar in på våra grenser å hugger åt dej sånt du inte rår om? Ge rej iväg, din osiviliserade harpa, annas ska ru få, så smalbena krokmar på rej!» Men Kattrina tog å skaka om grabben, så inelvena kām i olag pån, å sen todes ingen åpponera sej mot na, utan hon kamma åt sej resten åv riket. När sen polska kungen feck höra att Kattrina tatt hela baket, grina han å tyckte: »Låt krattan behållat, ja vill inte jäna bråka å själla me fruntimmer. Hon behöver en krona till, fallatt hon ska klara sej.» Å så slängdan opp i bagare på borde åt na å bana gå hem å knyta sej.

BENJAMIN FRANKLIN

Benjamin va en amerikansk gåsse å ganska full i fasen, fast han va inge lik mej å Jånne, seni, för han ville jäna plugga me lexic å läsa naturhistorien å kemiken å tragga med fysikaliska äksperiment å geck allri ett ärende åt mossan. Mens dom annra busfröna va ute å trenu sej i fotbåll eller åkte skriller på oseanen, satt Benjamin hemma å pillra fram ellektiska gnister å gned kattjekeln på ryggen, så re fräste ikringen. Fassan vatt hässken, för han trodde att grabben skulle föstöra jusaffärn förn, fallatt han kām me sina ellektiska lamper. Han tog ner kisen i jusbutiken å lāten puttsa vekana å smellta taljen å stakk åten 2 paket julgransjus om höstana, men Benjamin tyckte inte de va så vässt ladit, utan han håppa in i boktryckerilāran, men där förschönk han i läsning å tappa taktēna, så han tryckte fösst å satte sen, å de, föstāni, geck pilrätt in i Helsinglands fajansfabriker.

»Ja ger näktergalen i de här knöset», gaffla Franklin, när basen själlde pån, »ja går ut å gör en åskledare i ställe, de ä fasen så mykke rejälare.» Å grabben slängde åv sej blåställe å for iväg te Njujårk, men där sjikka dom en te Filadelfia å lāt en guvernangt ta hand om en. Benjamin blynte mesamma dilla om sina åskledare, fast amerikanana tykktan va noski, för dom ansåg, seni, att åskan

kunde få vara kvar i lufften, å rom ville apslut inte ha nerna på någe vis. »Gå du ut å jassa eller sjimma, herr Frankelin», sa rom, »å ge attan i dom ellektriska naturmaktena!»

Men Benjamin strosa iväg hem å snitsa till en pappesdrake åv en avlaggd snusnesduk å 2 tjäppar, å när åskan sen börja mullra över Filadellfias fålkmängd, släppte han opp hellsicket i skyn. »Här ska ni få se på gnister, grabbar», kvittra han, när draken tjörde in i åskmålne, så re sa putttt om et. Bliksten kåm sättandes meresamma å gnistena flög ikring örena på både draken å grabben, å de lyste hemskt rött om svansana. (Mossan ä så jeklit skakens, när åskan går i Ståkkolm, så hon stenger igen bå fönster å spjell å går in te fru Lunkvist i farstun å lapar fika, för de tycker hon ä lungnare.) Men Franklin ville inte att tjäringana skulle få åskslag, utan han mixtra till en åskledare, som satte stuns på bliksten, så den slapp vesnas i lufften. Han tjöpte en förjylld hjärnstång å satte en knäpp i ändan, som räckte opp till åskmålne, å den annra ändan stakk han ner i en tjällare i Filadelfia, men stängen vikka, för den va greslit lång, så bylingen kåm å röt åt Franklin: »Ta ner stängen jennast, ditt punnhuvu, innan den kråssar trafiken!» Men då braka re i lufften, å re kåm en åsksmäll så safft, så snuten satte bakvagnen i tråttean me en veldans utschungning, å bliksten åla sej längs åtter hjärnstängen å pep directt ner i tjällarn i en

balja vatten, som en tveittmadam stog å vre våta ylleschorter i, å de så såplöddre flög rätt i trubbe påna. Akta er, va mennischan vatt lömsk! Hon kåm opp å svor å anfekta sej, fast hon va oskadad på vartenda ställe, å snuten högg grabben i hampan å skakan så häfftit, så tirena åkte i koss pån, men när Benjamin vatt lössläppt, klämde han i å sa: »Föstår ni inte att de här ä en sjangtil uppfinning? Fallatt vi sjoxar opp en likadan hjärnstång ve vatt hus, så vet åskstrålen vart den ska ta vägen å kåmmer allri å slå ner på främmande fålk.» Å då lyffte kånstapeln på kasken å loma iväg, men tveittfrun mårra ohejdat länge å våga inte gå ner i tjällarn fönn luften vatt klar.

NAPPOLEON BONAPART

Nappoleon va den skarpaste general å tjejsare som ha funnis i hela historien. Han va född på en ö nere i franska Italien, men han växte långsamt, så kräppslängden vatt sjärschilt kott, å fiendena dom tänkte som så, seni, att för en sån uschelt liten knatte bövde rom apslut inte backa, utan dom åkte på rom stakkas fransosena, bara dom hadde en ledi stund. Men när Nappoleon vatt färdig, drog han på sej ett par vita sjinnrör å slängde en triangelstånka på skallen å tog en väska me krut å schutvåpen me sej å tänkte kuta iväg alldeles ensammen

för å förjöra dom nattsjonerna som bråka vässt, men då vinka franska rejeringerideriktörn pån å sa: »Hönu Nappe, de ä grunt om dej, ifall du ska strosa åv utan krigshär. Ta me rej en liten kolänn ridande fotfålk, fallatt de blir hett! Ässå kan du schälv rida på den vita hinchsten, som står i vårt tjejsar-stall, om du töss. Han har lite spatt i ena bringan, annas å han fräsh å sjenar inte på vardagana.»

Nappoleon håppa opp på hinchten, å re dröjde inte fönn han skrämt nippran på varenda motståndare. Han tog åv sej laggana å smög sej på rom i strumplästen, å rom hann inte hosta, fönn han va på rom prexis som en tiger, seni, å han tippa till både sivila å osiviliserade soldater med bajonett-skafta, så rom vek sej. Dom vatt så lea åten överallt, så re va inte vätt han geck in på någe enda ställe, för då kasta rom uten, så re vissla om et. Fast de va faslit svårt å få buckt me'n, för han högg å krängde sej å hoppa ikring prexis som Dogglas gör på Biografen. Franska fålkmängden vatt henryckt över killen, å rejeringen jorden bums till kånsul, men Nappoleon såg oschenerad ut å bossta bott krutstänke från brallena å lådra: »Äss ni nu ger mej nära kanoner å en trupp me pajsare, som inte ä skräckens, så dansar ja iväg över Alpena å kråssar österrikan Frans 2. Ja ska bara slå in ett par vassa bråddar i hinchtkrakens skor, för däroppe äre halt åv glatta tusan. Sen ska ja ta i håll me ryssana å fräsa till Gustav 4 Adolf, för han böver inte rota i våra krixangelägenheter.»

»Du ä en renis galäss, Nappe», klämta rejeringsbasen. »Hålleru på i den stilen, så jaggu ska ru få bli våran tjejsare.»

»Jo, de ä meningen de», pep Nappoleon å slog sej på bälgen.

Sen hasa han sej iväg oppåt Alpena me sin styrka, fast de va ett helsikes snejs å få kanonena över, för när dom hala opp dom en 3 meter, åkte rom tebaks en 6 meter ijen, men dom drog i alla fall å sjoxa, å rom vatt nestan julbenta allihop, å Nappoleon hojta: »De ä inte vätt å tappa sugen. Kanonena måste över, om så bara lavetten ska bli kvar. Heja grabbar!» Å så tog dom handklavere å skåpa Nappoleons marsch över Alpena å släpa å streta tess dom kām opp på höjden me hela attiraljen, men sen satte rom sej grensle på lavetten å åkte ner på annra sidan me en veldans utschungning, å fast kulena trilla ur kanonmynningana åv farten, hadde rom i alla fall såpass många kvar, att dom kunde ge Frans 2 på nöten.

Frans vatt alldeles kāmplex å gallkjöt: »Sjäms du inte, din lilla snorhyvel, te kāmma nerhasande på de här sätte å arkebusera hyggelit fålk? Ge rej iväg hem te Josefina, innan ja snuvar dej!» Men Nappoleon ga strakts österrikarn en veldi duvning, så han måste fagra sej förn å begära fred å gen ett par renländer på köpet. »Där feck du för du sparka grisen», tyckte Nappoleon med kosslagda armar. När han sen ätteråt klara opp affären me

England, bestämde fransosena sej för å göran te tjejsare. Dom ställde te me en stor hippa, men när Påven skulle smörja vaselin i skallen pån ve kröningen, gorma Nappoleon: »Ge faderullan i ansiktskrämen! Ja kröner mej schälv.» Å så klämman fast kransen kring kålroten på sej å ropa åt Josefin: »Kom hit, din kratta, ska ja kröna dej me, annas blir de velan bara väsen å tjatter!»

Nappoleon fortsatte sen å slox, å re fanns knappt en tjejsare, som inte hadde ett ärr eller märke ättern. Men mot kvinsena va han oschangtil å nosi å tyckte att dom inte skulle lägga sej i karprat utan bara vara hemma å föröka sej å sjöta hushälle.

De geck i alla fall kaputt me Nappoleon te sist, å rom sjikkan ensam te Sanckt Helena, men hos henne trivdes han inte, utan de vatt snat slut pån. Vi har en jippsbild åven hemma, som står på sjifanjen, fast nesan ä avslagen.

FALKSLAGENA.

Läran hitta på att ja skulle smälla ihop någe om dom olika fälkslagena, innan ja slutar historien. »Ja ä säker om, Villemandeson, att du inte föstår å schilja en malaj från en vanli mennicha», san, å mandrom får nu låv å gnugga ihop en beskrivning om et, annars tjarar han hela vikkan.

De finns många sotters fälk i naturen, både negerer å indianer å malajer å mångoler å malutter å lappar å tjineser å vanlia mennicher. Negrerna tjänner en lätt ijen, för dom ä kolsvatta överallt å har inte ett barr på sej mer än lite krusit trassel på klumpen, men dom har en sjujädrens brass me gaddar i truten, som inte ä lösa som mossans, föståni, å läppana ä tjocka å står ut som fru Janssons på mangeln. Negrena kutar ikring i öknana å låter lejon å sjakaler misshandla sej, men somliga åv dom ä vildar, å rom slacktar å kekar mischonärer å sivila pärschoner, så re ä läskit åt et. Negerungarna ä okkså svatta från födelsen å kuschlia te se på, men dom har et knubb, för dom slipper gnissla me lexe som Villemandeson, utan dom får bara lära sej krixdanser å tillverkning åv menniskostek.

Indianerna har rögrede lint sjinn på kråppen ä å sablit fullfjedrade. Dom kpar baret åv annra fälkslag, fall dom kårmer åt, å rykker oppet me röttena. I indianböckena står de att dom ä skarpa te

taggas, fast dom vesnas å lever jeklana i Amerika, så sivilisaschonsföreståndana där ä tvungna sjikka ut Kåvbåjar, som kastar lasset ätter indianena å fångar in dom. Dom har stora krokosar å ser ladia ut, men dom kårmer allri hit till Ståkkålm å slåss.

Malajer finns de gott om ve rejementena, men dom ä rätt så lungnis å stångas inte, fast dom får uträtta diverse slax jöra, dom ä bruna te färgen, men de blir dom bara om somman, när dom kokar ärter. Jånnas brorsa, Klasse, ä malaj ve göta garde, de ä en renhåri prick, föståni.

Mångolena ser en sellan till, men dom tjikar i koss, så re ä nestan otåckt, å derases präjsare hångr neråt munvinklana prexis som svansana på rådisar. Tjinesena ä likadana, fast dom fletar sköret i långa pisker, å re tycker ja ä veldans noskit, för Låran kan ju rykka i rom tag på slång, fallatt tjinesgrabbanå jör någe bus. Men dom låser lexena baklånges, å de ä marit, seni, för alla tjinesbökker börjar i slute å dåfför ha rom inte bjynt sin historia ån, utan dom ventar tess den sista tjejsarn kårmer på tronen, för den ska rom ta fösst.

Lappana ä ena skåpia griffjar, som allri blir fullvåksta, dom guckar okkså in i november å sätter tåffsar kring brallena, som slångr hit å dit. Dom har en renjord, som dom slacktar å røker å åker på ideligen, å schålva bor dom i kåter å fortplantar sej i øversta Svårje på slåttena där.

Maluttena ä ett sjärschilt fåklslag, för dom uppkåmmer ifall en vanlig svänsk tjej giffter sej eller polar me en negerkille. Klimpana liknar mennicher, fast tjåket ä svullet på rom.

Dom vanlia mennichena bor i Ståkkålm å kustena därikring (Villemandeson ä en vanli mennicha), dom kekar varken fålkkjött eller skalperar varanna, utan dom går på bio å på spēkkan å fröjdar fåkstrått å sparkar båll å brygger sponken å behöver sellan sjämmas, fallatt dom kåmmer ut bland främmande fåklslag.

NÅGRA FÖRKLARINGAR TILL
SLANGSPRÅKET

Apglas	=	spegel
Bagare	=	i krona
Balja	=	mage
Bar	=	hår
Barscha	=	spela
Barschning	=	ovett
Bast	=	år
Benstra	=	narras, handla oärligt
Besk (subst.)	=	fruntimmer
Besk (adj.)	=	arg, hätsk
Blacker	=	byxor
Blan	=	fötter
Bulo	=	knöl, elak person
Båg	=	lögn, skoj
Bönvälling	=	kaffe
Dinka	=	klocka
Djuping	=	respektabel person
Dojer	=	skor
Dricka	=	vatten
Durk	=	näsa
Facka	=	gripa, hugga tag
Fika	=	kaffe
Fikhäkk	=	kafé, servering
Flaksing	=	halsduk, kravatt
Forsika eller fossika	=	ficka
Fysa en jap	=	ta en sup
Guttaperka	=	ost
Jadagacker	=	skor, stövlar

Juffe	=	kaffe
Jänkis	=	slokhatt
Kaffemått	=	manschetter
Kalvskinnspågare	=	trumslagare
Kappsäckar	=	händer
Karbis	=	klocka
Kista	=	mage
Klappträn	=	händer
Knallpåk	=	bössa
Kota	=	fruntimmer
Kokk	=	lögn
Kokkan	=	ansiktet
Kran	=	näsa
Krukväxter	=	fötter
Kuslåda	=	mage
Kvarta	=	sova
Kålrot	=	huvud
Kålstokk	=	cigarr
Lack	=	arg, ledsen
Laffsingar	=	händer
Laggar	=	skor, stövlar
Lambo	=	roligt, trevligt
Lank	=	kaffe
Libran	=	portmonnäen ell. plånboken
Lock	=	pengar
Länkar	=	ögon
Maggan	=	magasinet, matvaruaffären
Manschetter på blackerna	=	uppslag på byxorna
Maron	=	skor eller bröd
Marschbrön	=	exerciskängor
Matta	=	rock
Monsa	=	ljuga, fara med list
Mugga	=	äta
Muff	=	bal
Mulo	=	död
Nian	=	ansiktet

Nulle, jörigt nulle	=	vackert ansikte
Nys	=	lögn, skoj
Pannolja	=	kaffe
Pava	=	butelj
Perkla	=	handla oärligt
Pesslingar	=	ben
Pirka	=	mössa
Pirrer	=	ben
Pligget	=	ansiktet
Pluska	=	plånbok
Plymen	=	portmonnäen
Prylar	=	möbler
Pröjsare	=	mustascher
Pund	=	ett kvarter brännvin
Påkar	=	ben
Riggad	=	klädd
Risslad, skarpt,	=	snyggt klädd
Rycka	=	bjuda
Sjack	=	trött
Sjäring	=	bedrägeri, skoj
Skraj	=	rädd
Skålpund	=	ett kvarter sprit el. brännvin
Snusfana	=	näsduk
Spad	=	vatten
Spenka	=	titta
Sponken	=	spirituosa
Spåna	=	dela
Stop	=	hatt
Streva	=	ben
Stålar	=	pengar
Stånka	=	hatt
Svagis	=	svagdricka
Svidern	=	kostymen
Svulla	=	äta
Syrack	=	ond, arg, ilsken

Tjabo	=	tilltalsord el. öknamn
Tjäkan eller tjäket	=	munnen
Torparskorsten	=	hög hatt
Tova	=	mössa
Trach	=	rädd, förskräckt
Trall	=	lustig
Tralling	=	50-öring
Trassel	=	hår
Travarlapp	=	räkning
Trubbet	=	ansiktet
Trynmjöl	=	snus
Vasslon	=	handen
Yx kax tryx	=	ett tu tre
Ärtbaljan	=	magen.

INNEHÅLL:

FÖRORD:

<i>Ärade Allmänhet!</i>	5
-------------------------------	---

SVÄRJES HISTORIA:

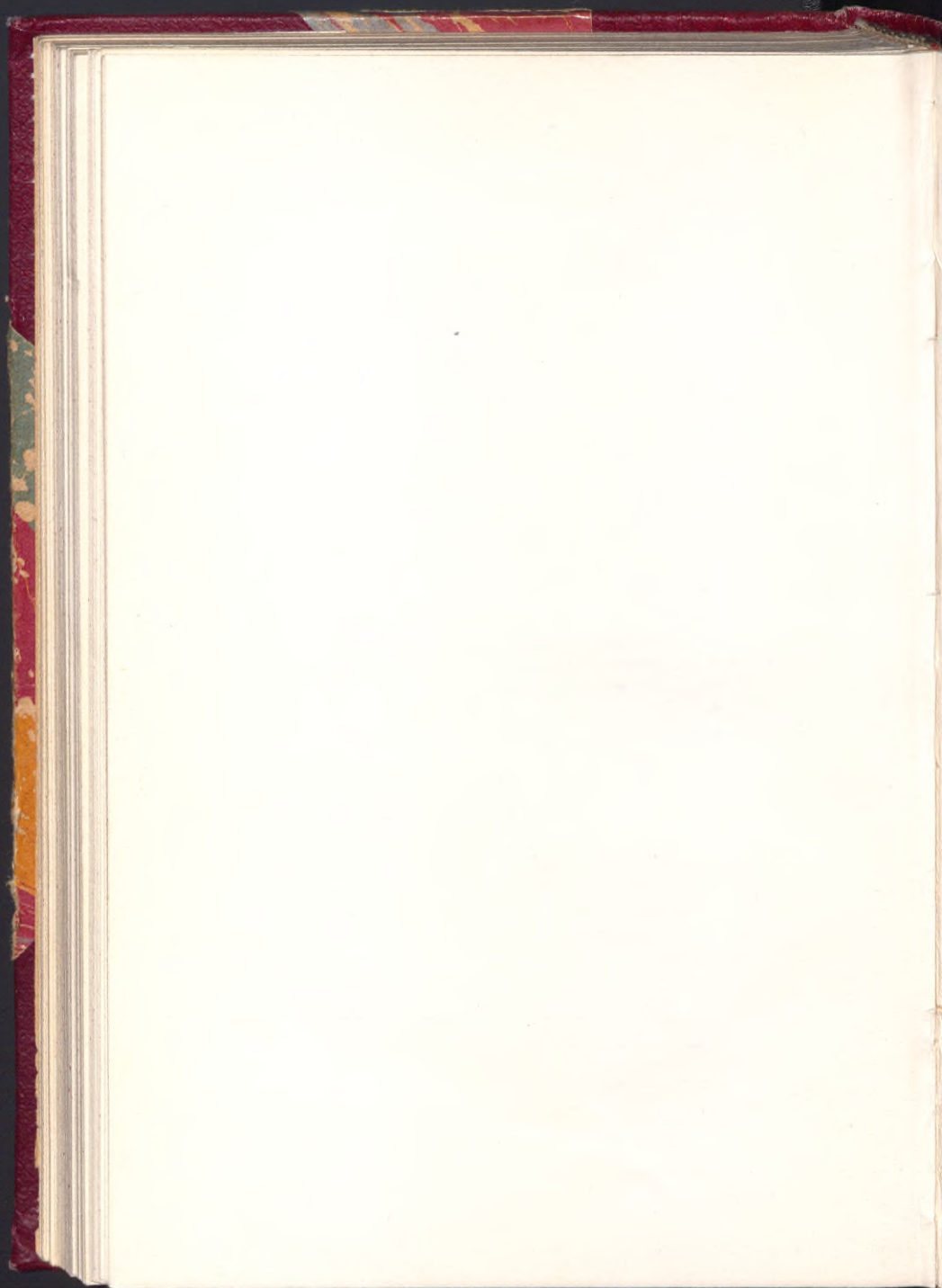
<i>Brävalla slag</i>	9
<i>Tora Bärjarjott å Rangnar Lodbrok</i>	13
<i>Tärjny Lagmanson</i>	17
<i>Birjer jal å hans järningar</i>	19
<i>Heliga Birjitta</i>	23
<i>Knut Pässe å Viborgska smällen</i>	24
<i>Ängelbräckt</i>	28
<i>Slaget på Brunkeberstorg</i>	31
<i>Kristina Jyllenschärna</i>	34
<i>Gustav Eriksånn Vasa</i>	37
<i>Kritsoffret Polhammar</i>	41
<i>Erik XIV</i>	44
<i>Slaget vid Stångebro</i>	48
<i>Jonas Alström</i>	51
<i>Slaget vid Bräntenfeld</i>	53
<i>Drättning Kristina</i>	57
<i>Tåget över Bält</i>	60
<i>Kal XI å de storslagna slage ve Lund</i>	63
<i>Kal XII</i>	66
<i>Slaget ve Narva</i>	70
<i>Mangnus Benstock</i>	73
<i>Balakaiiken i Bender</i>	77

<i>Fredrik I</i>	80
<i>Kal fänn Linné</i>	84
<i>Adol Fredrik</i>	88
<i>Gustav III</i>	91
<i>Kal Mirakel Bällman</i>	95
<i>Viborgska gatläppan och slaget vid Svänksund</i>	99
<i>Jänne Erickson</i>	102
<i>Gustav IV Adolf</i>	105

ALLMÄN HISTORIA:

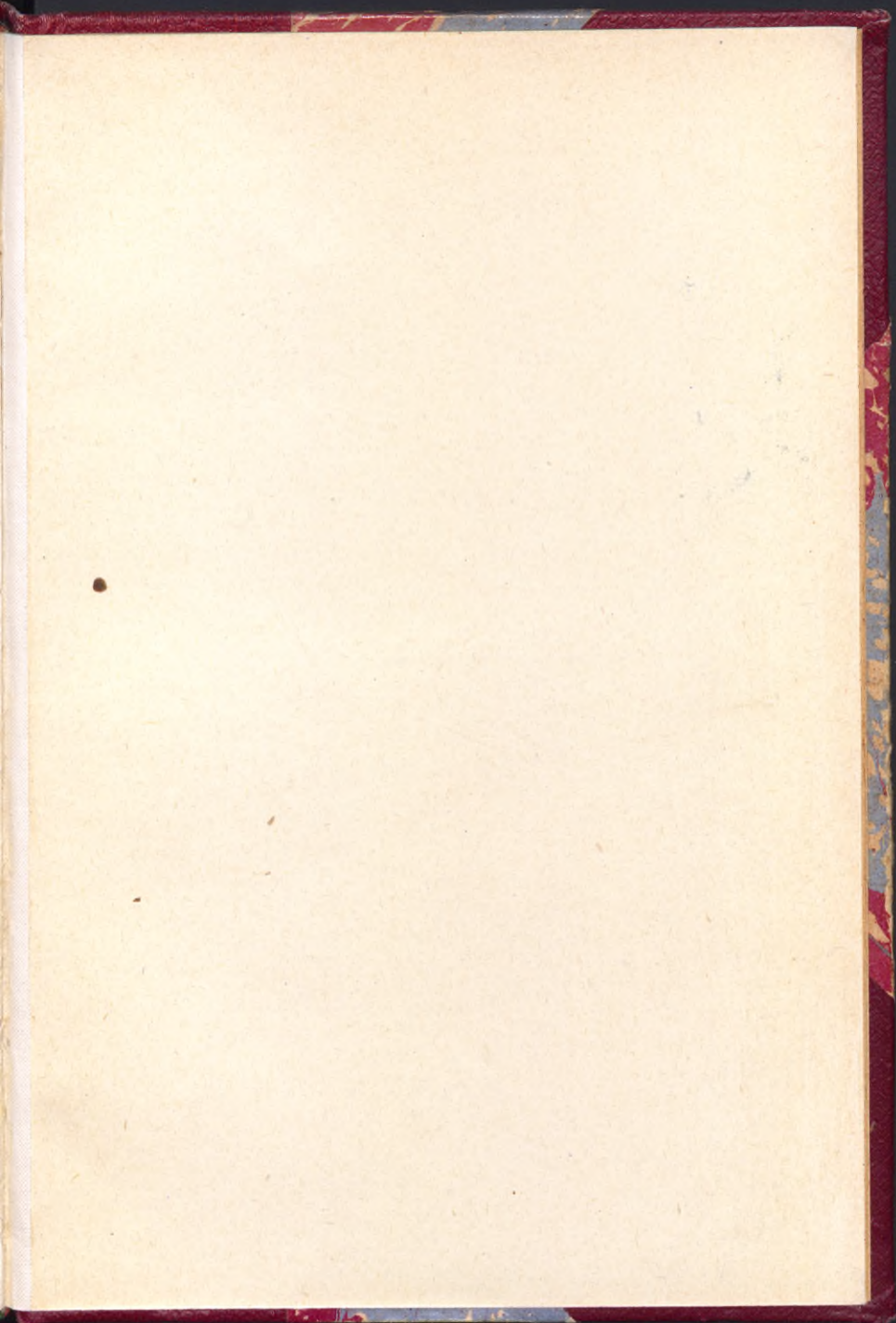
<i>Kopernikuss</i>	111
<i>Träjänska kriget</i>	113
<i>Rembrant</i>	115
<i>Slaget vid Tärmopyle</i>	117
<i>Alexander den store</i>	120
<i>Hannibals ed</i>	123
<i>Hjulus Sesar</i>	127
<i>Kal den store</i>	130
<i>Fredrik I Barbarässa</i>	133
<i>Villem Täll</i>	136
<i>Hundraåriga kriget mellan Ängland å Jungfrun åv Olleangs</i>	140
<i>Amerikas upptäckande</i>	143
<i>Måtten Lutter</i>	147
<i>Elisabett av Ängland</i>	150
<i>Krigföraren Wallenstejn i Tyskland</i>	153
<i>Polens undergång jenom Kaltrina II</i>	156
<i>Benjamin Franklin</i>	159
<i>Nappoleon Bonapart</i>	161
<i>Fälkslagen</i>	165

NÅGRA FÖRKLARINGAR TILL SLANGSPRÅ- KET	168
---	-----

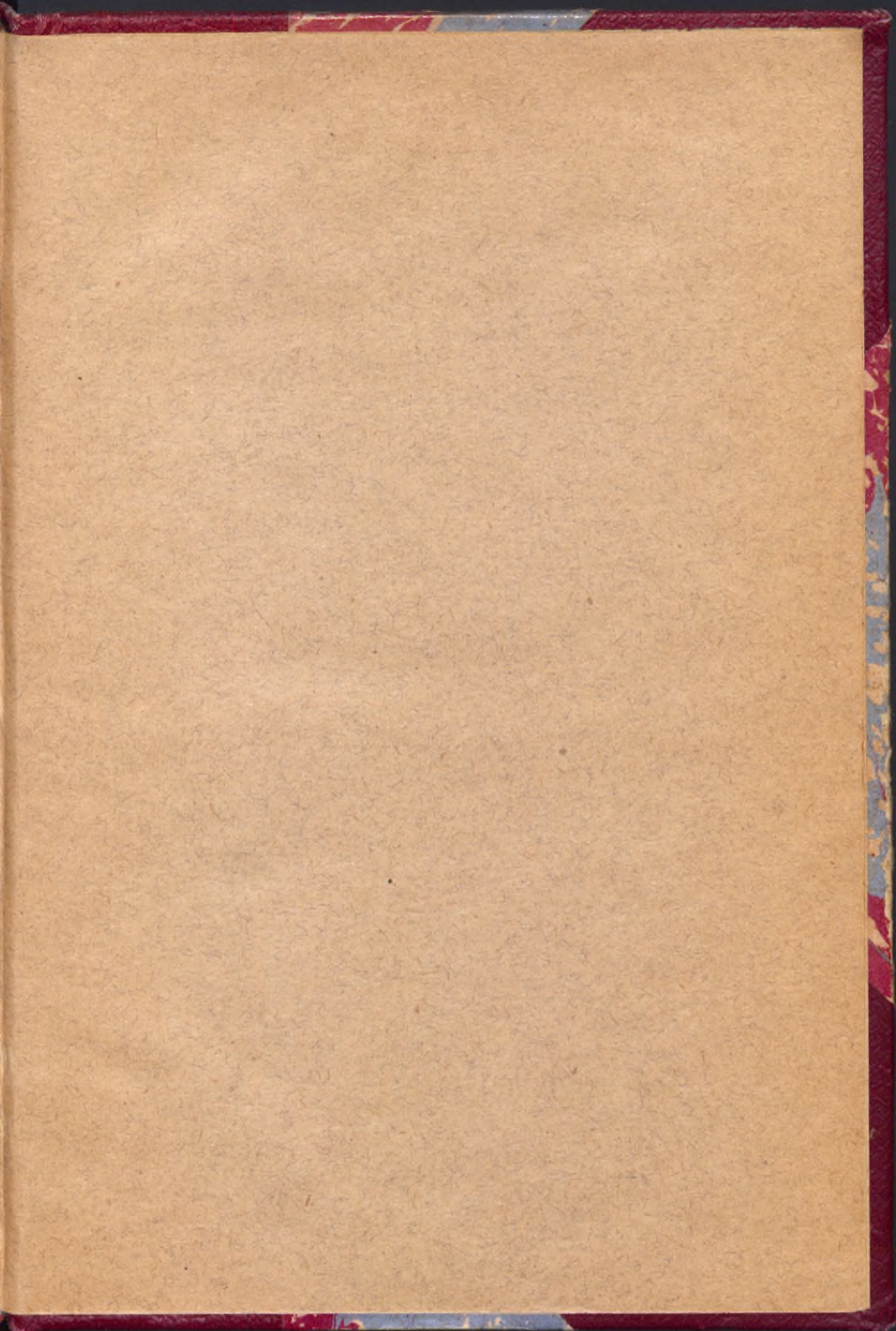

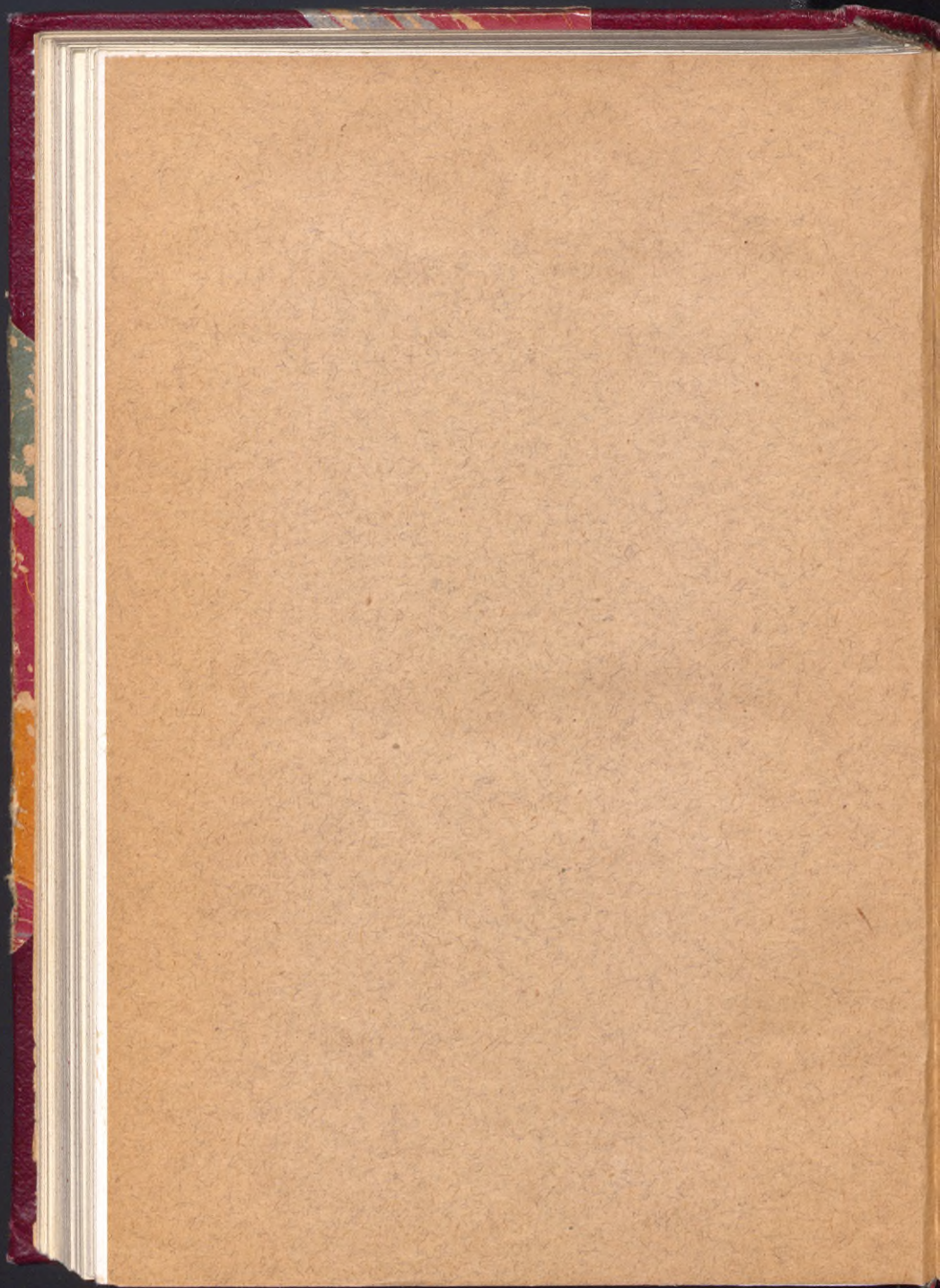

140
re

Pris Kr. 2:75

6000212423

Göteborgs universitetsbibliotek

